

**Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Hudební katedra**

Rychnovský dětský sbor

Diplomová práce

Autor: Karel Štrégl
Studijní program: Učitelství pro střední školy – Hudební výchova
Učitelství pro střední školy – Matematika
Vedoucí práce: Mgr. Jiří Skopal, Ph.D.
Oponent práce: prof. PhDr. Stanislav Bohadlo, CSc.

Zadání diplomové práce

Autor:	Bc. Karel Štrégl
Studium:	P20P0426
Studijní program:	N0114A300053 Učitelství pro střední školy
Studijní obor:	Hudební výchova, Matematika
Název diplomové práce:	Rychnovský dětský sbor
Název diplomové práce AJ:	Rychnov's children choir

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cílem diplomové práce je zmapovat činnost Rychnovského dětského sboru. Úvodní část se bude zabývat hudební historií města Rychnov nad Kněžnou, významnými osobnostmi, instrumentálními soubory, pěveckými sbory a ZUŠ v Rychnově nad Kněžnou. Hlavní část práce bude charakterizovat fungování Rychnovského dětského sboru a detailně rozebírat působení sboru od roku 2006.

ŠTRÉGLOVÁ, E. Rychnovský dětský sbor. Hradec Králové, 2007. Diplomová práce. Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta. KOUŘIL, Tomáš. Dějiny Rychnova nad Kněžnou. Rychnov n. Kn., 1928. ČIŽINSKÁ, Klára. Tradice a současnost hudebních souborů v Rychnově nad Kněžnou. Praha, 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Archiv Rychnovského dětského sboru, novinové články, rozhovory s pracovníky Rychnovského dětského sboru.ho sboru, novinové články, rozhovory s pracovníky Rychnovského dětského sboru.

Zadávací pracoviště:	Hudební katedra, Pedagogická fakulta
Vedoucí práce:	Mgr. Jiří Skopal, Ph.D.
Oponent:	prof. PhDr. Stanislav Bohadlo, CSc.
Datum zadání závěrečné práce:	22.2.2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci *Rychnovský dětský sbor* vypracoval pod vedením vedoucího závěrečné práce samostatně a uvedl jsem veškeré použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne.....

Karel Štrégl

Poděkování

Děkuji Mgr. Jiřímu Skopalovi, Ph.D. za odborné vedení, konstruktivní připomínky, trpělivost a ochotu, se kterou mi poskytl potřebné rady.

Zároveň děkuji Mgr. Karlu Štréglovi, Mgr. Evě Štréglové, Mgr. Lucii Martinů a všem aktuálním i bývalým členům a pracovníkům Rychnovského dětského sboru za potřebné materiály, poskytnuté rozhovory a podporu.

Prohlášení

Prohlašuji, že diplomová práce je uložena v souladu s rektorským výnosem č. 13/2017 (Řád pro nakládání s bakalářskými, diplomovými, rigorózními, dizertačními a habilitačními pracemi na UHK).

Datum:.....

Podpis studenta:.....

Anotace

ŠTRÉGL, Karel. Rychnovský dětský sbor. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2023. 95 s. Diplomová práce.

Diplomová práce podává informace o činnosti a novodobé historii Rychnovského dětského sboru. Úvodní část se věnuje historii města Rychnov nad Kněžnou, jeho kulturním rozvojem a významnými rodáky. Mapuje působení hudebních spolků, instrumentálních souborů a pěveckých sborů. Stručně shrnuje historii Základní umělecké školy v Rychnově nad Kněžnou a informuje o hudebních souborech pracujících pod její hlavičkou. Druhá část práce nastiňuje působení Rychnovského dětského sboru, jeho strukturu, organizaci a charakter. Podrobněji rozebírá činnost sboru od roku 2006, shrnuje významné události, koncerty, zahraniční zájezdy, důležité projekty a zmiňuje specifika sboru. Podává stručný přehled o pracovnících a hudebních aktivitách jednotlivých oddělení.

Klíčová slova: Rychnovský dětský sbor, Karel Štrégl, Lucie Martinů, Carmina, Rychnov nad Kněžnou

Anotation

ŠTRÉGL, Karel. The Rychnov Children's Choir. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2023. 95 s. Diplomová práce.

This Diploma Thesis gives information about musical proceedings and modern history of the Rychnov Children's Choir. Introductory part is focused on history of the city of Rychnov nad Kneznou, its cultural development and important figures. It surveys the proceedings of musical associations, instrumental groups and choirs. It briefly summarizes history of the Music school in Rychnov nad Kneznou and it informs about ensembles functioning under it. The second part outlines the functioning of the Rychnov Children's Choir, its structure, organization and character. It is a close analysis of the proceedings of the Choir since 2006. It summarizes the important events, concerts, tours abroad, important projects and specifications of this Choir. It gives a brief outline about the employees and musical proceedings of the individual departments.

Key words: The Rychnov Children's Choir, Karel Štrégl, Lucie Martinů, Carmina, Rychnov nad Kněžnou

Obsah

Úvod.....	9
1. Město Rychnov nad Kněžnou	10
1.1 Historie města	10
1.1.1 Šlechtické rody	11
1.2 Osobnosti města Rychnov nad Kněžnou	12
1.2.1 Spisovatelé	12
1.2.2 Hudební osobnosti.....	13
1.3 Historie hudebních spolků v Rychnově nad Kněžnou.....	17
1.3.1 Instrumentální soubory.....	17
1.3.2 Pěvecké sbory.....	20
2 Základní umělecká škola Rychnov nad Kněžnou	26
2.1 Školní instrumentální soubory	27
3 Rychnovský dětský sbor.....	31
3.1 Charakteristika.....	31
3.2 Organizace	32
3.3 Struktura sboru – jednotlivá oddělení:.....	32
3.3.1 Sborová kapela	36
3.3.2 Výuka intonace a základů hry na keyboard	37
3.4 Pracovníci Rychnovského dětského sboru	38
3.4.1 Sbormistři	38
3.4.2 Korepetitoři	41
3.4.3 Manažeři RDS	42
4 Činnost Rychnovského dětského sboru.....	44
4.1 Výchovné koncerty a komponované pořady	44
4.2 Činnost sboru od roku 2006 do roku 2015	46
4.3 Činnost sboru od roku 2015 do roku 2023	69
Závěr.....	86
Seznam literatury.....	88
Seznam příloh.....	95

Úvod

V dnešní době mají děti k dispozici širokou škálu volnočasových zájmových aktivit nejrůznějšího zaměření. Kvalitní mimoškolní aktivity se vyznačují systematickým rozvíjením dovedností dítěte a napomáhají jeho socializaci ve skupině. Pod záštitou základních uměleckých škol a dalších institucí často vznikají hudební soubory a sbory, které lze označit jako kvalitní zájmové aktivity. Doplňují individuální výuku hry na hudební nástroj nebo sólový zpěv a dále rozvíjejí nadání žáka a vychovávají ho. Učí ho spolupráci a organizaci svého volného času.

Předmětem diplomové práce je Rychnovský dětský sbor. Tento sbor má pro mě velký význam, jelikož jsem ho navštěvoval od svého raného dětství až po maturitu, a založili ho mí rodiče. Život ve sboru měl zásadní vliv na formování mé osobnosti a do jisté míry mě ovlivnil ve výběru profese. Rychnovský dětský sbor každý rok zpracovává plán práce a harmonogram roku. Má bohatý archiv, který obsahuje dokumenty s organizací domácích i zahraničních zájezdů, festivalů a dalších akcí, na jejichž průběhu se podílí. Obsahuje také programy a scénáře koncertů, fotodokumentaci a novinové články o jeho činnosti. Archiv spravuje aktuální manažerka Rychnovského dětského sboru Eva Štréglová.

Úvodní kapitola diplomové práce pojednává o historii města Rychnov nad Kněžnou a jeho významných rodácích. Mapuje existenci a působení místních instrumentálních souborů a pěveckých sborů od založení města do současnosti.

Ve druhé kapitole je shrnuta historie Základní umělecké školy v Rychnově nad Kněžnou a popisuje vznik a působení hudebních uskupení, která pod její hlavičkou fungují.

Třetí a čtvrtá kapitola se věnuje Rychnovskému dětskému sboru. Je zaměřena na jeho činnost se zvláštním zřetelem na výchovné koncerty a komponované pořady, které jsou unikátním a inovativním počinem tohoto tělesa. Podrobně popisuje jednotlivá oddělení sboru od nejmladších přípravných oddělení po koncertní sbor. Diplomová práce navazuje na diplomovou práci Evy Štréglové z roku 2007. Podává a doplňuje informace o zaměstnancích, změnách v organizaci, koncertních, soutěžních a dalších činnostech sboru v jednotlivých sezónách od roku 2006 do současnosti.

Závěr shrnuje podstatné milníky Rychnovského dětského sboru a klíčové události, jež se v novodobé historii staly. Upozorňuje na význam sboru v okrese, České republice i v Evropě.

1. Město Rychnov nad Kněžnou

1.1 Historie města

Město Rychnov nad Kněžnou leží v Královehradeckém kraji na řece Kněžné v podhůří Orlických hor.

Podle pojmenování některých částí města lze předpokládat, že osada Rychnov existovala již od počátku 2. tisíciletí. První písemná zmínka o městě se nachází na darovací smlouvě z 1. února 1258, kdy královský podkomoří Heřman z Drnholce dostal od svého pána Přemysla II. darem kus krajiny kolem řeky Kněžné včetně osad, které se zde nacházely. Jednu z osad zvanou Rychnov povýšil následně Heřman díky její vhodné poloze na obchodní a vojenské Kladsko-polské stezce na tržní obec.¹

Poddanským městem s městským znakem a právem pečetit zeleným voskem se Rychnov stal díky Albrechtu Rychnovskému, jenž tato privilegia vymohl u krále Vladislava II. 6. března 1488. Městským znakem se stala panna na jelenu podle místní pověsti. Město dokonce získalo povolení na konání dvou výročních trhů.²

Vzhledem k tržnímu charakteru městečka a ke zvyšujícímu se počtu obyvatel se začala objevovat také poptávka po kvalitnějším zboží a po odborných řemeslnících. Mezi první kvalifikované řemeslníky, kteří do Rychnova přišli, se řadí soukeníci. Těm byl také ještě před dobou vlády Karla IV. jako prvním z řemeslníků udělen cechovní řád.

Soukenickému cechu se v Rychnově dařilo lépe než ostatním a kvalitní látky nabyly vysokého věhlasu i v okolí. Díky tomu získal Rychnov v 16. století své první přízvisko – Soukenický. Toto označení městu vydrželo až do poloviny 19. století, kdy se název města změnil na Rychnov nad Kněžnou.³

Na konci 19. století bylo soukenictví i další cechy vytlačeny průmyslovou výrobou. Především textilním průmyslem, výrobou zámků a stavebnictvím.⁴

¹ KOUŘIL, Tomáš. *Dějiny Rychnova nad Kněžnou*. Rychnov n. Kn., 1928. s. 1-8

² KOUŘIL, Tomáš. *Dějiny Rychnova nad Kněžnou*. Rychnov n. Kn., 1928. s. 10-12

³ IMLAUF, Lubomír. *Rychnov nad Kněžnou 1258-2008: 750 let od první písemné zmínky*. Nové Město nad Metují: Pro Kulturu Rychnov nad Kněžnou s.r.o. vydal Fotoateliér Imlauf, 2008. s. 97-98

⁴ IMLAUF, Lubomír. *Rychnov nad Kněžnou 1258-2008: 750 let od první písemné zmínky*. Nové Město nad Metují: Pro Kulturu Rychnov nad Kněžnou s.r.o. vydal Fotoateliér Imlauf, 2008. s. 118-119

1.1.1 Šlechtické rody

Historie této krajiny je svázána s mnoha šlechtickými rody, které měly zásadní vliv na rozvoj a fungování města.

Prvním, o kterém se zmiňují výše byl v 13.-15. století rod pánů Rychnovských z Rychnova. Ti přetvořili Rychnov ze zemědělské osady na tržní městečko, získali první městská privilegia včetně dalších výsad a postavili zde první tvrze a panská sídla. Navíc se zaměřili na kolonizování přilehlých horských oblastí.

V první polovině 16. století získal Rychnov pod svou správu rod Pernštejnů, což byl jeden z předních šlechtických rodů té doby. Za jejich působení se ve městě dařilo obchodu a vznikaly nové cechy. Především cech soukenický získal na prestiži. V této době se rychnovské sukno začalo vyvážet i do zahraničí.

Do konce 16. století působily v Rychnově postupně Arnošt, falckrabě rýnský, z rodu Habsburků a v závěru století rod Trčků z Lípy.

Na přelomu 16. a 17. století vládl v Rychnově rod Betenglů z Neyenperka. Toto období znamenalo pro město dobu rozkvětu. Za jejich působení zde byly vystavěny ikonické památky města, jako je kostel Nejsvětější Trojice či přilehlá pozdně renesanční zvonice, ve které se dodnes ukrývá zvon patřící mezi největší zvony v Čechách. Nese jméno významného Betengla – Kryštofa.

Mezi roky 1623–1640 se majiteli rychnovského panství stali postupně Vincenc Mueschinger, Vincenc Zukkoni a Eleonora Mantovská.

Od roku 1640 až do dnešních dní je Rychnov spjat s rodem Kolowratů. Ti pod kostelem Nejsvětější Trojice vybudovali další z architektonických dominant města – rychnovský zámek, který stojí na místě původního starého zámku a jehož podoba se v průběhu historie výrazně proměňovala. Vystavěli také piaristickou kolej a jízďárnu a vybudovali mnoho dalších hodnotných architektonických památek, z nichž se některé zachovaly do dnešní doby.⁵

⁵ IMLAUF, Lubomír. *Rychnov nad Kněžnou 1258-2008: 750 let od první písemné zmínky*. Nové Město nad Metují: Pro Kulturu Rychnov nad Kněžnou s.r.o. vydal Fotoateliér Imlauf, 2008. s. 99-105

1.2 Osobnosti města Rychnov nad Kněžnou

Rychnov nad Kněžnou byl vždy kulturně aktivním městem s nezanedbatelným počtem obyvatel. Proto není náhoda, že je jeho historie spojená s mnoha významnými osobnostmi zasahujícími do rozličných okruhů své působnosti. Řadí se mezi ně sportovci, lékaři, vědci, spisovatelé, umělci a v neposlední řadě také hudebníci.⁶

1.2.1 Spisovatelé

K nejvýznamnějším rychnovským spisovatelům se řadí František Martin Pelcl (1734–1801), Karel Poláček (1892–1945) a Magdaléna Dobromila Rettigová (1785–1845)

Spisovatel a historik František Martin Pelcl byl rychnovským rodákem a navštěvoval místní gymnázium. To nyní nese jeho jméno stejně jako rychnovské divadlo. Pelcloyv historické studie a publikace psané v češtině i v němčině, jako jsou: *Stručné dějiny od nejstarších dob po dobu nynější* či *Nová kronika česká*, mají zásadní význam v mapování historie naší země. Neméně významná byla jeho činnost v oboru českého jazykozpytu. Vydal množství studií, spolupracoval s prvními českými obrozenci, jako byli Václav Matěj Kramerius či Josef Dobrovský a působil jako první profesor českého jazyka a literatury na Univerzitě Karlově.⁷

Na delší dobu spojila svůj osud s Rychnovem Magdaléna Dobromila Rettigová. Česká buditelka a spisovatelka, mezi jejíž díla se řadí divadelní hry, prózy, básně i písně. Nejcitelněji se však do historie zapsala jako autorka kuchařek. Tu nejznámější – *Domáci kuchařka* – dopsala právě v Rychnově nad Kněžnou.⁸

Stěžejní osobností v oblasti literatury byl spisovatel a novinář Karel Poláček. Byl označován za jednoho z nejpopulárnějších sloupkařů první republiky. Mezi jeho nejslavnější díla se řadí sportovní satira *Muži v ofsajdu* a jeho nejčtenější kniha věnovaná prostředí Rychnova *Bylo nás pět*.⁹

⁶ Informace o městě. *Město Rychnov nad Kněžnou* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: <https://www.rychnov-city.cz/mesto-rychnov-nad-kneznou/ds-50/p1=19795>

⁷ *Významné osobnosti okresu Rychnov nad Kněžnou*. 2. dopl., rozš. a upr. vyd. Rychnov nad Kněžnou: Okresní úřad, 2001. s. 225

⁸ *Významné osobnosti okresu Rychnov nad Kněžnou*. 2. dopl., rozš. a upr. vyd. Rychnov nad Kněžnou: Okresní úřad, 2001. s. 259

⁹ Tamtéž s. 237

1.2.2 Hudební osobnosti

Stejně významný zástup rychnovských osobností najdeme v okruhu hudebním. Město se může pyšnit mnohými hudebními skladateli, virtuosy, hudebními pedagogy, zpěváky i dirigenty.

V historických pramenech Rychnova nad Kněžnou se objevuje významná hudební osobnost již v období renesance. Byl jí rodák Jiří Rychnovský, uznávaný varhaník a kantor. Pod jeho vedením se později stal chrudimský kůr známý po celém okolí. Byl také váženým skladatelem a vokálním polyfonikem. Komponoval nápěvy a vytvářel kancionály pro literátské kůry v Hradci Králové, Chrudimi i jinde.¹⁰

Z hudebních skladatelů je nutno zmínit hudebního pedagoga a vícerektora piaristické koleje v Rychnově Václava Šimona Kalouse (1715–1799), jenž je považován za jednoho z nejplodnějších českých skladatelů chrámové hudby, nebo národního obrozence Josefa Vorla (1801–1874), který kromě chrámové hudby skládal také kantáty a sborové skladby. Zásadní je pak jeho hudba scénická, která zazněla i v Národním divadle.¹¹

Jako představitele méně závažné hudby zmíním Emanuela Švandrlíka (1900–1975), jenž se uplatnil především jako skladatel národních písní a pochodů a z jehož pera pochází polka *At' žije Rychnov nad Kněžnou*.¹²

Mezi nejvýznamnější sólové zpěvačky, které v Rychnově působily patří operní zpěvačka, sopranistka Jindřiška Rettigová (1813–1854). Dcera výše zmíněné Magdalény Dobromily Rettigové. Stala se členkou opery ve Stavovském divadle a získala angažmá v operní společnosti v Mnichově. Z českých rolí zaujala především jako Lidunka z *Fidlovačky*.¹³

¹⁰ BLÁHA, Zdenek. *Osobnosti královéhradeckých kancionálů: erby a podobizny mecenášů a tvůrců iluminovaných církevních zpěvníků ze šestnáctého a počátku sedmnáctého století*. Hradec Králové: Muzeum východních Čech, 2005. ISBN 80-85031-61-2. s. 87-88

¹¹ *Významné osobnosti okresu Rychnov nad Kněžnou*. 2. dopl., rozš. a upr. vyd. Rychnov nad Kněžnou: Okresní úřad, 2001. s. 131, 350

¹² *Významné osobnosti okresu Rychnov nad Kněžnou*. 2. dopl., rozš. a upr. vyd. Rychnov nad Kněžnou: Okresní úřad, 2001. s. 314

¹³ Tamtéž s. 259

Slavným rychnovským rodákem byl také houslový virtuos a blízký přítel Bohuslava Martinů, Stanislav Novák (1890–1945). Působil jako koncertní mistr a sólista v České filharmonii. Byl znám svou houslovou technikou a v roce 1933 se stal primáři Českého kvarteta.¹⁴ (215)

Mezi vynikající hudební pedagogy můžeme zařadit houslistu Josefa Fendrštáta (1864–1927), který v Rychnově založil soukromou hudební školu a byl dirigentem několika hudebních spolků včetně významného spolku Dalibor. Dále pak studentku Josefa Bohuslava Foersteru Věru Jelínkovou (1902–1992), klavírní virtuosku a hudební pedagožku. Nebo Emanuela Veselíka (1857–1931), který kromě svého pedagogického působení vydal několik hudebně pedagogických publikací.¹⁵

S hudebním životem v Rychnově nad Kněžnou je spjata rodina Provazníků. Alois Provazník (1856–1938) zde vyučoval hru na varhany, klavír, housle a dechové nástroje. Založil hudební spolek Dalibor a stal se jeho dirigentem. Navíc vyučoval zpěv na místním gymnáziu a prosadil se také jako skladatel písní a mší. Díky jeho organizačním schopnostem zavítal do města Antonín Dvořák a České kvarteto.

Rodinná hudební tradice pokračovala synem Anatolem Provazníkem (1887–1950), jenž byl varhaníkem u sv. Víta v Praze, vedoucím hudebního oddělení československého rozhlasu a také příčinným skladatelem, který má na svém kontě 240 děl. Některá jsou i většího rozsahu, například jeho opery a operety. Také Aloisův druhý syn Zdeněk Provazník (1889–1969) se proslavil jako muzikant. Stejně jako bratr se stal hudebním odborníkem v rozhlasu, a navíc vystupoval jako klavírista v Červené sedmě.¹⁶

Dokonce někteří členové výše zmíněného šlechtického rodu Kolowratů se objevili na historické hudební scéně Rychnova a okolí. Zdeněk Kolowrat Krakowský Liebštejnský (1836–1892) byl údajně kromě svých dramatických děl uznávaným hudebníkem a dirigentem. Bohuslav Kolowrat (1876–1934) komponoval církevní skladby a díky svým kontaktům přivedl do Rychnova sólisty Národního divadla v Praze k provedení korunovační mše W. A. Mozarta. Byl znalcem církevní hudby, dirigentem a hudebním skladatelem.

¹⁴ Tamtéž s. 215

¹⁵ Tamtéž s. 73, 127, 341

¹⁶ *Významné osobnosti okresu Rychnov nad Kněžnou*. 2. dopl., rozš. a upr. vyd. Rychnov nad Kněžnou: Okresní úřad, 2001. s. 249-251

Marie Jana Kolowratová byla slavná zpěvačka, která často zpívala v pražském rozhlasu a spolupracovala s Anatolem Provozánkem.¹⁷

Ani v minulém století nepřestal Rychnov nad Kněžnou plodit přední hudební osobnosti.

Mezi ty nejdůležitější patří žák Vítězslava Nováka Miroslav Krejčí (1891–1964), jenž se stal profesorem skladby na pražské konzervatoři a členem Československé akademie věd. Za svůj život vypracoval soubor děl, který se svým rozsahem řadí mezi nejrozsáhlejší u nás a zahrnuje instrumentální, vokální i vokálně instrumentální skladby.¹⁸

Na Rychnovském gymnáziu vystudoval známý muzikant a skladatel populární hudby, malíř a také vystudovaný právník Jiří Šlitr. Jeho dixielandová kariéra začala právě v tomto městě v Rychnovském dixielandu, který se postupně přestěhoval do Prahy a dále vystupoval pod názvem Czechoslovak Dixieland Jazz Band. Byl zakladatelem a ústřední osobností divadla Semafor a svou skladatelskou činností vyprodukoval přes 300 písní a další hudbu k filmům a divadelním hrám.¹⁹

Divadlem Semafor si prošel také další rychnovský rodák Rudolf Rokl. (1941–1997). Ten je považován za jednoho z předních interpretů populární i vážné hudby. Spolupracoval s osobnostmi jako byl Karel Gott či již zmíněný Jiří Šlitr. Vedle svých výjimečných interpretačních a skladatelských schopností vynikal také jako vynikající hudební pedagog. Své nadání uplatnil a předával na konzervatoři Jaroslava Ježka v Praze.²⁰

¹⁷ Tamtéž 146-151

¹⁸ Tamtéž 164

¹⁹ Tamtéž 304

²⁰ *Významné osobnosti okresu Rychnov nad Kněžnou*. 2. dopl., rozš. a upr. vyd. Rychnov nad Kněžnou: Okresní úřad, 2001. s. 264

Rychnov nad Kněžnou se může chlubit výbornými muzikanty, hudebními pedagogy a skladateli i v dnešní době. Těmi slavnějšími jsou aktuálně Zbyněk Matějů (1958–*), jenž je jeden z nejhranějších skladatelů střední generace u nás i v zahraničí. K jeho kompozicím patří opery, balety, vokální i orchestrální skladby, ale také hudba pro film a televizi. Působí mimo jiné jako profesor na JAMU i AMU a na nějakou dobu obsadil post ředitele Filharmonie Brno.²¹ Dále pak Jan Jirásek (1955–*), který se proslavil jako skladatel filmové hudby. V této oblasti získal již dvě ocenění Český lev za filmy *Nejasná zpráva o konci světa* a *Kytice*. Je také vyhledávaným pedagogem. Učí na zahraničních univerzitách a kompozičních kurzech především v USA.²²

S městem Rychnov nad Kněžnou je spojeno velké množství významných hudebních osobností od jeho vzniku až do dnešní doby. Jednalo se o hudební skladatele, pedagogy a virtuózy, kteří značnou měrou ovlivnili českou hudbu a jejichž věhlas dosáhl i za hranice.

²¹ MATĚJŮ, Zbyněk. *Imagine that: Suita z baletu Krabat* [partitura]. Praha: Český rozhlas, 2013.

²² JIRÁSEK, Jan. *Vzdušné zámky: Skladba pro jednoho hráče na bicí nástroje* [partitura]. Praha: Český rozhlas, 2006.

1.3 Historie hudebních spolků v Rychnově nad Kněžnou

V Rychnově nad Kněžnou vzniklo množství významných i méně významných hudebních uskupení v návaznosti na hudební tradici, která sahá hluboko do historie města. První oficiální písemné zmínky o zdejších provozování hudby pochází z církevního prostředí. Od počátku 16. století se objevují informace o literátském bratrstvu, které zahájilo svou činnost ve farním kostele svatého Havla. Jeho hlavním úkolem bylo provozovat náboženskou hudbu na kůru, a to jak jednohlasou, tak vícehlasou. Svědectvím o aktivní umělecké činnosti jsou nalezené kancionály, které zde hojně vznikaly již od poloviny 16. století. Literátské bratrstvo se přes nepřítel panovnického dvora ve městě udrželo a podle očitých svědků v Rychnově v 19. století existovala dokonce dvě. Jedno u výše zmíněného kostela svatého Havla a druhé v kostele Nejsvětější Trojice. Podobná bratrstva měla zásadní vliv na rozvoj hudebního života ve městech a ovlivňovala vývoj vokální hudby duchovní i světské.²³

1.3.1 Instrumentální soubory

Vzniku instrumentálních souborů, kapel a orchestrů v Rychnově nad Kněžnou předcházela tradice, která se udržovala na místním gymnáziu již od 17. století. Bylo zvykem, že na konci každého školního roku pořádalo gymnázium oslavy, které byly doprovázeny hrou na hudební nástroje, zpěvem a tancem. Na počátku 19. století byla zřejmě tato událost podnětem k založení první kapely z řad studentů. V 80. letech 19. století na ni navázalo studentské sexteto pod vedením J. Vycpálka a J. Sallače, které vystupovalo pravidelně jednou týdně v místním hostinci. Nemělo sice dlouhého trvání, ale bylo inspirací ke vzniku mnoha podobných instrumentálních souborů při hudebních školách A. Provazníka a J. Fendrštáta.²⁴

Nejstarší písemná zmínka o instrumentálním souboru v Rychnově nad Kněžnou pochází z roku 1775. Ta vypovídá o kapele místního kantora a varhaníka Fr. Neumanna, která byla najímána na svatby.²⁵

²³ ZRŮBEK, R. O literátském cechu v Rychnově nad Kněžnou. *Opus musicum*. Brno: 1969, 1 (9). ISSN 0862-8505

²⁴ TYDLITÁT, Jan. *Rychnovské pohledy*. Rychnov nad Kněžnou: Městský národní výbor, 1988. s. 62

²⁵ KOUŘIL, Tomáš. *Dějiny Rychnova nad Kněžnou*. Rychnov n. Kn., 1928. s. 279

Od roku 1840 se v Rychnově již pořádaly hudební vystoupení pravidelně. Výtěžek z koncertů se často věnoval chudým nebo jako příspěvek pro místní sirotčinec. Také díky této charitativní činnosti si obyvatelé Rychnova zvykli navštěvovat podobné koncerty, což následně usnadnilo vznik a přijímání místních souborů a hudebních spolků a pomohlo městu se po kulturní stránce rozvíjet.²⁶

Kromě skupin, které se zaměřovaly na koncertní činnost, existovaly v Rychnově také tzv. užitkové kapely, které doprovázely pohřby, taneční zábavy a slavnosti, jako byla například v 2. polovině 19. století kapela pod vedením Zábrodského.²⁷

Nejvýznamnější kulturní spolek této doby sahající do několika kulturních odvětví byl založen v březnu 1868 a nesl název Občanská beseda. Plnila funkci veřejné osvětové instituce. Za 20 let jejího působení zažil Rychnov velký kulturní rozkvět. Pořádala množství koncertů, hudebních večerů a besed. Založila knihovnu, čítárnu, vlastnila množství hudebních nástrojů a notových materiálů. Pro její široký záběr se mnoho spolků a souborů v Rychnově nakonec stalo součástí Občanské besedy. Společně s ní vzniklo volné sdružení hudebníků, které se roku 1881 proměnilo na hudební odbor Občanské besedy pod vedením Petra Kalenského. Spolek zanikl roku 1932, avšak jeho aktivita začala ochabovat již s vypuknutím 1. světové války.²⁸

Na konci 19. století vzniklo několik spolkových orchestrů. Z kapely bratří Nováků, která se při svých vystoupeních pyšnila hasičskými stejnokroji, vznikla v roce 1881 uniformovaná kapela veteránského spolku pod taktovkou Jana Krška. V roce 1885 se spojilo dokonce sedm zdejších spolků k provozování společného orchestru s názvem Hudba spolků rychnovských s kapelníkem Bedřichem Laškem. Na přelomu století se kvůli neshodám s některými spolky stala městskou kapelou. Za svou dlouhou historii sahající do druhé poloviny 20. století vystřídala množství dirigentů, členů, mecenášů i názvů, z nichž poslední byl po roce 1945 hudba Svazu brannosti.²⁹

²⁶ KOUŘIL, Tomáš. *Dějiny Rychnova nad Kněžnou*. Rychnov n. Kn., 1928. s. 329

²⁷ Státní okresní archiv Rychnov nad Kněžnou, kronika města Rychnova nad Kněžnou, rok 1956, Vývoj hudebních sborů v RK, s. 136–146

²⁸ TYDLITÁT, Jan. *Rychnovské pohledy*. Rychnov nad Kněžnou: Městský národní výbor, 1988. s. 63–70

²⁹ Státní okresní archiv Rychnov nad Kněžnou, kronika města Rychnova nad Kněžnou, rok 1956, Vývoj hudebních sborů v RK, s. 136–146

Významným hudebním spolkem vzniklým v roce 1898 v Rychnově nad Kněžnou byl Dalibor. Spolek měl dvě části - instrumentální a vokální a v době největší prosperity čítal 40 aktivních členů. Díky rozmanité působnosti byl Dalibor nejaktivnějším spolkem své doby. Jedním ze zakladatelů a prvním dirigentem byl Alois Provazník, který jej vedl až do roku 1905, kdy ho v jeho funkci vystřídal Josef Fendrštát. Následujícím dirigentem byl Josef Fendrštát mladší a jako poslední se taktovky ujal Miroslav Frauenberg. Dalibor ve své činnosti spolupracoval s dalšími spolky. Často organizoval společné koncerty a večírky s Občanskou besedou, od které si také půjčoval některé hudební nástroje. Dalším partnerem byl pak místní divadelní spolek Tyl, se kterým často tvořily společné projekty.

První světová válka významně zasáhla do fungování spolku. Za jejího trvání Dalibor téměř pozastavil činnost a měl pouze jednotky aktivních členů. Po válce v roce 1919 znovu oživil pravidelné zkoušky a koncerty a počet členů se vrátil téměř k předválečnému stavu. Aktivita spolku však pozvolna ochabovala kvůli neochotě členů a konkurenci ostatních orchestrů, až byla činnost spolku roku 1940 ukončena.³⁰

Neméně významným byl Hudební odbor tělocvičné jednoty Sokol, po válce nazvaný jako Orchesterální sdružení Osvětové besedy v Rychnově nad Kněžnou. V roce 1921 byl soubor založen v komorním obsazení. V následujících letech se však rozrostl na několik desítek členů čítající orchestr. Ve své činnosti byl hudební spolek velmi univerzální. Hrál jako doprovod k němým filmům, doprovázel oficiální oslavy a pořádal i vlastní koncerty. Navíc soubor vystupoval v několika podobách od komorního obsazení tria, kvarteta či kvinteta až po symfonický orchestr. Sdružení zůstalo aktivní přes padesát let a za dobu jeho činnosti se zde vystřídalo několik stovek muzikantů.³¹

V první polovině 20. století se v Rychnově začaly objevovat také soubory ovlivněné moderním hudebním stylem, který vznikl na začátku 20. století v Americe. Jednalo se nejprve o hudební kroužek jazz-band, na který následně navázala kapela Academic jazz-band. Tu založili Miroslav Kopečný a Karel Bašek.³²

³⁰ BERANOVÁ, Karolína. *České hudební spolky v Rychnově nad Kněžnou od 2. poloviny 19. století do poloviny 20. století*. Hradec Králové, 2015. Diplomová práce. Univerzita Hradec králové. Pedagogická Fakulta. s. 39-43

³¹ RUFFER, Josef. *Padesát let orchestrálního sdružení Osvětové besedy v Rychnově nad Kněžnou*. Orlické hory a Podorlicko 4: Přírodou, dějinami, současností. Rychnov nad Kněžnou: Okresní archiv a Museum Orlických hor, 1971. s. 257-262

³² Státní okresní archiv Rychnov nad Kněžnou, kronika města Rychnova nad Kněžnou, rok 1956, Vývoj hudebních sborů v RK, s. 136-146

Podobným směrem se vydal také Rychnovský dixieland založený výše zmíněným Jiřím Šlitrem a jeho spolužáky v roce 1943. Původní repertoár tohoto souboru vycházel z produkce R. A. Dvorského a z aranží amerických skladeb, které psal sám zakladatel. Později se tento dixieland stal základem pro významný Czechoslovak dixieland jazz band, který působil na konci padesátých let v Praze a který vystupoval například v divadle E. F. Buriana.³³

V roce 1979 vznikl v Rychnově nad Kněžnou první velký swingový orchestr s názvem Rychnovský swing band. Zakladatelem a dirigentem byl Karel Švenka a aranžérem Vladimír Wisinger. Obsazení kapely bylo tradiční pro swingový orchestr a jednotliví členové byli z Rychnova a okolí. Repertoár se časem rozrostl z několika písní na téměř 200 skladeb a soubor pravidelně vystupoval na festivalech a koncertech po celé republice. Spolupracoval i s významnými osobnostmi české hudby, jako byl Zdeněk Petr, Miloň Čepelka nebo představiteli divadla Semafor a zahrál také posluchačům v zahraničí.³⁴

Historie rychnovských instrumentálních souborů je bohatá a dlouhá. V období od poloviny devatenáctého století do první světové války existovalo v Rychnově nad Kněžnou souběžně hned několik hudebních souborů a spolků, které si konkurovaly, ale také vypomáhaly. I dnes hudebníci z Rychnovska pokračují v tradici. Zakládají a provozují amatérské a profesionální instrumentální soubory. Díky tomu je ve městě množství muzikantů a skupin zaměřujících se na nejrůznější styly a žánry.

1.3.2 Pěvecké sbory

Jak již bylo zmíněno výše, hudební tradice v Rychnově nad Kněžnou sahá až do poloviny 16. století, kdy při kostelu svatého Havla působilo literátské bratrstvo. Jednou z jeho výsad bylo doprovázet jednohlasými a vícehlasými zpěvy církevní obřady. Působením podobných literátských cechů ve městech probouzelo v jejich obyvatelích zájem jak o hudbu církevní, tak i lidovou. Na tuto tradici později navazovaly i první pěvecké sbory. Rané zmínky o lidovém sborovém zpěvu pocházejí z první poloviny 19. století. Jednalo se zejména o sbory vznikající v rámci výuky na gymnáziích a z amatérského provozování hudby studentstvem.

³³ TYDLITÁT, Jan. *Rychnovské pohledy*. Rychnov nad Kněžnou: Městský národní výbor, 1988. s. 63

³⁴ ČIŽINSKÁ, Klára. *Tradice a současnost hudebních souborů v Rychnově nad Kněžnou*. Praha, 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. s. 16-17

První zprávy o pěveckém sdružení nespádající pod církev ani školní instituci pocházejí z roku 1868, kdy byl založen mužský sbor Kněžan, jehož mecenášem byl Hanuš z Kolovrat. Ještě téhož roku se sbor přejmenoval na Kolovrat.³⁵

Primárním cílem tohoto pěveckého spolku byla hudební produkce, ale nebyla to zdaleka jeho jediná funkce. Členové si cíleně zdokonalovali pěvecké dovednosti a znalosti hudební teorie. Navíc podobně jako ostatní místní spolky plnil funkci osvětovou, společenskou a posiloval národní vlastenecké cítění.

Spolek byl strukturovaný do dvou skupin. První skupinu tvořili aktivní členové účastníci se zkoušek a veřejné produkce. Druhá skupina pak sloužila primárně k financování spolku. Na vyšší posty, jako předseda, pokladník, archivář aj. byli členové voleni.

Sdružení samostatně působilo do roku 1879, kdy se stalo součástí nejdůležitější veřejné osvětové instituce v Rychnově – Občanské besedy. Zde se připojil k dosavadnímu smíšenému sboru. Později se tento sbor stal jedním z odborů Občanské besedy.

Stejný osud měl také významný dívčí pěvecký sbor Pěvuše, který založil v roce 1877 dirigent prof. Josef Vycpálek.³⁶

V 80. letech 19. století vznikly ještě dvě pěvecká sdružení. Hlahol a Ozvěna. I tyto soubory se nakonec staly součástí Občanské besedy.

Na přelomu 19. a 20. století existovaly v Rychnově dva studentské sbory. Jeden pod hlavičkou místního gymnázia, pod vedením Josefa Sallače a Josefa Vycpálka a druhý chrámový sbor, který vedl ředitel kůru Alois Provazník. Oba však zanikly s nástupem 1. světové války.³⁷

³⁵ TYDLITÁT, Jan. *Rychnovské pohledy*. Rychnov nad Kněžnou: Městský národní výbor, 1988. s. 65

³⁶ KOSOVÁ, Kateřina. *Pěvecké spolky v Rychnově nad Kněžnou od poloviny 19. století do současnosti*. Brno, 2019. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. s. 18-21

³⁷ TYDLITÁT, Jan. *Rychnovské pohledy*. Rychnov nad Kněžnou: Městský národní výbor, 1988. s. 66

Jedním z nejvýznamnějších a nejlivnějších spolků v Rychnově nad Kněžnou byla Občanská beseda, jejíž orchestrální odbor jsem zmínil v kapitole instrumentální soubory. V roce 1881 se z volného sdružení hudebníků stal hudební odbor Občanské besedy pod vedením Petra Kalenského. Součástí odboru byly kromě orchestru také mužský a ženský pěvecký sbor, které vystupovaly na koncertech pořádaných Občanskou besedou. Mnoho rychnovských pěveckých sborů se nakonec stalo součástí pěveckého odboru Občanské besedy.³⁸

Mezi významné pěvecké soubory z Rychnova nad Kněžnou patřilo také Pěvecké sdružení učitelů Kocourkovských, které lze kvůli počtu členů označit spíše za ansámbli. Vznikl v Rychnově roku 1914 ze studentského pěveckého kroužku místního gymnázia.³⁹ Dvanáct chlapců se nechalo inspirovat velkými pěveckými sbory, jako byli Moravští či Pražští učitelé a vytvořilo komické vystoupení, se kterým koncertovali po okolních vesnicích. S nástupem 1. světové války přerušili svou činnost. V Praze roku 1919 se skupina v trochu pozměněném složení znovu sešla a vytvořila humorný soubor písní, se kterým pravidelně vystupovala nejen v kabaretech Červená sedma a Lucerna, ale i na koncertech po celé České republice. Roku 1921 znovu na 5 let přerušili svou činnost.⁴⁰ Po této odmlce se Kocourkovští učitelé sešli již natrvalo v sestavě pěti zpěváků a jejich řady se postupně rozšiřovaly. V roce 1927 se k ansámblu přidal JUDr. Julius Kalaš – klavírista a skladatel, se kterým se repertoár souboru zásadně proměnil.⁴¹ Učitelé začali skládat výhradně vlastní žertovné skladby včetně textu a melodie. Skladby byly plné inteligentního humoru a nápaditých rýmů, které čerpaly inspiraci i z lidových rčení či z básní českých i zahraničních autorů. Náměty 119 písní zasahovaly do nejrůznějších oblastí od milostných až po tělovýchovné.⁴²

Od roku 1931 měli již kompletní sestavu osmi muzikantů – sedm zpěváků a jeden klavírista, se kterou se v následujících 20 letech dostali na vrchol své slávy. Koncertovali po celé České republice a provedli i úspěšné turné po Anglii. Do roku 1959, kdy ukončili svou činnost, provedli 1394 vystoupení, nahráli 25 gramofonových desek, a dokonce se angažovali v několika celovečerních filmech.⁴³

³⁸ TYDLITÁT, Jan. *Rychnovské pohledy*. Rychnov nad Kněžnou: Městský národní výbor, 1988. s. 63, 65, 66

³⁹ Tamtéž s. 66

⁴⁰ *Kocourkovští učitelé se zpovídají, aneb, Chudí hoši, kteří se proslavili*. Praha: Českomoravský Kompas, 1939. Umělci o sobě a o všem (Českomoravský Kompas). s. 0-21

⁴¹ Tamtéž s. 21-40

⁴² *Kocourkovští učitelé se zpovídají, aneb, Chudí hoši, kteří se proslavili*. Praha: Českomoravský Kompas, 1939. Umělci o sobě a o všem (Českomoravský Kompas). s. 68-112

⁴³ KÁŠ, Svatopluk. *Kocourkovští učitelé, jejich historie a tvorba*. Praha: Dokořán, 2008. s. 7

Pěveckým sborem s nejdelsí nepřerušenou tradicí v Rychnově nad Kněžnou je chrámový sbor. Jeho počátky sahají až do 18. století, kdy navázal na činnost literátských bratrstev. V průběhu historie se několikrát proměnil charakter sboru z profesionálního na amatérský a obráceně.⁴⁴

Současný Rychnovský chrámový sbor považuje za dobu svého vzniku rok 1902. Tehdy byl ředitelem kůru a varhaníkem A. Provazník, který měl k dispozici 12 stálých placených zpěváků a dětský sbor společně s několika studenty. V průběhu 20. století se v čele sboru objevilo mnoho významných dirigentů. Od roku 1996 až do současnosti je hlavní sbormistryní Eva Fuksová a druhým sbormistrem a varhaníkem její manžel Jiří Fuks. O kvalitu hlasů ve sboru se stará hlasová poradkyně Lenka Lipenská a hlasová pedagožka Alena Tichá.⁴⁵

Sbor se zaměřuje na duchovní hudbu. Jeho bohatý repertoár obsahuje převážně české autory a skladby z nejrůznějších slohů a období od gregoriánského chorálu, až po tvorbu současných skladatelů. Jeho význam spočívá také v badatelské práci, ve které se snaží vzkřísit dávno zapomenutá díla známých i neznámých autorů. Pravidelně hudebně doprovází význačné církevní svátky a účastní se koncertů a festivalů po České republice i v zahraničí. Nejnovější úspěch sboru bylo podzimní turné roku 2022 do Lichtenštejnska, kde se členové sboru osobně setkal s Mon Dominikem Dukou a lichtenštejnským knížetem Hansem Adamem II.

Sbor nyní spojuje přibližně 25 hudebníků z Rychnova a okolí. Charakter sboru je amatérský, ale kvalitou produkce se blíží sborům profesionálním. Důkazem je spolupráce se širokým spektrem profesionálních muzikantů od členů Filharmonie Hradec Králové až po profesionální sólové pěvce, jako je Karolína Cingrošová Žmolíková nebo Helena Hozová.⁴⁶

⁴⁴ IMLAUF, Lubomír. *Rychnov nad Kněžnou 1258-2008: 750 let od první písemné zmínky*. Nové Město nad Metují: Pro Kulturu Rychnov nad Kněžnou s.r.o. vydal Fotoateliér Imlauf, 2008. s. 115

⁴⁵ PŘIBYLOVÁ Kateřina. *Z historie regionu Rychnov nad Kněžnou*. Brno, 2015. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Pedagogická fakulta. s. 18

⁴⁶ Soubor. *Rychnovský chrámový sbor* [online]. Rychnovský chrámový sbor: 2023 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.rychsbor.cz/soubor/>

Druhým rychnovským v současné době fungujícím sborem s více než stoletou tradicí je Prausův pěvecký sbor. Jeho historie sahá až do druhé poloviny 19. století k výše zmíněnému mužskému sboru Kněžan, později Kolowrat. Jedenáct let od svého založení se stal součástí Občanské besedy. Roku 1926 vznikl ženský pěvecký kroužek a mužský pěvecký sbor s názvem Volné pěvecké sdružení. To po osmi letech působení přijalo jméno Rychnovan. Roku 1947 změnil sbor svůj název již naposledy na Prausův pěvecký sbor na počest rychnovského rodáka, varhaníka a skladatele. Toto označení nese soubor i dnes.⁴⁷

Za jeho 150 let starou historii vedlo sbor mnoho sbormistrů. Mezi ty nejvýznamnější patřili A. Provazník, J. Krsek a Jaroslav Ehl, který sbor vedl 57 let. Sbormistryní od roku 2006 do roku 2019 byla Dagmar Zemánková.⁴⁸ Aktuální sbormistryní je od roku 2019 Jaroslava Ševčíková.⁴⁹ Sbor dříve navštěvovalo v průměru kolem 60 zpěváků. Dnes jejich řady značně prořídly a na zkoušky pravidelně dochází asi polovina z původního počtu. Tito zpěváci jsou často členy i dalších rychnovských pěveckých sborů a někteří z příslušníků navštěvují Prausův sbor již přes 50 let a byli oceněni Uníí českých pěveckých sborů.⁵⁰

Repertoár sboru se v průběhu času neustále proměňuje. Největší část skladeb vždy tvořila a tvoří díla klasických autorů z období od renesance až po současnost. Některá z nich byla sborem provedena jako premiéra.⁵¹

Sbor vystupoval na mnohých koncertech a hudebních festivalech v tuzemsku i zahraničí. Mezi nejvýznamnější patří koncerty k oslavě 200. výročí rychnovského Tyla, 110. výročí narozenin Antonína Dvořáka či 70. výročí od úmrtí Bedřicha Smetany. Soubor také spolupracoval s hudebními tělesy jako bylo Orchesterální sdružení nebo sbor Osvětové besedy v Solnici. Za svou historii uspořádal několik koncertních výjezdů do zahraničí. Mezi navštívené země patří Holandsko, Polsko, Německo a další.⁵²

⁴⁷ KRÁM, Josef. Prausův sbor slavil úctyhodné výročí. *Orlický týdeník*. [online]. Rychnov nad Kněžnou: 12.1.2018 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <http://www.orlickytydenik.cz/prausuv-sbor-slavil-uctyhodne-vyroci/>

⁴⁸ Vývoj hudebního života v Rychnově n. Kn. za posledních 100 let. *Jubilejní rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 1958, 4 (7).

⁴⁹ ZEMÁNKOVÁ, Dagmar. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 27. ledna 2023 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

⁵⁰ ČIŽINSKÁ, Klára. *Tradice a současnost hudebních souborů v Rychnově nad Kněžnou*. Praha, 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. s. 22

⁵¹ Český hudební slovník. *Český hudební slovník* [online]. Brno: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_print&tmpl=component&id=1003245

⁵² Vývoj hudebního života v Rychnově n. Kn. za posledních 100 let. *Jubilejní rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 1958, 4 (7).

Sbor je členem Unie českých pěveckých sborů a v současnosti působí jako sbor města Rychnov nad Kněžnou. Vystupuje tedy mimo jiné na oficiálních pietních akcích a výročích.⁵³

Dagmar Zemánková kromě Prausova pěveckého sboru vede také menší a mladší soubor nesoucí název X-TET. Založila jej v roce 2000 jako smíšený komorní sbor. Název souboru vznikl v počátku podle proměnlivého počtu členů, kteří v něm působili. Repertoár souboru je zaměřen především na lidovou a populární hudbu, často se swingovou úpravou. V roce 2018 se počet členů X-TETU rozrostl na 22 mladých zpěváků.⁵⁴

Soubor pravidelně vystupuje na koncertech a festivalech po České republice. Mezi jeho největší úspěchy patří vystoupení na velvyslanectví Spolkové republiky Německo na oficiální oslavě výročí znovusjednocení Německa,⁵⁵ či obdržení Ceny města Rychnov nad Kněžnou za výbornou reprezentaci města společně s Prausovým pěveckým sborem.⁵⁶ Společně s ním také X-TET nahrál v roce 2014 DVD k roku české hudby.⁵⁷

Pěvecké sbory mají v Rychnově nad Kněžnou dlouhou a bohatou historii. Často souběžně ve městě existovalo více sborů. Jejich věhlas přesahoval hranice kraje a u některých i státu. V dnešní době vedle Rychnovského dětského sboru působí v Rychnově nad Kněžnou komorní sbor X-tet, Rychnovský chrámový sbor a Prausův sbor, jenž pořádají pravidelné koncerty po České republice a zahraniční zájezdy. Poslední dva zmíněné sbory mají historii delší než sto let.

⁵³ ČIŽINSKÁ, Klára. *Tradice a současnost hudebních souborů v Rychnově nad Kněžnou*. Praha, 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. s. 22-23

⁵⁴ HOFMANN, Miroslav. S Dirigentskou taktovkou. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2019, 46 (1).

⁵⁵ KRÁM, Josef. Rychnováci se dočkali prestižního ocenění. *Orlický týdeník*. [online]. Rychnov nad Kněžnou: 5.10.2013 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <http://www.orlickytydenik.cz/rychnovaci-se-dockali-prestizniho-oceneni/>

⁵⁶ Dvě ceny Města Rychnova nad Kněžnou za rok 2013. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2014, 41 (8)

⁵⁷ X-tet. *České sbory.cz* [online]. Unie českých pěveckých sborů, 2003 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.ceskesbory.cz/02-01-detail.php?id=1386>

2 Základní umělecká škola Rychnov nad Kněžnou

Hudební tradice má v Rychnově nad Kněžnou hluboké kořeny. Je to zřejmé z množství hudebních osobností, hudebních souborů a sborů, o kterých se zmiňuji výše. Proto není překvapením, že i hudební vzdělávání je v Rychnově na vysoké úrovni a jeho historie sahá až do 18. století.

První oficiální záznamy o učitelích hudby pocházejí z 18. a 19. století, kdy v Rychnově převládala chrámová hudba. Ředitelé kůrů potřebovali k doprovodu církevních obřadů jak zpěváky, tak hráče na hudební nástroje a často proto sami vyučovali hudbě na místních školách. Svoje žáky také angažovali do kapel, které doprovázely pohřby, svatby a jiné veřejné události. První soukromé hudební školy se pak objevily v polovině 19. století. S těmi jsou spojena jména jako František Jedlička nebo Bedřich Lašek.⁵⁸

První úředně povolenou hudební školu založil v roce 1887 Alois Provazník a druhou v roce 1891 Josef Fendřtát. I ve 20. století vznikaly nové soukromé hudební školy a působili zde soukromí hudební učitelé. Mezi ty nejvýznačnější patřil v meziválečném období Anatol Provazník a po roce 1940 Josef Pokorný, Cyril Marek či Věra Jelínková. Ta za svou téměř 60-ti letou učitelskou kariéru vychovala řadu celostátně významných klavíristů a muzikantů, jako byl Rudolf Rokl nebo je Zbyněk Matějů.⁵⁹

Roku 1945 byla v Rychnově usnesením rady místního výboru založena Městská hudební škola, která se zodpovídala Ministerstvu školství a národní osvěty. Jejím ředitelem byl Josef Dobeš, který společně se dvěma dalšími kantory vyučoval 52 žáků zpěvu, hře na housle, klavír dechové nástroje a hudební nauce. Nejprve se vyučovalo v přízemí dnešní Masarykovy základní školy, později ve staré radnici. V roce 1947 se výuka přesunula do prostor bývalého chudobince a o rok později se změnil název na Lidová škola umění. Poslední stěhování proběhlo roku 1990, kdy se již natrvalo škola přesunula do jednoho z křídel Společenského centra. Kromě dosavadního hudebního oboru se v roce 1961 rozšířila výuka o výtvarný a taneční obor. Literárně dramatický obor se žákům otevřel roku 1979.⁶⁰

V ředitelské funkci působili po Josefu Dobešovi postupně Růžena Říhová, Josef Kubíček, Pavel Kovářiček a od roku 2017 zastává tento post Kamila Hájková.

⁵⁸ TYDLITÁT, Jan. *Rychnovské pohledy*. Rychnov nad Kněžnou: Městský národní výbor, 1988. s. 64

⁵⁹ *Základní umělecká škola Rychnov nad Kněžnou 55 let*. Společnost přátel ZUŠ Rychnov n. Kn. Rychnov nad Kněžnou, 2000. s. 7

⁶⁰ Tamtéž s. 15

V současnosti působí na Základní umělecké škole Rychnov nad Kněžnou 33 učitelů a školu navštěvuje téměř 800 žáků z Rychnova a okolí. Nejvíce žáků navštěvuje hudební obor, který kromě individuální výuky nabízí členství v instrumentálních souborech, jako jsou smyčcové orchestry *Orecchie Piccole* a *Orecchie Grandi*, flétnové soubory *I Flauti Matti* a *Sarabanda*, školní kapela *Nona* či taneční orchestr *ColorBand*, které podrobněji rozebírám v kapitole školní instrumentální soubory. Pod hudební obor spadá také Rychnovský dětský sbor, který je předmětem této diplomové práce.

Škola pravidelně pořádá řadu akcí, které obohacují kulturní život v Rychnově nad Kněžnou. Mezi ně patří novoroční koncert, celoškolní soutěž *MÚZY*, Dny *ZUŠ* nebo hudební doprovod na výstavě betlémů ve Společenském centru.⁶¹ Letos se škola účastní celostátního festivalu *ZUŠ Open* pod záštitou operní pěvkyně Magdalény Kožené, při kterém se na veřejných koncertech představí Základní umělecké školy z celého území České republiky. Nabízí tak veřejnosti velké kulturní obohacení a žákům *ZUŠ* možnost sdílet radost z hudby a vystupovat na unikátních místech.⁶²

2.1 Školní instrumentální soubory

Mnoho instrumentálních souborů, které stojí za zmínku vzniklo přímo v místních hudebně vzdělávacích institucích. Základní umělecká škola v Rychnově nad Kněžnou má dlouhou historii a množství kvalitních muzikantů, pro které byla pomyslným odrazovým můstkem. I zde vznikla řada instrumentálních souborů, které reprezentovaly město nejen za hranicemi kraje ale některé i za hranicemi státu.

Jedním z takových uskupení je flétnový soubor *Sarabanda*, kterou v roce 1997 založil učitel Martin Šeda. Skupina vznikla s původním záměrem motivovat žáky základní umělecké školy a naučit je souhře. Tyto zkušenosti jsou odlišné od klasické sólové hry na nástroj. Pro velký zájem se soubor rychle rozrostl na 12 členů. Od začátku činnosti slavil soubor jeden úspěch za druhým a přes celostátní soutěže typu *Concerto Bohemia* si budoval renomé. Ve svém největším rozmachu koncertovala skupina i více než stokrát do roka po celé české republice a potěšila také posluchače v Turecku, Holandsku, Chorvatsku a v dalších evropských zemích.

⁶¹ O škole. *Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <http://www.zusrk.cz/home/o-skole>

⁶² Co je to *ZUŠ Open*. *ZUŠ OPEN* [online]. *ZUŠ Open*: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: <https://www.zusopen.cz/zus-open/>

Kromě předních českých soutěží se Sarabanda prosadila i na mezinárodní úrovni a vítězila na soutěžích v Rusku, Belgii a dalších. Repertoár Sarabandy se věnuje různým hudebním žánrům – renesanční tance, lidové písně, úpravy romantických skladeb, ale také muzikálové či jazzové melodie. Ve své činnosti skupina nahrála také několik CD a vydala zpěvník lidových písní s úpravou pro flétnový soubor. V roce 2013 skupina přerušila svou činnost, kvůli zdravotním komplikacím uměleckého vedoucího. Dnes je soubor obnoven a pod hlavičkou Základní umělecké školy jej navštěvuje několik dětí.⁶³

S podobnou ambicí založila Jana Formanová roku 2001 smyčcový soubor Orecchie grandi. Z původních 4 členů se soubor brzy rozrostl na úctyhodných 20. Repertoár souboru je složen převážně z artificiální hudby od období baroka až po modernu. Potřebné aranže pro orchestr píše sama umělecká vedoucí. Soubor má za sebou řadu koncertů po České republice, ale slaví také úspěchy na soutěžích základních uměleckých škol jak v krajském, tak celostátním kole. Velký úspěch zaznamenal soubor v roce 2012, kdy uspořádal turné po Itálii a hrál papeži Benediktu XIV. na Svatopeterském náměstí. Zajímavou zkušeností pro členy souboru byl také projekt Tóny v Evropě, ve kterém proběhla spolupráce mezi ZUŠ v Rychnově nad Kněžnou a Istituto comprensivo statale Italo Calvino v Alliste. Při této příležitosti italský soubor navštívil Rychnov a společně s Orecchie grandi uspořádal několik zkoušek, jež vyústily ve společný koncert. Následně navštívil Rychnovský soubor Itálii.⁶⁴

Pro velký zájem o hru v Orecchie grandi vznikl pod hlavičkou školy další soubor s názvem Orecchie piccole. Ten v roce 2008 založila Hana Sedláková jako přípravné oddělení pro mladší žáky ke staršímu smyčcovému souboru. Děti zde mohou hrát již po absolvování tří let hry na smyčcový nástroj a po dosažení dostatečné hráčské úrovně přestupují do Grandi. I tento soubor pravidelně koncertuje v Rychnově a okolí a také slaví úspěchy ze soutěží v krajském i celostátním kole.⁶⁵

⁶³ ČIŽINSKÁ, Klára. *Tradice a současnost hudebních souborů v Rychnově nad Kněžnou*. Praha, 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. s. 40-43

⁶⁴ Tamtéž s. 43-46

⁶⁵ Orecchie Piccole. *Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023]. Dostupné z: <http://zusrk.cz/vyucovane-obory/hudebni-obor/orecchie-piccole>

Kapelu Nona založil v roce 2008 tehdejší učitel hry na kytaru Miroslav Madžo s úmyslem rozšířit výuku na Základní umělecké škole o žánry populární hudby. Repertoár souboru se zaměřuje převážně na pop, rock a blues a interpretuje skladby od předních českých i světových velikánů jako je Green day, Olympic, Chinasky či Mig 21.

Na rozdíl od ostatních hudebních skupin působících pod ZUŠ se členové kapely v průběhu její existence neobměňují. Místo toho se skupina vždy po určitém čase rozpadne a znovu založí s originálním obsazením. Nona pravidelně vystupuje v Rychnově a okolí a spolupracuje s ostatními soubory pod ZUŠ.⁶⁶

Vedle výše zmíněného úspěšného flétnového souboru Sarabanda vznikl v roce 2011 další flétnový soubor s názvem I flauti matti pod taktovkou Lucie Martinů. Repertoár souboru zasahuje jak do hudby umělé, tak do lidové a populární. Počet členů se často mění, avšak průměrný počet aktivních členů se pohybuje kolem deseti. Soubor pravidelně vystupuje na koncertech ZUŠ a účastní se hudebních festivalů a koncertů v okolí Rychnova i mimo hranice Královéhradeckého kraje. V roce 2015 soubor uspořádal turné po zahraničí v jehož průběhu koncertoval ve Francii a Švýcarsku. Kromě samostatného vystupování I flauti matti spolupracuje s literárně dramatickým a pěveckým oddělením či s Rychnovským dětským sborem.⁶⁷

Rychnovská základní umělecká škola se může od roku 2013 pyšnit také velkým tanečním orchestrem ColorBand. Jeho zakladatelem a uměleckým vedoucím je Radek Pilc, který od roku 2006 na ZUŠ vyučuje hru na trubku. Soubor má 26 aktivních členů rozdělených do sekcí podle klasického uspořádání big bandu a 3 zpěvačky. Kromě tradičního jazzového, swingového a bluesového repertoáru hraje orchestr hudbu dalších stylů a žánrů, jakou jsou muzikálové a populární melodie. Veškeré aranžmá zajišťuje pro orchestr dirigent Radek Pilc. ColorBand vystupuje pravidelně na koncertech a festivalech převážně v rámci Královéhradeckého kraje a pořádá koncerty se spřátelenými orchestry a soubory z okolí.⁶⁸

⁶⁶ ČIŽINSKÁ, Klára. *Tradice a současnost hudebních souborů v Rychnově nad Kněžnou*. Praha, 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. s. 46-47

⁶⁷ I FLAUTI MATTI. *Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023]. Dostupné z: <http://zusrk.cz/vyučovane-obory/hudebni-obor/i-flauti-matti>

⁶⁸ ČIŽINSKÁ, Klára. *Tradice a současnost hudebních souborů v Rychnově nad Kněžnou*. Praha, 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. s. 49-50

Je očividné, že Základní umělecká škola v Rychnově nad Kněžnou disponuje množstvím kvalitních a aktivních učitelů hudby, kteří dokáží své žáky motivovat a zajistit jim plnohodnotný hudební rozvoj. Instrumentální soubory získávají významná ocenění a věhlas po celé České republice i v zahraničí

3 Rychnovský dětský sbor

3.1 Charakteristika

Rychnovský dětský sbor (dále jen RDS) je typem výběrový dětský sbor, jehož členy jsou děti z Rychnova nad Kněžnou a okolních obcí od 5 do 20 let věku. Byl založen v Rychnově nad Kněžnou roku 1992 sbormistrem Karlem Štréglem a jeho ženou Evou Štréglovou.⁶⁹

Cílem RDS je rozvinout u dětí hudební citění, dovednosti a návyky, učit děti samostatně myslet a efektivně využít volný čas, pracovat uvědoměle a zodpovědně. Díky zájezdům a nácvičku výchovných koncertů a zahraničního repertoáru se sbor snaží rozšířit jazykové a geografické znalosti dětí, aby získali širší společenský rozhled. V počátcích se snažil řešit neuspokojivou situaci předmětu hudební výchovy na základních školách, kde chyběli aprobovaní učitelé. Tato situace se podle slov zakladatele Karla Štrégla o něco zlepšila. Do RDS jsou přijímány i děti s menším hudebním nadáním a je jim věnována zvýšená péče. Naopak nadaným dětem je poskytován speciální učební plán.

Dalším motivem k činnosti sboru je služba veřejnosti prostřednictvím tvorby aktivní kultury v regionu. Velké množství koncertů nabídlo možnost kulturního vyžití pro mnoho tisíc posluchačů od žáků základních a středních škol až po seniory.

Stěžejní je pro RDS spolupráce mezi dalšími sbory v České republice, Evropské unii i ve světě, v rámci níž proběhla řada recipročních výměn, společných koncertů, sborových festivalů a domácích i zahraničních pobytů

Unikátní činností, kterou se RDS zásadně liší od tvorby ostatních dětských sborů jsou výchovné koncerty a komponované pořady, kterým se věnují níže. Při těchto projektech sbor seznamuje žáky základních a středních škol s hudbou, tradicemi, kroji, tanci, dobovými praktikami, lidovými zvyky, hudební teorií a hudební historií českou i zahraniční.

Rychnovský dětský sbor každým rokem navštěvuje v průměru 250 dětí. Přes polovinu dětí má bydliště v Rychnově nad Kněžnou, ale zájem o sborový zpěv se rozšiřuje i do okolních měst a obcí: Vamberk, Lupenice, Rybná nad Zdobnicí, Skuhrov nad Bělou, Peklo nad Zdobnicí, Lomy, Uhřínov, Solnice, Ještětice, Hroška, Javornice, Hláska, Slatina nad Zdobnicí, Kvasiny, Běla, Dobruška, Rokytnice v Orlických horách, Liberk a mnoho dalších.

⁶⁹ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. *Rychnovský dětský sbor*. Hradec Králové, 2007. Diplomová práce. Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta. s. 28

Za 30 let své existence RDS vystupoval na více než čtrnácti stech koncertech u nás i v zahraničí, zúčastnil se množství českých, mezinárodních i zahraničních hudebních festivalů, získal významná ocenění na mezinárodně uznávaných sborových soutěžích, navštívil desítky zemí v Evropě i za oceánem, vytvořil několik ambiciózních hudebních projektů včetně několika CD a spolupracoval s předními hudebními tělesy a osobnostmi tuzemska i zahraničí.⁷⁰

3.2 Organizace

Rychnovský dětský sbor je součástí hudebního oboru Základní umělecké školy Rychnov nad Kněžnou a sbormistři a korepetitoři jsou jejími zaměstnanci. V roce 1993 vzniklo občanské sdružení RDS, které materiálně i organizačně zajišťovalo chod sboru a které zaměstnávalo manažera RDS a sbormistry přípravných oddělení působících v okolních obcích.⁷¹ V roce 2015 se občanské sdružení transformovalo na spolek RDS, jehož předsedkyní se stala aktuální umělecká vedoucí a sbormistryně hlavního sboru Carmina Lucie Martinů. V dnešní době spolek zaměstnává pouze sbormistry okolních přípravek, lektory a pracovníky na víkendových letních soustředěních. Ostatní pracovníci jsou zaměstnanci ZUŠ Rychnov nad Kněžnou.⁷²

3.3 Struktura sboru – jednotlivá oddělení:

Cvrčci A, B, C

Sbory mateřských škol v Rychnově nad Kněžnou. První dva roky pod vedením Karla Štrégla. Od roku 1995 pod vedením učitelek těchto škol s podporou vedení RDS. Během roku nacvičují jednoduché písničky. Každoročně vystupují na Posledním koncertu sezóny, Jarním koncertu maličkových a na Velkém vánočním koncertu.

Okolní přípravná oddělení: Zvoneček, Sluníčko, Rolnička, Písnička, Vamberata

Vznikla roku 1994. Působí při Základních školách v Javornici, Solnici a Doudlebách nad Orlicí, Skuhrově nad Bělou a Vamberku, pro děti od 6 do 10 let věku, které ještě nedokážou sami dojíždět do rychnovské zkušebny na zkoušky sboru Koťat.⁷³ Působení a existence jednotlivých oddělení je proměnlivá a závislá na aktuálním počtu a zájmu dětí daného věku ve spádových oblastech. To je dobře viditelné v příloze. První roky navštěvovalo každé jednotlivé oddělení až 40 dětí. Postupem času se počet ustálil na 10-25 zpěváků na oddělení.

⁷⁰ *Záznam rozhovoru Karel Štrégl* [mp3]. Osobní archiv autora, 17. února 2023

⁷¹ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. *Rychnovský dětský sbor*. Hradec Králové, 2007. Diplomová práce. Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta. s. 29

⁷² *Záznam rozhovoru Lucie Martinů* [mp3]. Osobní archiv autora, 6. dubna 2023

⁷³ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. *Rychnovský dětský sbor*. Hradec Králové, 2007. Diplomová práce. Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta. s. 30

Okolní přípravná oddělení zkouší zpravidla jednou týdně a to 1-1,5 hodiny se sbormistry, kteří na zkoušky do dané oblasti dojíždějí sborovým vozidlem. Každý rok se na jaře pořádá hromadné víkendové soustředění všech okolních přípravek, kde se intenzivněji pracuje na repertoáru, rozvíjení pěveckých a hudebních dovedností, ale také na schopnosti spolupráce a zdravém kolektivu.⁷⁴

Všechny aktuálně existující přípravy si lze poslechnout každý rok na pravidelných akcích: Jarní koncert maličkých, Poslední koncert sezóny, Velký vánoční koncert. Jednotlivě pak na samostatných vánočních koncertech pořádaných každým rokem v obci jejich působení.

Celkový počet dětí, které v roce 2023 zpívají v okolních přípravných odděleních je kolem 80.⁷⁵

Vrabčáci

Sbor tvořený dětmi z prvních tříd základních škol. Do roku 1997 pod vedením Karla Štrégla. Po tomto roce spojeno s Kořata.⁷⁶

Kořata

Kořata ikonická svými červenými šatičkami jsou přípravné oddělení nejmladších zpěváků (děti od 6 do 8 let), jehož zkoušky probíhají dvakrát týdně v Rychnově nad Kněžnou v budově sboru. Zde se děti poprvé setkávají s pravým sborovým zpěvem. Poprvé dostávají do rukou notové party. Získávají první pěvecké návyky, umělecké cítění a zlepšují pěvecké dovednosti. Zároveň se učí chovat podle pravidel sborového řádu a hlasové hygieny. Každým rokem se dvakrát, na jaře a na podzim, pořádá pro Kořata víkendové soustředění v budově sboru, kde pečlivě studují nový repertoár, intenzivněji zlepšují své pěvecké dovednosti, ale zároveň posilují schopnost spolupráce a upevňují kolektiv za pomoci nápaditých her.⁷⁷

Kořata každoročně koncertují na Jarním koncertu maličkých, Posledním koncertu sezóny a Velkém vánočním koncertu společně s ostatními odděleními RDS. Kromě toho vystupují na nepravidelných akcích jako jsou výstavy, trhy, koncerty pro seniory a občas bojují i ve sborových soutěžích⁷⁸

⁷⁴ *Záznam rozhovoru Karel Štrégl* [mp3]. Osobní archiv autora, 17. února 2023

⁷⁵ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

⁷⁶ *Záznam rozhovoru Karel Štrégl* [mp3]. Osobní archiv autora, 17. února 2023

⁷⁷ Tamtéž

⁷⁸ Kořata. *CARMINA Rychnovský dětský sbor* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: <http://www.carminarychnov.cz/cs/kotata>

Ptáčata

Nejstarší přípravné oddělení, do kterého postupují absolventi Kořat. Převážně zkušení zpěváci od 8 do 14 let zkouší dvakrát týdně jednu hodinu ve zkušebně RDS. Alespoň jednou ročně Ptáčata pořádají víkendová soustředění, kde intenzivněji pracují na repertoáru a stmelují kolektiv. Navíc se každý rok účastní týdenního letního soustředění.

U Ptáčat už nejde jen o to, jestli píseň zazpívají, ale také jak ji zazpívají. Pracují s barvou, dynamikou a zabývají se základními pěveckými návyky jako je opora dechu, barva hlasu a artikulace. Studují složitější repertoár, kde stále převažují jednodušší písně v českém jazyce, ale objevují se i technicky obtížné skladby a skladby v angličtině, francouzštině, finštině a dalších evropských jazycích. Přípravovaná hudba často tvoří ucelené programy jako jsou například autorské koncerty (Jurkovič, Vičar,..) nebo výchovné koncerty pro žáky základních a středních škol.

Ptáčata se účastní více koncertů než mladší oddělení. Každoročně zpívají na Jarním koncertu maličkových, Posledním koncertu sezóny a na Velkém vánočním koncertu. Součástí jejich činnosti jsou reciproční výměny, kdy na víkend navštíví spřátelené přípravky dalších českých sborů po ČR, a naopak tyto sbory vítají v Rychnově a ubytovávají je v rodinách. Účastní se festivalů a hudebních přehlídek a bojují i na soutěžích. Jejich největším dosavadním úspěchem je postup do celostátního kola soutěže ZUŠ ve sborovém zpěvu v roce 2016, kde získali zlaté pásmo.⁷⁹

Do roku 2019 se dělila na Ptáčata B a Ptáčata A. Od roku 2019 jsou oddělení spojena do jednoho kvůli menšímu počtu dětí. Do dříve zmíněného sboru postupovali všichni absolventi Kořat při dosažení jistého věku. Ptáčata A byl sbor nadaných zpěváků, kteří se připravovali na postup do hlavního sboru. Členství zde bylo podmíněno dostatečnou vyspělostí hlasovou i rozumovou.⁸⁰

⁷⁹ Ptáčata. *CARMINA Rychnovský dětský sbor* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: <http://www.carminarychnov.cz/cs/ptacata-a>

⁸⁰ *Záznam rozhovoru Lucie Martinů* [mp3]. Osobní archiv autora, 6. dubna 2023

Carmina

Carmina je koncertní oddělení Rychnovského dětského sboru. Jejími členy jsou zkušení zpěváci od 10 do 19 let, kteří jsou již schopni studovat obtížné skladby v nejrůznějších světových jazycích. Zde už nejde jen o to, jestli sbor skladbu zazpívá, ale také jak ji zazpívá, a jak nejlépe zachytit a vyjádřit charakter skladby.

Carmina trénuje dvakrát týdně po dvou hodinách na pravidelných zkouškách ve zkušebně RDS a jednu hodinu týdně na hlasových zkouškách, které probíhají po menších skupinách. Ty probíhají s hlasovým odborníkem a pracuje se na správných pěveckých návycích a hlasové technice.

Několikrát ročně probíhají v budově sboru víkendová soustředění, na kterých se zkouší nový repertoár, choreografie či tance k hudebním projektům s profesionálními lektory. Každé léto odjíždí Carmina na sborový tábor, který je věnován intenzivnějšímu nácviku budoucích hudebních programů a tmelení kolektivu.⁸¹

Carmina každý rok zpívá na mnoha koncertech v Čechách a v zahraničí. Evropu při svých koncertních turné projela od polárního kruhu po Barcelonu a od irských Moherských útesů až po Istanbul. Při jednom ze zájezdů dokonce navštívila USA. Carmina má za sebou několik stovek koncertů. Aktivně se účastní domácích i mezinárodních soutěží a odváží si pravidelně diplomy z nejvyšších příček a zvláštní ceny. Carmina se velmi rychle stala důstojným soupeřem a rovnocenným partnerem nejkvalitnějším sborům Evropy. Na kontě má 5 CD na kterých spolupracovala s významnými hudebními tělesy Královéhradeckého kraje, jako je Filharmonie Hradec Králové nebo Mladý Týnišťský Bigband.

Aktivně se podílí na kulturním rozvoji rychnovského regionu. Pořádá výchovné koncerty pro základní a střední školy, ve kterých seznamuje posluchače s hudební historií, dobovými praktikami, hudební teorií, lidovými zvyky. Unikátní činností jsou potom komponované pořady, ve kterých sbor představuje dané téma spojením hudby, zpěvu, tance a kostýmů s naučným příběhem.⁸²

⁸¹ *Záznam rozhovoru Karel Štrégl [mp3]*. Osobní archiv autora, 17. února 2023

⁸² Carmina. *CARMINA Rychnovský dětský sbor* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: <http://www.carminarychnov.cz/cs/carmina>

Komorní sbor

Těleso tvořené nejstaršími a nejzkušenějšími zpěváky a zpěvačkami. Díky zkušenosti členů a vyspělosti jejich hlasů, může sbor studovat složité skladby v sazbě soprán, alt, tenor, bas. Oddělení zkouší pravidelně jednou týdně a vystupuje pouze na koncertech Carminy.⁸³

Carmina alta

Sbor založený z absolventů Rychnovského dětského sboru, které sborový zpěv ovlivnil natolik, že se mu věnují i v dospělosti. Komorní uskupení vzniklo roku 2009. Zkouší pravidelně jednou týdně. Sbormistrem je Karel Štrégl a klavíristou Filip Kolář a Petra Hanzalová. Na kontě má tento komorní sbor řadu významných vystoupení a zaspíval si také v zahraničí. Konkrétně v Rakousku a Polsku.

Pravidelně vystupuje na koncertech RDS, na Hubertské mši v Neratově a na Pecce. Každoročně zpívá Českou mši vánoční J. J. Ryby s orchestrem v Týništi nad Orlicí. Účinkovala na mši svaté celebrowané kardinálem Dominikem Dukou při příležitosti posvěcení kříže Bělé. Často spolupracuje s významnými tělesy v Rychnově a okolí jako je Rychnovský chrámový sbor, Mladý týnišťský bigband, Filharmonie Hradec králové, Oboroh, Puzzle jazz, ZAKOPLAHO dixieland, operní pěvkyně Ema Hubáčková, klavírista Vladimír Župan či Hradecké komorní tucteto.

3.3.1 Sborová kapela

U sborů všech typů je nejčastějším doprovodným nástrojem klavír, popřípadě alternativy hrající klavírní part. Tak tomu bylo i u Rychnovského dětského sboru a stále je. S příchodem novátorského zaměření sboru na výchovné koncerty se objevila potřeba obohatit doprovod o další nástroje.

V roce 2001 při výchovném koncertu *Afrika* se některé skladby doplnily rytmickým doprovodem na typické africké bicí nástroje. Při těchto koncertech se vyčlenila nejtalentovanější skupinka hráčů z řad Carminy, která se od lektorů naučila doprovody po vzoru africké hudby, jenž se vyznačuje polyrytmikou a vrstvením rytmických patternů. Podle sbormistra Karla Štrégla šlo o první myšlenku doprovodu sboru kapelou. Myšlenka se vyvíjela dál a v roce 2006 při vzniku komponovaného pořadu *Masopust* již Carminu doprovázela plnohodnotná kapela představující tradiční lidovou instrumentální skupinu.

⁸³ *Záznam rozhovoru Karel Štrégl* [mp3]. Osobní archiv autora, 17. února 2023

Doprovodná kapela se skládala z nástrojů smyčcových, jako jsou housle či kontrabas, dechových v zastoupení fléten a klarinetu i bicích. Hráči v souboru byli často zároveň žáci ZUŠ na daný nástroj, nebo jedinci, kteří byli ochotni se na nástroj sami naučit. Jelikož byly notové party v kapele stále náročnější bylo potřeba repertoár externě nacvičovat. Proto nově vznikly také zkoušky sborové kapely, které probíhaly každý týden.

V kapele se objevily i dobové nástroje, jako je fanfrnoh, trumšajt, vozembouch či dřevěné ozvučné hrábě. Tradice sborové kapely zůstávala i po další roky a řadila se do následných projektů, jako byla *Balkánská svatba* či *Svitání nad Keltii*, kde se proměnilo i složení nástrojů a přidal se například es klarinet, irské flétny či melodická píšťala ze skotských dud – chanter.

Některé hudební nástroje (především rytmické) vlastnil sbor již v počátcích sborové kapely. Všechny ostatní nástroje se dokupovaly, nebo se jejich výrobou zabýval sám pan sbormistr Karel Štrégl.

Část notového materiálu pro kapelu získal RDS buď s notami pro sbor, nebo jej upravoval, zjednodušoval a aranžoval sbormistr Karel Štrégl z nahrávek či notových materiálů vyhledaných na internetu.⁸⁴

3.3.2 Výuka intonace a základů hry na keyboard

Rychnovský dětský sbor nabízí svým žákům ucelený systém hudebního vzdělání. Kromě zpěvu samotného se žáci učí základům hudební nauky, hry na keyboard a intonaci. K tomuto účelu slouží dvouletý kurz vedený sbormistry, který musí zpěváci absolvovat s výjimkou těch, co se učili hře na nástroj a hudební nauce na základní umělecké škole. Od roku 1994 má RDS specializovanou učebnu, kde kurz probíhá a pro jeho potřeby vznikla dvoudílná učebnice *Hudební abeceda*, jejímiž autory jsou sbormistři Karel Štrégl a Kamila Hájková.⁸⁵ Učebnici využívají i další dětské sbory, například ZUŠ Jitro v Hradci Králové.⁸⁶

⁸⁴ *Záznam rozhovoru Karel Štrégl* [mp3]. Osobní archiv autora, 17. února 2023

⁸⁵ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. *Rychnovský dětský sbor*. Hradec Králové, 2007. Diplomová práce. Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta. s. 28, 58

⁸⁶ *Záznam rozhovoru Lucie Martinů* [mp3]. Osobní archiv autora, 6. dubna 2023

3.4 Pracovníci Rychnovského dětského sboru

3.4.1 Sbormistři

Zakladatele RDS, do roku 2020 sbormistra hlavního sboru Carmina, aktuálního sbormistra komorního sboru Carmina alta a ředitele Kultury Rychnov nad Kněžnou Karla Štrégla zmiňuje ve své diplomové práci z roku 2007 Eva Štréglová. Stejně jako dlouholetou sbormistryni nejmladšího oddělení Kořata a současnou ředitelku ZUŠ Rychnov nad Kněžnou Kamilu Hájkovou a Dagmar Zemánkovou (roz. Brandejsovou), která v RDS působila mezi roky 1995 až 2004 jako sbormistryně Kořat a některých okolních přípravných oddělení.

Lucie Martinů

Lucie Martinů roz. Cabalková je od roku 2020 sbormistryní hlavního sboru Carmina, uměleckým vedoucím Rychnovského dětského sboru a od roku 2016 předsedkyní spolku RDS. V roce 2005 nastoupila do RDS jako učitelka základů hry na keyboard a hudební nauky. Od roku 2008 působila jako sbormistryně okolní přípravy Rolnička a přípravného oddělení Ptáčata.

První hudební zážitky má Lucie Martinů spojené s Rychnovským dětským sborem, který navštěvovala od první třídy. Současně docházela do ZUŠ v Rychnově nad Kněžnou na hodiny příčné flétny a sólového zpěvu. Po absolvování Obchodní akademie v Kostelci nad Orlicí vystudovala Pedagogickou fakultu Univerzity Hradec Králové v oboru hudební výchova, informatika a sbormistrovství.

V roce 2005 nastoupila na ZUŠ, kde vyučovala hudební nauku a od roku 2009 zde vyučuje hru na zobcovou a příčnou flétnu. Aktuálně zde působí také jako zástupce ředitelky pro hudební obor. V letech 2007-2016 vyučovala na základní škole v Solnici. Kromě sbormistrovské práce je sama zpěvačkou v komorní sboru Carmina Alta. Jak sama paní sbormistryně v mailové konverzaci zmiňuje: „*Vzpomínám na to, jak mě RDS ovlivnil ve výběru povolání. Díky tomu jsem vlastně z Carminy nikdy neodešla.*“⁸⁷

⁸⁷ MARTINŮ, Lucie. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 31. prosince 2022 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

Kateřina Čiřinská

Kateřina Čiřinská je sbormistryní okolního sboru Sluníčko. Jako sbormistryně nastoupila do Rychnovského dětského sboru v roce 2004 a svůj post zastává dodnes. Náplní její práce jsou zkoušky se sborem probíhající každý týden a organizace víkendových soustředění, kde školí hlasy nejmladších zpěváků a kde nacvičují nový repertoár. Každým rokem vystupuje sbor pod vedením paní sbormistryně na Vánočním koncertu, Jarním koncertu maličkých a na několika koncertech na Rychnovsku.

Kromě své práce coby sbormistryně je paní Čiřinská od roku 1997 učitelkou na prvním stupni základní školy v Doudleběch. Dále pracuje pro obec v kulturní komisi, kde pořádají nejrůznější akce. Sama se aktivně podílí na sborovém zpěvu, a to konkrétně ve sboru X-tet z Rychnova nad Kněžnou.

Kateřina Čiřinská je významným článkem ve výchově sborových dětí a v jejich hlasově technické přípravě pro vyšší sborová oddělení. Sama také v mailové korespondenci komentuje, že i pro ni samotnou má působení v RDS velký přínos: *„Díky tomu, že jsem začala spolupracovat s Karlem Štréglem a Kamilou Hájkovou jsem se naučila mnoho hudebních i jiných dovedností a získala zkušenosti, ze kterých čerpám při vedení sboru, ale i ve své práci učitelky. Jsem za to nesmírně vděčná.“*⁸⁸

Kateřina Synková

Kateřina Synková je absolventkou Rychnovského dětského sboru, aktuální členkou sboru Carmina Alta a zároveň od roku 2015 sbormistryní oddělení Ptáčata. Mimo funkci sbormistryně vyučuje hudební nauku a hru na keyboardy a vede dělené hlasové zkoušky Ptáčat a hlavního sboru Carmina. Stará se o doučování repertoáru nových členů v hlavním sboru. Vede dvě přípravná oddělení: Zvoneček ve Skuhrově nad Bělou a Písnička v Javornici. Dříve také Rolničku v Solnici.

⁸⁸ ČIŘINSKÁ, Kateřina. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 7. prosince 2022 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

Studovala na Střední pedagogické škole v Litomyšli pedagogiku volného času, kde při studiích navštěvovala hodiny sólového zpěvu u Mgr. et Mgr. Milana Motla. Poté absolvovala Pedagogickou fakultu Univerzity Hradec Králové obory hudební kultura, sólový zpěv ve třídě MgA. Jany Macháčové a výtvarná výchova. Vyučovala hudební zájmové kroužky v Domě dětí a mládeže v Rychnově nad Kněžnou, pracovala na ZUŠ Jičín a ZUŠ Hostinné (výuka sólového a sborového zpěvu). Nyní se věnuje učitelství sólového a sborového zpěvu na ZUŠ v Rychnově nad Kněžnou. Aktivně navštěvuje ve svém volném čase další tři sborová tělesa.⁸⁹

Soňa Förstlová

Od roku 2017 je sbormistryní okolního přípravného oddělení Rolnička v Solnici. Je jednou z několika absolventek RDS, které byly sborem ovlivněny natolik, že s ním spojili i svou profesní dráhu. Vede každotýdenní zkoušky oddělení sboru a vystupuje s ním na Pravidelných koncertech jako je Jarní koncert maličkových nebo Poslední koncert sezóny. Jednou ročně organizuje soustředění společně s ostatními okolními přípravkami, kde se děti učí repertoár a stmelují kolektiv.

Rychnovská rodačka se poprvé k hudbě dostala na Základní umělecké škole v Rychnově nad Kněžnou při studiu hry na keyboardy a při sborovém zpěvu v RDS. Po absolvování rychnovského gymnázia pokračovala ve studiu na Univerzitě Hradec Králové v oboru Učitelství pro první stupeň se zaměřením na anglický jazyk a speciální pedagogiku. Po úspěšném ukončení vysokoškolského studia přijala místo učitelky na prvním stupni na Základní škole Solnice.

Z let strávených v Rychnovském dětském sboru jakožto zpěvačka paní Förstlová nejvíce vzpomíná na tematicky zaměřené letní tábory a na zahraniční zájezdy. Podle jejích slov z nejsilnějších zážitků v RDS, kde zažila veselé i vážnější momenty, čerpá téměř každý den svého života.⁹⁰

⁸⁹ SYNKOVÁ, Kateřina. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 27. ledna 2023 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

⁹⁰ FÖRSTLOVÁ, Soňa. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 8. dubna 2023 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

Michaela Kolář Grundová

Michaela Grundová byla sbormistryní RDS od roku 2008 do roku 2011. Je jednou z několika absolventek RDS, které byly sborem ovlivněny natolik, že s ním spojili i svou profesní dráhu. Během svého působení zde vedla okolní přípravná oddělení Zvoneček a Písnička a přípravný sbor Ptáčata B. Vyučovala hru na keyboardy a hudební nauku a vedla hlasové zkoušky hlavního sboru Carmina.

První hudební zkušenosti získala na Základní umělecké škole v Rychnově nad Kněžnou v oboru sólový zpěv a housle a v Rychnovském dětském sboru. Po absolvování rychnovského gymnázia vystudovala na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové obory sólový zpěv a hudební výchovu pro střední školy a na Filosofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně obor hudební věda. Při studiu pobírala soukromé hodiny na Janáčkově akademii múzických umění v Brně a na Pražské konzervatoři.

Od roku 2008 působila na Základních uměleckých školách v Rychnově nad Kněžnou, Letohradu, Dobrušce a Hradci Králové. Od roku 2013 je členkou Českého filharmonického sboru Brno a spolupracuje s dirigenty a orchestry v Čechách i v Evropě. Zároveň působí jako zpěvačka zábavové kapely Antree a je vokalistkou v Pink floyd revival Czech.⁹¹

3.4.2 Korepetitoři

Tomáše Havlína, korepetitora většiny oddělení RDS od založení sboru do roku 2017 zmiňuje ve své diplomové práci z roku 2007 Eva Štréglová.

Filip Kolář

Filip Kolář v RDS působí jako klavírista hlavního sboru Carmina a nejmladšího oddělení Kořata. Tuto pozici zastává od roku 2018.

Vystudoval konzervatoř Pardubice v oboru bicí nástroje a je zaměstnán kromě svého postu v RDS jako učitel na ZUŠ v Rychnově nad Kněžnou a v Týništi nad Orlicí. I mimo školská zařízení je aktivním muzikantem. Mezi množstvím hudební skupin, ve kterých je zakladatelem, aktivním hráčem či dočasným záskokem patří například kapela Antree, Pink Floyd revival Czech či týnišťský dixieland Black Buřňos.⁹²

⁹¹ KOLÁŘ GRUNDOVÁ, Michaela. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 12. dubna 2023 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

⁹² KOLÁŘ, Filip. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 21. prosince 2022 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

Pavla Hanzalová

Pavla Hanzalová působí v RDS od roku 2010. Nejprve se účastnila pouze letních táborů s přípravným sborovým oddělením Ptáčata A a Ptáčata B. Od roku 2017 na částečný úvazek doprovází sbory jako klavíristka. Doprovází obě oddělení Ptáčat a občasně také Kořata.

Pavla Hanzalová je sama absolventkou základní umělecké školy v Rychnově nad Kněžnou, kde u paní učitelky Taťány Zemenové studovala klavír. Po střední škole vystudovala na Pedagogické a Přírodovědecké fakultě univerzity v Hradci Králové obory matematika, hudební kultura a informatika. Nedávno dokončila na stejné univerzitě také doktorandské studium. Hlavní pracovní úvazek má na rychnovském Gymnáziu Františka Martina Pelcla. Aktuálně se zabývá revizí učebnic matematiky pro základní školy pro Státní pedagogické nakladatelství a převádí je včetně přidružených aktivit do elektronické podoby. Je členem Ochotnického divadelního sdružení Tyl, kde doprovází na klavír, hraje a zpívá.

Být klavíristou ve sboru podle paní Hanzalové není jednoduché jak po stránce fyzické, tak psychické. Proto obdivuje kolegy, kteří dokázali doprovázet více oddělení sboru, jako to po dlouhou dobu v RDS zvládal Tomáš Havlín.⁹³

Barbora Čopáková

V roce 2017 spolupracovala se sborem korepetitorka Barbora Čopáková, která doprovázela nejmladší oddělení Kořata a hlavní sbor.⁹⁴

3.4.3 Manažeři RDS

Rychnovský dětský sbor má v průměru 250 žáků, pořádá pravidelné zkoušky jednotlivých oddělení, víkendová a letní soustředění. Každý rok pořádá kolem padesáti koncertů, sborový ples a organizuje sborové festivaly, reciproční výměny a zahraniční zájezdy. S chodem sboru je spojeno velké množství administrativní, organizační, propagační a archivační činnosti. Jistou část zastanou sami sbormistři, ale na většinu z nich si sbor od svého založení najímá manažera, který byl placen nejprve občanským sdružením RDS a nyní je zaměstnancem ZUŠ Rychnov nad Kněžnou.⁹⁵

Kompletní seznam manažerů RDS a organizačních pracovníků je obsažen v příloze.

⁹³ HANZALOVÁ, Pavla. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 21. prosince 2022 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

⁹⁴ Záznam rozhovoru Karel Štrégl [mp3]. Osobní archiv autora, 17. února 2023

⁹⁵ Záznam rozhovoru Eva Štréglová [mp3]. Osobní archiv autora, 22. dubna 2023

Eva Štréglová

Eva Štréglová je spoluzakladatelkou Rychnovského dětského sboru a bezmála 25 let manažerkou RDS. Je iniciátorkou a po 25 ročnících hlavní organizátorkou plesů RDS, jehož 27. ročník proběhl v letošním roce.

Od založení sboru se účastnila organizace letních soustředění Ptáčat a Carminy, zajišťovala jejich chod a připravovala celotáborové hry. Podílela se na organizaci mezinárodního sborového festivalu Chorus Camera a dalších sborových festivalů a přehlídek v Rychnově nad Kněžnou. Do RDS nastoupila jako manažerka v roce 1999.

Náplní její práce bylo zajišťování finančního chodu sboru, zpracovávání projektů a žádostí o dotace, zajišťování a komunikace se sponzory. Podílela se na organizaci a propagaci koncertů a domácích i zahraničních zájezdů sboru a recipročních výměn. Archivovala a dokumentovala činnost sboru. Od roku 2020 je ve sboru zaměstnána pouze jako finanční manažerka a ostatní organizační činnosti zajišťují další pracovníci sboru.

V sezóně 1997–1998 působila v RDS jako sbormistryně okolního přípravného oddělení Písnička v Javornici a mezi roky 2003 a 2010 pracovala jako lektorka intonace a základů hry na keyboard.

Královéhradecká rodačka byla v dětství členkou dětského sboru Jitro v Hradci Králové a po jeho absolvování členkou ženského komorního sboru Vokální Harmonie v Hradci Králové. Je absolventkou Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové v oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a speciální pedagogika. Od roku 2005 působí jako učitelka na 1. stupni v ZŠ Solnice.

I v dnešní době se aktivně věnuje sborovému zpěvu. Působí jako zpěvačka v Rychnovském chrámovém sboru, o kterém se zmiňuji výše a v ženském komorním sboru Vokální Harmonie pod vedením Jaromíra Schejbala.⁹⁶

⁹⁶ *Záznam rozhovoru Eva Štréglová* [mp3]. Osobní archiv autora, 22. dubna 2023

4 Činnost Rychnovského dětského sboru

4.1 Výchovné koncerty a komponované pořady

Unikátní a novátorskou činností Rychnovského dětského sboru jsou komponované pořady, které připravuje hlavní sbor Carmina. Jedná se o komplexní vystoupení, která mají za cíl seznámit posluchače s určitým národem, historickou událostí, pohádkou, tradicí, oblastí a tak podobně. Vystoupení je dramaticky zpracováno, doplněno kostýmy, aranžemi, hudebními nástroji, choreografiemi a tanci.

Prvotní myšlenkou pro vznik výchovných koncertů byla potřeba vytvořit představení odlišné od klasického modelu sborového koncertu tak, aby zaujalo širší okruh posluchačů, a aby bylo vhodné a atraktivní pro školy. Motivací Karla Štrégla pro odlišný přístup byla touha po odklonu od stále se opakujícího repertoárového schématu tak aby projekty přinášely nejen novou hudbu, ale aby díky průvodnímu slovu posluchače vzdělávaly.

Na výchovných koncertech Rychnovský dětský sbor často spolupracoval s předními hudebními osobnostmi jako je operní pěvkyně Ema Hubáčková nebo klavírní virtuóz Vladimír Župan, soubory, jako je Mladý týništský big band a s herci Divadla v poschodí pod vedením Petra Hofmanna.

První výchovné koncerty byly sestavovány z hudby věnující se jedné kulturní oblasti. Jednotlivé skladby pojilo průvodní slovo a díky tomu představení působilo jako jakási exkurze do dané doby, k danému národu či tradici.

Tento druh představení podléhal postupnému vývoji a jednotlivé projekty byly stále více propracované. Zlomový projekt nesl název *Afrika*. Kromě průvodního slova měl posluchač poprvé možnost spatřit také kostýmy, typické hudební nástroje, choreografie a tance vhodně doplňující africkou hudbu. Od roku 2000 nastala éra mnohem propracovanějších a po všech stránkách komplexnějších uměleckých celků, které stále více připomínaly muzikál.

V každém takovém projektu bylo obsaženo obrovské množství práce. V první řadě bylo nutné připravit vhodný hudební materiál, jenž ponese dostatečnou uměleckou hodnotu, ale zároveň nebude technicky příliš náročný. Dále vymyslet scénář, který v sobě ponese hlubší myšlenku a uspořádá hudbu do příběhu tak, aby ji snáze přijali posluchači z řad dětí i dospělých.

Následně bylo nutné skladby vhodně zaranžovat pro sbor a doprovodnou kapelu tak, aby vyhovovaly potřebám sboru a aby tvořily smysluplný celek. Této úlohy se často ujal sám pan sbormistr Karel Štrégl, nebo jiný spřátelený skladatel či aranžér.

Hudební příběh bylo třeba doplnit choreografií zahrnující typické tance pro dané téma. V této části se často využívalo pomoci najatého profesionála zabývajícího se konkrétním typem tanců. Každý nový projekt byl doplněn vlastními kostýmy a kroji. Jejich návrhy tvořily podle originálů výtvarníci ze Základní umělecké školy a samotnou výrobou se zabývali jednotlivci z řad rodičů a vedení sboru.

Práce na podobném představení trvala několik měsíců a často se připravovala i na letním táboře. Samotné premiéře předcházelo kromě dlouhých příprav několik testovacích koncertů s jejichž pomocí se odhalovali možnosti ke zdokonalení. Oficiální premiéra byla provedena v Pelclově divadle v Rychnově nad Kněžnou s rychnovským publikem. S představením následně sbor vystupoval i několik let. Zvláštní význam měl pak takový projekt z pohledu výchovných koncertů. Každoročně se Carmina s tímto výstupem prezentovala v několika školách a seznamovala zábavnou formou žáky základních a středních škol s daným tématem podpořeným hudbou s velkou uměleckou hodnotou a tím žáky bavila, vzdělávala a motivovala ke sborovému zpívání.

S původními výchovnými koncerty vystupoval hlavní sbor i nejstarší přípravné oddělení Ptáčata A. Pozdější propracovanější komponované pořady už byly dominantou hlavního sboru.

Komponované pořady ovlivnily i další sborovou interpretaci. Součástí repertoáru běžných koncertů se stávaly i jednotlivé skladby z cyklů. Některé koncerty kromě klavíru doprovázela sborová kapela.

Zájem škol i široké veřejnosti o tato vystoupení byl enormní. Zájem o projekty vznikající po roce 2000 byl dokonce tak velký, že sbor s některými z nich provedl až 60 repríz. Mezi nejhranější se řadí pořady *Afrika*, *Masopust*, *Balkánská svatba* a *Svítání nad Keltii*.⁹⁷

Historií sboru od jeho založení do roku 2006 se podrobněji zabývá ve své diplomové práci Rychnovský dětský sbor z roku 2007 Eva Štréglová. V této kapitole zpracovávám novodobou historii sboru od roku 2006 do současnosti.

⁹⁷ *Záznam rozhovoru Karel Štrégl* [mp3]. Osobní archiv autora, 17. února 2023

4.2 Činnost sboru od roku 2006 do roku 2015 2006–2007

15. ročník zahájil Rychnovský dětský sbor letním táborem v Samopších, kde Carmina a Ptáčata studovaly repertoár na nadcházející sezonu, a kde utužovaly kolektiv při celotáborové hře.

Na začátku školního roku se Carmina stala kmotrem profilového CD sboru Zpěváčci z Pardubic a v Polsku provedla operu Jana Málka *Vepřové hody anebo potrestaná lakota*. V říjnu provedla v kostele Nejsvětější Trojice na závěr Orlicko-Kladského varhanního festivalu premiéru Rybářské mše *Villerville* od Fauré Messagera, jenž měla v následujících letech několik repríz. Na tomto koncertě věnoval Michal Novenko Carmině svou mši pro dětský sbor a varhany.

1. listopadu proběhla v Rychnově nad Kněžnou premiéra pořadu *Masopust*. Jednalo se o hudební projekt věnující se masopustním tradicím, lidovým zvykům, hudbě a krojům. Pořad spojoval výše zmíněnou operu Jana Málka s lidovými písněmi z Rychnovska v úpravě Jana Sündermanna. Celé představení bylo doprovázené nově vzniklou sborovou kapelou. Pořad byl určen pro školy jako výchovný koncert i pro širokou veřejnost a za svůj první ročník měl 26 repríz.

V tomto ročníku sbor pokračoval ve spolupráci s Mladým týništským big bandem v pořadu *Swingové Vánoce*, jehož program byl sestaven ze swingových aranží vánočních koled. Společně vystupovali na několika prosincových a lednových koncertech, při nichž například pokračovali v dlouhodobé spolupráci se ZOO Dvůr Králové nad Labem, kde v minulých letech vystupovali při otevření pavilonu slonů, na vánočních koncertech a dalších akcích.

V adventním období všechna oddělení Rychnovského dětského sboru vystupovala na řadě vánočních koncertů. Některé z nich, jako koncert při zahájení výstavy betlémů, každoroční vystoupení okolních přípravných oddělení v obcích jejich působení nebo koncert s názvem *Na koledě*, který se od roku 1994 pořádá 26.12. v kostele sv. Havla v Rychnově nad Kněžnou, se po letech staly tradicí. Společně se všechna oddělení představila na *Velkém vánočním koncertu*, který RDS pravidelně pořádá od roku 1992.

Celý začátek roku 2007 se nesl v duchu výchovných koncertů *Masopust* pro školy a spolupráce s Mladým týništským big bandem, se kterým sbor vystupoval i v Polsku.⁹⁸ V březnu proběhl již třináctý ples RDS, který svým tématem *Egypt* navazoval na letní tábor Carminy.⁹⁹

13. dubna proběhl již třináctý ročník *Jarního koncertu maličkových*, kde se kromě hlavního sboru veřejnosti představila všechna oddělení RDS. Hostem tohoto ročníku byl šumperský dětský sbor Motýli, který byl v Rychnově nad Kněžnou v rámci reciproční výměny s přípravným oddělením Ptáčata. Ta do Šumperka zavítala následující měsíc.¹⁰⁰ Na konci dubna Carmina vystoupila v atriu Poslanecké sněmovny v Praze s upravenou verzí pořadu *Masopust* s názvem *Zahrajte mi do kola*.¹⁰¹

Nově se Rychnovský dětský sbor účastní mezinárodní spolupráce v rámci EU v programu *Interreg IIIA* v projektu *Hudba nezná hranic*, kde společně s polským sborem Chor Szkoły Panstwowej Bystrzyce Klodzkiej proběhlo několik společných zkoušek, a také společné koncerty v Polsku i v ČR.

Na konci května se Carmina účastnila festivalu *Vltavské cantare* v Českém Krumlově, kde vystupovala po boku významných českých dětských pěveckých sborů.

15. ročník Rychnovský dětský sbor zakončil na konci června *Posledním koncertem sezóny*, kde vystupovala všechna oddělení.¹⁰²

V této sezóně se Rychnovský dětský sbor podílel na tvorbě aktivní kultury v regionu a vystupoval na 71 koncertech, mezi které patřily koncerty pro seniory, firemní akce, vernisáže a charitativní a výchovné koncerty. Hlavní sbor Carmina připravil pro školy a veřejnost úspěšný pořad *Masopust*, se kterým vystupoval po celé České republice. Sbor se účastnil mezinárodního projektu *Hudba nezná hranic* a pokračoval ve spolupráci se spřátelenými hudebními soubory a pěveckými sbory.

⁹⁸ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

⁹⁹ DAMAŠEK, Vladimír. Kleopatra a faraón na plese v Rychnově. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 9. 3. 2007, 48. ISSN 1214-0996.

¹⁰⁰ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁰¹ DOSTÁLEK, Miloslav. Ve sněmovně zrentgenovali Carmině také klavír. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 2007, 16 (100). ISSN 1802-1050.

¹⁰² Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

2007–2008

V srpnu zahájil Rychnovský dětský sbor novou sezónu mezinárodním táborem. Carmina tak pokračovala v projektu *Interreg IIIA* s názvem *Hudba nezná hranice*. Zorganizovala a uskutečnila letní tábor společně s polským sborem Chor Szkoły Panstwowej Bystrzyce Klodzkiej. Oba sbory zde nacvičovaly repertoár na nadcházející období a utužovaly vztahy v mezinárodních týmech v celotáborové hře. Díky projektu *Hudba nezná hranic* proběhlo v tomto ročníku mnoho koncertů na české i polské straně a během následujícího roku sbory sdílely své pěvecké zkušenosti.

Na konci srpna zahájila Carmina sezónu koncertem ve Valdštejnské zahradě pořádaným Senátem České republiky. Publiku představila komponovaný pořad *Zahrajte mi dokola*, jenž byl jednou z verzí pořadu *Masopust*. Posluchač se díky němu seznámil s českými lidovými zvyky z období masopustu a s lidovou hudbou doprovázenou sborovým instrumentálním souborem.

Od září roku 2007 Rychnovský dětský sbor rozšířil práci o individuální hlasové výchovy, ve kterých děti dodnes pracují v malých skupinkách s hlasovou poradkyní.

Mezi 6. a 11. zářím proběhl krátký zahraniční zájezd hlavního sboru do holandského Oudewateru – partnerského města Rychnov nad Kněžnou. Zde se sbor prezentoval na dvou koncertech a představil publiku část pořadu *Masopust* za doprovodu sborové kapely.

Následující měsíc Carmina vystupovala na významném mezinárodním Orlicko-Kladském varhanním festivalu. Tentokrát s varhaníkem Pavlem Svobodou.¹⁰³

Na přelomu listopadu a prosince navštívila třicítka nejlepších a nejzkušenějších zpěváků z hlavního sboru Spojené státy americké. Od 26.11. do 8.12. Carmina procestovala řadu míst od Bostonu přes Amherst po New York. Na cestě kromě turistických aktivit vystupovala na několika koncertech pro veřejnost, ale také na několika výchovných koncertech pro školy. V Amherstu spolupracovala při sborové dílně s americkým školním sborem Brookline High School.¹⁰⁴

16. prosince proběhl na Městském úřadu v Rychnově nad Kněžnou vzpomínkový večer, při kterém Carmina představila rodičům a sponzorům sboru svou cestu po USA.

¹⁰³ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁰⁴ BAHNÍK, Josef. Carmině v USA tekl adrenalin proudem. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 18. 12. 2007, 48. ISSN 1214-0996.

V průběhu prosince Rychnovský dětský sbor uskutečnil řadu Vánočních koncertů. Mezi ty se řadily jak pravidelné koncerty jako zahájení výstavy betlémů, *Velký vánoční koncert* nebo *Na koledě*, tak několik koncertů česko-polských v rámci projektu *Hudba nezná hranice*.

Od roku 2008 se nově stala sbormistryní okolního přípravného oddělení Rolnička a přípravného oddělení Ptáčata A Lucie Cabalková, která do té doby působila v RDS jako pedagožka základů hry na keyboardy a hudební nauky. Nově se stala také sbormistryní okolních přípravek *Zvoneček* a *Písnička* a přípravného oddělení Ptáčata B Michaela Grundová. Ta současně zastávala v RDS pozici pedagožky základů hry na keyboardy a hudební nauky a zároveň post hlasové poradkyně.

Na začátku roku 2008 spolupracoval Rychnovský dětský sbor s profesorkou Evou Jenčkovou na natáčení CD k metodické publikaci *Tóny jara*. Publikace s CD je vhodná pro předškolní hudební výchovu a hudební výchovu na 1. stupni základních škol. Obsahuje logopedické říkanky, drobné popěvky a písně o jaru, rytmické hry se slovy, říkanky a taneční hry.¹⁰⁵

V únoru Carmina vystupovala na slavnostním koncertu při příležitosti znovuotevření rekonstruovaného Pelclova divadla v Rychnově nad Kněžnou. Jejím partnerem byl český hudebně-taneční soubor Hradišťan pod vedením Jiřího Pavlici.¹⁰⁶ Z koncertu existuje živá nahrávka, která byla později vydána na CD.

Na začátku března proběhl 14. ples RDS. Tentokrát se tématem plesu stalo *New Yorkské metro* ovlivněné zahraničním zájezdem Carminy do USA.¹⁰⁷

V dubnu Carmina vystupovala společně s Mladým týnišťským big bandem na festivalu *Šlitrovo jaro*, který je pořádán na počest rychnovského rodáka Jiřího Šlitra. 11. dubna následoval pravidelný *Jarní koncert maličkových*, kde jako host vystoupil dětský sbor Čtyřlístek z Ústí nad Orlicí. Na konci dubna se Carmina účastnila tří denního festivalu v Sušici – *Je kraj, kde voní tráva*. Zde vystupovala na několika koncertech a provedla také pořad *Masopust*.

¹⁰⁵ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁰⁶ PIVEC, Ivan. Hradišťan s Carminou pokřtil divadlo. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 2008, 49 (12). ISSN 1214-0996.

¹⁰⁷ DOSTÁLEK, Miloslav. Carmina se v sobotu vrátí do newyorského metra. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 2008, 17 (49). ISSN 1802-1050.

V květnu v rámci projektu *Hudba nezná hranice* navštívil polský sbor Rychnov nad Kněžnou a společně s Carminou vystupovaly nejprve v místní synagoze a později v Hradci Králové na Královéhradeckých sborových slavnostech. Součástí slavností byl také koncert Carminy s orchestrem Filharmonie Hradec Králové, jenž byl světovou premiérou cyklu Jana Vičara *O Káče a s Káčou*.

V červnu Carmina vystupovala na festivalu Gabriely Beňačkové v Rychnově nad Kněžnou, kde vystupoval také soubor zobcových fléten Sarabanda, o kterém se zmiňují výše. Později v Rychnově přivítala a spolu s dětským sborem Loučňáček z Loučné nad Desnou uskutečnila tři společné koncerty

12. června provedla Carmina autorský koncert Zbyňka Matějů a celou sezónu zakončil RDS o týden později *Posledním koncertem sezóny*, kde se veřejnosti představila všechna oddělení RDS.¹⁰⁸

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 52 koncertech. Hlavní sbor provedl zahraniční turné po Holandsku a USA. V rámci projektu *Hudba nezná hranice* uskutečnil společný letní tábor s polským sborem a několik společných koncertů v tuzemsku a Polsku. Rychnovský dětský sbor se účastnil nahrávání CD s paní profesorkou Evou Jenčkovou a prohluboval recipročními výměnami vztahy s ostatními dětskými sbory.

2008–2009

Od září 2008 RDS rozšířil počet hodin individuální hlasové výchovy s hlasovou poradkyní Michaelou Grundovou, sbormistryní přípravného oddělení Ptáčata B.

Sezónu zahájil RDS tradičně na letním táboře, kde nejprve oddělení Ptáčata a později hlavní sbor Carmina studovaly repertoár na nadcházející rok a stmelovaly kolektiv při celotáborové hře. Carmina na tomto táboře připravovala hned dva pořady. Prvním byl upravený muzikál *Alibaba a 40 loupežníků* od Přemysla Kočího. Druhým byl komponovaný pořad *Balkánská svatba*. S přípravou druhého ze zmíněných pořadů později pomáhali řeční lektoři tance z Krnova a bulharská lektorka Boryana Lilová.

V září přijel do Rychnova nad Kněžnou na reciproční výměnu sbor ze Sušice a společně s Carminou provedl na Rychnovsku dva koncerty.

¹⁰⁸ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

Následující měsíc se Carmina vydala na krátké koncertní turné po Polsku. Konkrétně do měst Bystrzyca Klodzka a Polanica Zdroj. Program koncertu byl pojat jako hudební putování po Evropě doprovázené mluveným slovem. Posluchači tak mohli slyšet skladby mnoha národů, a dokonce spatřit množství lidových krojů, které korespondovaly s právě znějící hudbou.

V polovině listopadu Carmina znovu v tomto roce stanula na jednom pódiu se souborem Hradišťan. Ve staročeských krojích samostatně provedla operu Jana Málka *Vepřové hody aneb potrestaná lakota*, a poté s instrumentálním souborem pod vedením Jiřího Pavlici pět společných písní.¹⁰⁹

Na začátku prosince uspořádaly RDS společně s Mladým týništským big bandem dva koncerty k výročí 15 let od jejich založení. První byl proveden jako výchovný koncert pro školy a druhý pro veřejnost. V první části koncertu se obě tělesa představila svými nejúspěšnějšími skladbami ze svých repertoárů a v druhé části vystoupila společně se swingovými úpravami evergreenů Osvobozeného divadla a s několika koledami.

V prosinci všechna oddělení RDS vystupovala na řadě vánočních koncertů. V letošním roce jich sbor pořádal rekordní počet – 27.

Vánoční řadě koncertů tento rok dominoval nový projekt s názvem *Vánoční Ave Maria*, kde si Carmina zazpívala s operní pěvkyní Emou Hubáčkovou a ukrajinským klavírním virtuózem Vladimírem Županem. Pořad byl navržen jako výchovný koncert pro základní a střední školy, ale byl vhodný také pro veřejnost. V prosinci 2008 byl proveden na sedmi koncertech a měl velký úspěch. Z koncertu 14. prosince v Hradci Králové v katedrále svatého Ducha byl pořízen záznam Českým rozhlasem a ten byl zařazen do celostátního vysílání na Štědrý den. Pro velký zájem se Carmina s Emou Hubáčkovou a Vladimírem Županem později k projektu *Vánoční Ave Maria* vrátily, a dokonce vytvořily i další projekty.¹¹⁰

Od roku 2009 bylo založeno nové přípravné oddělení ve Slatině nad Zdobnicí. Na začátku roku Carmina ještě několikrát zpívala a hrála pořad *Masopust*, například na plese firmy Matrix. Současně se však připravovala na nový projekt *Balkánská svatba*, na který se šily kroje a cvičily tance nejrůznějších národů.¹¹¹

¹⁰⁹ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹¹⁰ DOSTÁLEK, Miloslav. Dvacet vánočních koncertů, tak vypadá vytižení Carminy. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 9. 12. 2008, 17. ISSN 1802-1050.

¹¹¹ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

V březnu proběhl 15. ples RDS s tématem *Řecká svatba*. Na něm se návštěvníkům poprvé představila Carmina v balkánských krojích, se svými nacvičovanými tanci a krátkým programem, který byl v duchu budoucího komponovaného pořadu.¹¹²

Jaro roku 2009 se neslo v duchu spolupráce mezi českými dětskými sbory. Na konci března Ptáčata A navštívila pražský sbor Rolnička a společně zaspívaly na koncertu v secesním sále slavného pražského Hlaholu. Začátkem dubna Ptáčata B odjela na krátký zájezd do Brna, jako hosté sboru Boni discipuli. V polovině dubna proběhl tradiční *Jarní koncert maličkových* tentokrát s hostem, kterým byl dětský sbor z Písku. Na konci března se nejmladší oddělení Kořata zúčastnilo *Perníkového festivalku* v Pardubicích.

Na konci dubna zakončila sbormistryně oddělení Ptáčata B Michaela Grundová své vysokoškolské studium diplomovým koncertem.

V květnu hlavní sbor společně s klavírním virtuózem Vladimírem Županem připravili výchovný koncert *Beatles a ti druzí*, což byla částečná reinkarnace stejnojmenného pořadu, se kterým v roce 1998 Carmina vystupovala, a který pracoval s populární hudbou 20. století. Tentokrát byla vytvořena i verze pro veřejnost s názvem *Carmina v Županu*.

15. května vznikl v Rychnově nad Kněžnou sborový festival, který byl určen pro přípravná oddělení výběrových dětských sborů s názvem *Bude nás pět*, jenž je parafrází na dílo rychnovského rodáka Karla Poláčka a současně také vyjadřuje základní myšlenku festivalu – setkání pěti přípravných oddělení z celé ČR. Cílem festivalu byla snaha zvýšit spolupráci mezi dětskými sbory a také motivovat členy přípravek ke sborovému zpěvu. Hosty prvního ročníku byly sbory z Kostelce nad Orlicí, Brna a Prahy a ohlasy byly velmi dobré.

¹¹² DOSTÁLEK, Miloslav. Po New Yorku si Rychnovský dětský sbor vybral Balkán. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 27. 2. 2009, 18. ISSN 1802-1050.

26. května proběhla „nerychnovská“ premiéra *Balkánské svatby*, což byl druhý z řady komponovaných pořadů, které Carmina nacvičila pro jejich následnou produkci ve školách i pro veřejnost. Na rozdíl od českého *Masopustu* se děj představení odehrává na Balkáně. Posluchačům představuje svatební zvyky Rumunů, Řeků, Chorvatů, Bulharů a dalších národů v krátkém příběhu. Carmina během roku nacvičovala tradiční tance s řeckými lektory a bulharskou lektorkou Boryanou Lilovou. Kostýmy a kroje, které šily členky plesového výboru a maminky „carminek“ byly inspirovány skutečnými národními kroji. Hudba byla sestavena z národních písní balkánských národů v aranžích sbormistra Karla Štrégla, aranžéra Jana Sündermanna, Miroslava Raichla a několika dalších. Komponovaný pořad doprovázela sborová kapela. Celý pořad měl blíže k muzikálu než ke sborovému koncertu.¹¹³

Na konci května Ministerstvo kultury ČR a IPOS ARTAMA pověřily RDS společně se Základní uměleckou školou Rychnov nad Kněžnou, Městským úřadem a Okresním úřadem Rychnov nad Kněžnou organizací *Celostátní přehlídka dětských pěveckých školních sborů*. Jednalo se o významnou akci sborového zpěvu, na které vystoupili vítězové oblastních a krajských kol. Přehlídka nebyla soutěžní, ale sbory přesto hodnotila odborná porota. Přehlídka se v roce 2009 zúčastnilo 17 sborů z celé České republiky a její příprava, průběh a zabezpečení byly hodnoceny více než kladně.¹¹⁴

V polovině června proběhl unikátní koncert v Domě kultury v polském městě Bystrzyca Klodzka. Se svolením Jana Vičara nacvičil hlavní sbor Carmina s Mladým týništským big bandem cyklus *O Káče a s Káčou* v úpravě pro big band. Cyklus provedly Carmina s orchestrem Filharmonie Hradec Králové v roce 2008 jako premiéru.

Sezónu zakončil RDS *Posledním koncertem sezóny*, který byl v tomto ročníku pojat jako autorský koncert Jana Vičara. Kromě všech sborových oddělení na koncertě vystoupil Mladý týništský bigband a sbor z Polska.¹¹⁵

¹¹³ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹¹⁴ DOSTÁLEK, Miloslav. Sedmnáct nejlepších školních sborů z ČR zazpívalo v divadle. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 2. 6. 2009, 18. ISSN 1802-1050.

¹¹⁵ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 50 koncertech. Hlavní sbor Carmina připravil pro školy a veřejnost úspěšný pořad *Balkánská svatba*. Sbor oslavil 15 let od svého založení a vytvořil několik hudebních projektů, ve kterých spolupracoval s předními hudebními osobnostmi, jako je operní pěvkyně Ema Hubáčková či klavírní virtuóz Vladimír Župan a hudebními soubory Hradišťan či Mladý týnišťský big band. RDS založil festival pro sborová přípravná oddělení *Bude nás pět* a úspěšně se zhostil organizace *Celostátní přehlídka dětských sborů*.

2009–2010

Od září nové sezóny existuje pod RDS komorní sbor Carmina alta. Byl složen z absolventek Carminy, které sborový zpěv ovlivnil natolik, že se mu rozhodly věnovat i v dospělosti. Jedná se o školené zpěvačky a zpěváky, proto si mohou troufnout i na technicky náročné skladby. Carminu alta vede sbormistr Karel Štrégl do dnešních dní.

Rychnovský dětský sbor zahájil tento ročník tradičně na letním táboře, kde se Ptáčata a Carmina připravovaly na nadcházející sezónu. Carmina však pracovala na netradičním repertoáru. Nacvičovala jesličkové hry od Pavla Jurkoviče a evropské koledy. Přípravovala se tak na nadcházející řadu vánočních koncertů.

V říjnu Carmina zpívala při otevírání městského vycházkového okruhu *Bylo nás pět*.

Na začátku listopadu se Carmina účastnila *Mezinárodního festivalu dětských sborů* v Pardubicích. Pardubickým posluchačům představila své pořady *Beatles a ti druzí*, což je cyklus písní populární hudby 20. století a *Balkánská svatba*, jejíž premiéru provedla Carmina na konci minulé sezóny.

Přípravné oddělení Ptáčata A tuto sezónu začalo velmi aktivně. Kromě několika podzimních koncertů se v polovině prosince zúčastnilo sborové soutěže *Vánoční akordy* v Ostravě.

V průběhu prosince vystupovala oddělení RDS na sérii vánočních koncertů. Kromě tradičních koncertů se tento rok RDS podílel na hudebním programu Zámeckých vánočních trhů. Vystupoval při zahájení, v průběhu i na závěr této akce.¹¹⁶ Carmina provedla tři reprízy výchovného koncertu *Vánoční Ave Maria*, ve kterém spolupracovala s operní zpěvačkou Emou Hubáčkovou a klavírním virtuózem Vladimírem Županem již v minulém roce.¹¹⁷ V nově připraveném vánočním pořadu *Andělé v oblacích* Carmina seznámila posluchače s vánočními koledami a tradicemi evropských národů. Součástí pořadu byly jesličkové hry od Pavla Jurkoviče.

Na začátku února proběhla oficiální premiéra komponovaného pořadu *Balkánská svatba* v Pelclově divadle v Rychnově nad Kněžnou. Celou druhou polovinu této sezóny vystupovala Carmina s pořadem na výchovných koncertech i na koncertech pro veřejnost. Jen za toto období provedla třináct repríz.¹¹⁸

V polovině března proběhl 16. ples RDS tentokrát s tématem *Loupežnická trdlovačka*. Na něm Carmina představila část muzikálu *Alibaba a 40 loupežníků* od Přemysla Kočího. Představení mělo velký úspěch a mělo v následujících letech ještě několik repríz.¹¹⁹

Na konci března Ptáčata z Rychnova nad Kněžnou navštívil dětský sbor ze Šumperka a při této příležitosti vystupoval jako host na *Jarním koncertu maličkových*.

Mezi 9. a 20. dubnem odjel hlavní sbor na zahraniční zájezd do Francie. Při svém koncertním turné navštívil Lyon, Toulouse, Gavarnie, Bordeaux či Paříž, ujel celkem 4500 km a vystupoval na 10 koncertech, z nichž některé byly výchovné. Často vystupoval se svými pořady *Masopust* a *Balkánská svatba* za doprovodu sborové kapely.

Na konci dubna reprezentovala rychnovský sborový zpěv Ptáčata B na pardubickém *Perníkovém festiválu*.

¹¹⁶ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹¹⁷ DOSTÁLEK, Miloslav. Ema Hubáčková: „Carmina má nádherný hudební projev“. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 29. 5. 2009, 18. ISSN 1802-1050.

¹¹⁸ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹¹⁹ DOSTÁLEK, Miloslav. Kdo chtěl na ples Carminy, musel zaplatit výkupné. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 15. 3. 2010, 19. ISSN 1802-1050.

Celý květen se nesl v duchu spolupráce dětských sborů. Na začátku měsíce proběhl druhý ročník sborového festivalu *Bude nás pět*. Hosty letošního ročníku byly sbory z Ústí nad Orlicí, Litomyšle a Náchodu. Dětský sbor byl navíc ubytován v rodinách u členů pěveckého oddělení Ptáčata v rámci reciproční výměny. V polovině měsíce odjela Ptáčata A do Šumperka, kde u dětského sboru strávila dva dny a společně koncertovaly. Od 20. do 23. května byla Carmina hostem dětského sboru Permoník v Karviné a současně sborového festivalu *Ostrov hudby*. Na festivalu Carmina vystupovala celkem čtyřikrát a představila své nové pořady *Balkánská svatba* a *Alibaba a 40 loupežníků*.¹²⁰

Na konci května Ministerstvo kultury ČR a IPOS ARTAMA pověřily RDS společně se Základní uměleckou školou Rychnov nad Kněžnou, Městským úřadem a Okresním úřadem Rychnov nad Kněžnou organizací dvacátého ročníku *Celostátní přehlídky dětských pěveckých školních sborů*. Jednalo se o významnou akci sborového zpěvu, na které vystoupili vítězové oblastních a krajských kol. Přehlídka nebyla soutěžní, ale sbory přesto hodnotila odborná porota. Přehlídka se v roce 2010 zúčastnilo 16 sborů z celé České republiky a její příprava, průběh a zabezpečení byly hodnoceny více než kladně. Jako host v tomto ročníku vystupoval významný královéhradecký sbor Jitro. Carmina stejně jako v minulém ročníku vystupovala společně s Mladým týništským big bandem.¹²¹

8. června byla Carmina společně s operní zpěvačkou Emou Hubáčkovou přizvána jako host na koncert v Rychnově nad Kněžnou s názvem *Na křídlech Euterpe*, ve kterém klavírní virtuóz Vladimír Župan hrál na historické koncertní křídlo.

Sezónu Rychnovský dětský sbor ukončil v polovině června *Posledním koncertem sezóny*, na kterém se veřejnosti představila všechna sborová oddělení.¹²²

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 58 koncertech. V tomto ročníku vzniklo nové sborové oddělení Carmina alta. Carmina spolupracovala s předními umělci na společných projektech, jako byl pořad *Vánoční Ave Maria*. Představila nový vánoční projekt *Andělé v oblacích*. Na jaře hlavní sbor reprezentoval Českou republiku ve Francii a RDS znovu úspěšně organizovalo již XX. *Celostátní přehlídku pěveckých školních sborů*.

¹²⁰ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹²¹ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Rozezpívání Rychnov. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2010, 37 (7-8).

¹²² Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

2010–2011

Sezónu zahájil Rychnovský dětský sbor tradičně na letním táboře, kde nejprve oddělení Ptáčata a později hlavní sbor Carmina studovaly repertoár na nadcházející rok a stmelovaly kolektiv při celotáborové hře.

V tomto ročníku pokračovala činnost komorního sboru Carmina alta, jehož členové jsou absolventi RDS. Sbor je velmi aktivní a vystupuje každým rokem na mnoha koncertech.¹²³

Na začátku listopadu proběhly velké oslavy 65. výročí Základní umělecké školy v Rychnově nad Kněžnou. Při této příležitosti se uskutečnilo množství vystoupení a koncertů, ve kterých se angažoval také Rychnovský dětský sbor, který spadá pod hudební obor této umělecké školy. Oslavy vyvrcholily 10. listopadu výročním koncertem, kde se představily hudební i nehudební obory a vystoupily instrumentální soubory spadající pod ZUŠ: kapela Nona, smyčcový soubor Orecchie grandi a Orecchie picolle a flétnový soubor Sarabanda. Celý večer zakončil svým vystoupením dětský sbor Carmina.¹²⁴

V polovině listopadu zakončila sbormistryně oddělení Ptáčata A Lucie Cabalková své vysokoškolské studium diplomovým koncertem, kde dirigovala obě přípravná oddělení Ptáčata A i B.

Všechna oddělení Rychnovského dětského sboru vystupovala v průběhu prosince na rekordním počtu 33 vánočních koncertů. Jednalo se jak o zavedené koncerty, které probíhají každým rokem, tak množství nových koncertů či repríz z minulých let. Carmina vystoupila s operní zpěvačkou Emou Hubáčkovou a klavírní virtuózem Vladimírem Županem na výchovném koncertu *Vánoční Ave Maria* během tohoto měsíce celkem sedmkrát. Pokračovala v představení Jesličkové hry od Pavla Jurkoviče a nově zahájila tradici vánočních koncertů na zámku Kinských v Kostelci nad Orlicí. Rychnovský dětský sbor se jako v minulém roce podílel na hudební produkci na adventních trzích.¹²⁵

¹²³ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹²⁴ POLÍVKOVÁ, Radka. 65 let hudební školy v Rychnově. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2010, 37 (12).

¹²⁵ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

V březnu proběhl již 17. ročník plesu RDS s tématem *Keltský svátek BELTINE*. Carmina na plese vystoupila v kostýmech Irů, Skotů a Velšanů. Zde provedla hudební a taneční představení. Představení bylo velmi propracované a dalo návštěvníkům nahlédnout do budoucího komponovaného pořadu hlavního sboru s názvem *Svítání nad Keltii*.¹²⁶

Na začátku dubna proběhl již tradiční *Jarní koncert maličkových*, kde byl hostem dětský přípravný sbor Cvrčci z Opavy, kteří v Rychnově nad Kněžnou navazovali vztahy s rychnovskými Ptáčaty na reciproční výměně. Překvapením pro posluchače letošního ročníku byl výstup v lednu založeného rychnovského chlapeckého sboru Pueri Montanum složeného z členů RDS, pro který byl koncert premiérou.¹²⁷ Na konci měsíce se Ptáčata A podívala za sborem do Opavy, kde si děti zazpívaly na mezinárodním festivalu ve Skutči. Nejmladší oddělení Kořata ve stejném termínu reprezentovala rychnovský sborový zpěv na *Perníkovém festiválku* v Pardubicích.¹²⁸

Na začátku května hostila Carmina v Rychnově nad Kněžnou holandský mužský sbor Zanglust z Linschotenu. Ten se účastnil třetího ročníku festivalu *Bude nás pět* společně se sborem Pramínek z Českého Meziříčí a rychnovskými přípravnými odděleními. Carmina následující den vystoupila s holandským sborem na zámku Kinských v Kostelci nad Orlicí a koncert měl nebývalý úspěch.¹²⁹

Na konci května Rychnovský dětský sbor zahájil sezónu v amfiteátru Studánka. Zde se Kořata představila svým pořadem *Kotěcí dovádění*, Ptáčata pořadem *Ptačí písničky* a Carmina pořadem *Beatles a ti druzí*.

¹²⁶ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Divadlo ovládli Keltové. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 22. 3. 2011, 52. ISSN 1214-0996.

¹²⁷ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Tradiční Jarní koncert maličkových netradičně. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2011, 38 (5).

¹²⁸ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹²⁹ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. ...A BYLO NÁS PĚT.... *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2011, 38 (6).

Červen byl pro RDS velmi plodným měsícem. Hned na začátku vystoupil komorní sbor Carmina alta na *Swingovém festivalu Jarďy Marčička* v Týništi nad Orlicí. Carmina společně s Emou Hubáčkovou a Vladimírem Županem provedli reprízu úspěšného pořadu z minulého roku s názvem *Na Křídlech Euterpé* na rychnovském zámku. Ptáčata A si zazpívala na 8. ročníku *Sborových slavností* v Hradci Králové, kterého se účastnilo deset sborů. Sedm sborů českých, mezi nimiž byl například Kühnův dětský sbor z Prahy nebo dětský sbor Domino z Opavy a tři sbory zahraniční. Na závěr slavností všechny sbory vystoupily s hudebním souborem Hradišťan a provedly cyklus Jiřího Pavlici *Studánko Rubínko*.

V polovině června hostila Carmina maďarský sbor Napsugár Gyemekkar z Nyíregyházy, se kterým provedla společný koncert na zámku v Rychnově nad Kněžnou.

Ročník zakončil RDS *Posledním koncertem sezóny*, kde se představila veřejnosti všechna oddělení rychnovského sboru.¹³⁰

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 50 koncertech. V listopadu se podílel na oslavách kulatého výročí ZUŠ Rychnov nad Kněžnou. V prosinci provedl rekordní počet vánočních koncertů, při nichž Carmina spolupracovala s předními hudebními osobnostmi. Carmina přivítala v Rychnově nad Kněžnou dva zahraniční sbory z Holandska a Maďarska a podílela se tak společně s přípravnými odděleními na zakládání a prohlubování vztahů a spolupráce mezi českými i zahraničními sbory.

2011–2012

Sezónu zahájil RDS tradičně na letním táboře, kde nejprve oddělení Ptáčata a později hlavní sbor Carmina studovaly repertoár na nadcházející rok a stmelovaly kolektiv při celotáborové hře. Carmina na tomto táboře připravovala repertoár na soutěž v makedonském Ohridu a zdokonalovala nový komponovaný pořad *Svítání nad Keltii*.¹³¹

¹³⁰ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹³¹ Tamtéž

Mezi 23. srpnem a 4. zářím Carmina odjela na zahraniční turné po Balkáně. Cílem cesty byl *Ohrid Choir Festival* v Makedonii, kde se Carmina po jedenáctileté pauze zúčastnila sborové soutěže s dalšími bezmála šedesáti sbory. V průběhu zájezdu projela Slovensko, Maďarsko, Srbsko, Makedonii, Řecko, Turecko a Bulharsko. Byl to druhý nejdelší zájezd na počet ujetých kilometrů v historii sboru a Carmina se dostala na nejvýchodnější zeměpisný bod, do Istanbulu. Soutěž v Ohridu byla pro sbor nadmíru úspěšná. Carmina získala první místo v kategorii dětských sborů a účast na Grand Prix, kde se představilo 7 nejlepších sborů soutěže. Navíc získala zvláštní ocenění za nejlepší provedení makedonské skladby *Makedonská humoreska*.¹³²

Na začátku října Rychnovský dětský sbor uspořádal v Pelclově divadle připomínkový večer s názvem *Balkánské ozvěny*, kde rodičům a sponzorům sboru představil svou cestu po Balkáně.

Již na začátku listopadu Carmina opět soutěžila. Tentokrát na *Mezinárodním festivalu a soutěži dětských sborů* v Pardubicích a vybojovala zde umístění ve stříbrném pásmu.

V této sezóně hlavní sbor vystupoval se dvěma komponovanými pořady určenými primárně pro školy. Prvním byl již ověřený pořad *Balkánská svatba* a druhý nový pořad *Svítání nad Keltii*.

V prosinci všechna oddělení RDS vystupovala na řadě vánočních koncertů. Mezi nové projekty se řadila *Česká mše vánoční* Jakuba Jana Ryby, kterou připravila Carmina s komorním sborem Carminou altou, sólisty Národního divadla Brno, smyčcovým kvartetem a varhaníkem Martinem Strejcem. Byla určena pro žáky základních a středních škol i pro veřejnost. Dalším významným projektem byl výchovný pořad *Vánoční hvězda*, na kterém Carmina spolupracovala s francouzskou sopranistkou Stellou Maris. RDS pokračoval v koncertech na zámku Kinských v Kostelci nad Orlicí a pro nebývalý úspěch minulého i letošního roku zařadil tento koncert mezi pravidelné.

V polovině prosince hlavní sbor spolupracoval s Filharmonií Hradec Králové na operním zpracování světoznámé pohádky *Perníková chaloupka*.

¹³² ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Carmina dobyla Balkán. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2011, 38 (10).

V únoru navštívil na pět dní Rychnov nad Kněžnou holandský sbormistr Rob Holleman, který uskutečnil několik workshopů se všemi odděleními RDS a provedl společný koncert s Carminou altou. Po pobytu v Rychnově pokračoval na své cestě do hradeckého sboru Jitro.¹³³

Na začátku března proběhl již 18. ples RDS. Carmina návštěvníkům představila část polského muzikálu *Malované na Skle*, který měl premiéru v listopadu následující sezóny. Jednalo se o zpěvohru Ernesta Brylla s hudbou polské skladatelky Kateřiny Gärtnerové. Balada a zbojnická komedie o Jánošíkovi byla na plese podpořena členy ochotnického divadla.¹³⁴ Na konci března proběhl tradiční *Jarní koncert maličkých*, jehož letošním hostem byli spolupořadatelé *Perníkového festiválu* v Pardubicích dětský pěvecký sbor Zpěváčci 6.A. Sbor v Rychnově nad Kněžnou ubytovala Ptáčata.

V dubnu Carmina zavítala do Sušice, kde se zúčastnila sborového festivalu *Je kraj, kde voní tráva*. Představila tam svůj komponovaný pořad *Balkánská svatba*.¹³⁵

Na konci dubna navštívily Rychnov nad Kněžnou sbory Amici Gaudete z Jablonce nad Nisou, který přivítala Ptáčata A a srbský sbor Zvezdice z Leskovac, který přivítala Carmina. Návštěvy vyvrcholily 4. ročníkem sborového festivalu *Bude nás pět*, kde se k hostům přidalo přípravné oddělení hradeckého sboru Jitro – Skřivánek.¹³⁶

V průběhu května cestovala po republice Ptáčata A. Na začátku měsíce se stala hosty sboru Kvítek v Litomyšli a na konci měsíce hosty sboru Amici Gaudete v Jablonci nad Nisou.¹³⁷

Poslední koncert sezóny, jenž proběhl v červnu byl pojat jako autorský koncert sbormistra a hudebního skladatele Přemysla Kočího. Vystoupila zde všechna oddělení RDS a součástí koncertu byla premiéra skladby, kterou sboru Přemysl Kočí věnoval – *Nebe plné balónků*. Na závěr koncertu všechna oddělení včetně váženého hosta provedla jeho skladbu, která je s rychnovským sborem spjata od jeho založení – *Strýček z Jižní Ameriky*.¹³⁸

¹³³ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹³⁴ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. *Malované na skle jako ochutnávka*. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2012, 39 (4).

¹³⁵ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹³⁶ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. „Bude nás pět“. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2012, 39 (6).

¹³⁷ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹³⁸ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. *Autorský koncert Přemysla Kočího*. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2012, 39 (9).

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 64 koncertech. Carmina zvítězila na mezinárodní soutěži kategorie A v Makedonii a získala stříbrné pásmo v mezinárodní soutěži v Pardubicích. Během prosince spolupracovala s předními umělci tuzemska i zahraničí a společně vytvořily pořady pro žáky škol i širokou veřejnost. Významná je práce na poli spolupráce a prohlubování vztahů mezi dětskými sbory v České republice a zahraničí. Zásadní byl *Poslední koncert sezóny* věnovaný oblíbenému hudebnímu skladateli písničím pro sbory Přemyslu Kočimu.

2012–2013

Sborovou sezónu zahájila Carmina s Carminou altou již na začátku srpna ve zkušebně RDS, kde společně s hudební skupinou Oboroh připravovaly představení pro následující období. První koncert proběhl 11. srpna v poutním kostele v Neratově, kde vystoupila Carmina alta s Oborohem a orchestrem Filharmonie Hradec Králové. Repríza koncertu proběhla v říjnu v sále Filharmonie Hradec Králové.

Na tradičním letním táboře RDS se obě oddělení Carmina a Ptáčata připravovala na nahrávání CD s vánočními koledami ve swingových úpravách.

Mezi 15. a 23. zářím Carmina reprezentovala Českou republiku na zahraničním zájezdu do Holandska. Na koncertním turné navštívila města Linschoten, Alkmaar a Haag. Setkala se s místními sbory a společně provedly několik večerních koncertů. Repertoár Carminy byl sestaven podle charakteru daných koncertů ze skladeb českých i zahraničních hudebních skladatelů. Představila také svůj úspěšný komponovaný pořad *Balkánská svatba*.

Konec září se nesl v duchu nahrávání 4. kompaktního disku RDS s Mladým týnišťským big bandem.

V polovině října provedla Carmina alta společný koncert s hudební skupinou Puzzle Jazz pod vedením Jiřího Pavlíka.¹³⁹

¹³⁹ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

14. a 21. října uspořádal Rychnovský dětský sbor s Mladým týnišťským big bandem společný koncert k oslavě dvaceti let od jejich založení. První koncert proběhl v Týništi nad Orlicí a druhý v Pelcově divadle v Rychnově nad Kněžnou. Na oslavách se podílel holandský chlapecký sbor Haags Matrozenkoor a týnišťská dixielandová skupina Black Buřinos. Na oslavy byli pozváni všichni absolventi a absolventky RDS. Na koncertech vystoupila všechna oddělení RDS a všichni výše zmínění. Na závěr provedli všichni účinkující společnou skladbu.¹⁴⁰

V polovině listopadu měl premiéru polský muzikál *Malované na skle* v podání Rychnovského amatérského spolku, který vypráví příběh o zbojníkovi Jánošíkovi. Úryvek mohli spatřit již účastníci 18. plesu RDS, který zde ztvárnila Carmina.¹⁴¹

9. prosince proběhl křest vánočního CD Rychnovského dětského sboru a Mladého týnišťského big bandu *Veselé (swingové) vánoční hody*. CD obsahuje vánoční koledy v aranžích od Kamila Hály, Milana Svobody a Václava Hybše. Koledy nahrával Mladý týnišťský big band pod vedením Pavla Plašila a všechna oddělení Rychnovského dětského sboru včetně okolních „přípravků“ pod vedením Karla Štrégla, Lucie Cabalkové, Kamily Hájkové a Kateřiny Čížinské. V pozici zvukového mistra byl Václav Vlachý a v pozici režiséra Karel Štrégl a Radek Škeřík. Křest CD proběhl kvůli obrovskému zájmu hned ve dvou koncertech.¹⁴²

V průběhu prosince se veřejnosti představila na řadě vánočních koncertů všechna oddělení RDS. Tento rok proběhlo množství koncertů ve spolupráci s týnišťským big bandem spojených s křtem nového vánočního CD. Nově provedla Carmina s orchestrem žáků a učitelů ze Základní umělecké školy Týniště nad Orlicí na několika vystoupeních *Českou mši vánoční* Jakuba Jana Ryby.

Na začátku ledna zavítala Ptáčata A do Nového Jičína, kde se na čtyři dny stala hosty dětského sboru Kulihrášek. Zde vystupovali na dvou koncertech.¹⁴³

¹⁴⁰ Vděční rodiče a plesový výbor RDS. Dojaté publikum na hudebních narozeninách. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2012, 39 (11).

¹⁴¹ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁴² PIVEC, Ivan. Nejsou křtiny jako křtiny. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 2012, 53 (87). ISSN 1214-0996.

¹⁴³ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

V březnu se uskutečnil 19. ples RDS tentokrát s tématem *Dobytí severního pólu*. Téma plesu navazovalo na celotáborovou hru Carminy, která se inspirovala českým všumělem Járou Cimrmanem.¹⁴⁴

Na začátku dubna navštívil Rychnov nad Kněžnou v rámci reciproční výměny dětský sbor ze Sušice. Při této příležitosti se stal hostem tradičního *Jarního koncertu maličkých*.

Na začátku května proběhl v Rychnově nad Kněžnou 5. ročník sborového festivalu *Bude nás pět*. Na něm v tomto roce poněkud netradičně vystoupilo 6 pěveckých sborů: dětský sbor Kulihrášek z Nového Jičína, který byl tou dobou hostem rychnovských Ptáčat, dětský sbor Kamínek a Korálek z Vysokého Mýta, Ptáčata A, Ptáčata B a nejmladší příprava RDS Kořata.

Na začátku června Carmina koncertovala na festivalu *Musica Angelica* v bazilice sv. Václava ve Staré Boleslavi. Následující den se vydala do Polska, kde vystoupila s pořadem *Balkánská svatba*. V polovině června proběhl *Poslední koncert sezóny*, na kterém se veřejnosti ukázala všechna oddělení RDS.¹⁴⁵ Sezóna však skončila až v červenci. Ptáčata A se totiž vydala na svůj první zahraniční zájezd do Německa. Reprezentovala Českou republiku od 29. června do 1. července na festivalu s tématem Děti, mládež, umění a kultura.¹⁴⁶

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 45 koncertech. Sbor společně s Mladým týnišťským big bandem oslavili 20 let od svého založení a společně vydali CD vánočních swingových koled. Hlavní sbor uskutečnil zájezd do Holandska, kde navázal nové vztahy a utužil ty stávající. Proběhl již pátý ročník sborového festivalu *Bude nás pět*, který pořádá RDS. Ptáčata se vydala na svůj historicky první zájezd do zahraničí.

2013–2014

V tomto ročníku se obnovil svoz dětí z horských oblastí na zkoušky daného oddělení. To je služba, kterou Rychnovský dětský sbor nabízel svým žákům kvůli nedostatečné infrastruktuře hromadné dopravy v podhůří Orlických hor až do roku 2010, kdy byla tato činnost přerušena.

Ve Vamberku bylo otevřeno nové okolní přípravné oddělení s názvem Vamberata, které vedl umělecký vedoucí Rychnovského dětského sboru Karel Štrégl.

¹⁴⁴ DAMAŠEK, Vladimír. Ve stylu Járy Cimrmana. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 2013, 54 (20). ISSN 1214-0996.

¹⁴⁵ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁴⁶ CABALKOVÁ, Lída. Ptáčata vylétla do Německa. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2013, 40 (9).

Sezónu zahájil RDS tradičně na letním táboře. Návčik repertoáru na letošním táboře byl pro Carminu o poznání více stresující. Na začátku letních prázdnin byla vybrána do mezinárodní sborové soutěže kategorie A ve španělské Tolose. Hlavním úkolem tábora bylo vybrat a naučit se repertoár a velmi obtížné povinné skladby v baskickém jazyce a zároveň vybrat členy hlavního sboru, kteří budou Českou republiku na soutěži reprezentovat. Tyto skutečnosti vedly k velkému množství přezkušování a hodnocení jednotlivců.¹⁴⁷

Od 22. října do 6. listopadu Carmina na zahraničním zájezdu do Španělska. Jeho cílem bylo účastnit se znovu po třinácti letech v Tolose jedné ze tří nejprestižnějších soutěží sborů v Evropě. Ve 45. ročníku soutěže byla obrovská konkurence sborů z Madridu, Barcelony, Tallinu, Moskvy, ale i Prahy – Kühnův filharmonický sbor. Soutěž byla i po fyzické stránce velmi náročná, jelikož kromě ní Carmina zpívala na dalších 8 koncertech ve městech vzdálených i 130 km od sebe. Celkově se nakonec sbor z Rychnova nad Kněžnou umístil na čtvrtém místě ve své kategorii a na sedmém místě z celkového počtu čtrnácti sborů.¹⁴⁸

V prosinci všechna oddělení RDS vystupovala na řadě vánočních koncertů. V tomto předvánočním období pokračovala spolupráce RDS s Mladým týnišťským big bandem na výchovných koncertech *Swingové vánoční hody*. I v tomto roce provedla Carmina *Českou mši vánoční* Jakuba Jana Ryby s orchestrem žáků a učitelů týnišťské Základní umělecké školy.

Od nového roku Rychnovský dětský sbor disponoval novým vozidlem Dacia Lodgy. Díky němu dokázal zajišťovat službu svážení dětí z horských oblastí na zkoušky sboru. Auto bylo velmi prospěšné k odvozu materiálů na koncerty, protože komponované pořady, kterými je Carmina unikátní, jsou náročné na rekvizity a hudební nástroje.

Na začátku ledna vystoupila Carmina na tradičním *Novoročním koncertu ZUŠ Rychnov nad Kněžnou* v Pelclově divadle společně s flétnovým souborem I flauti matti, smyčcovými soubory *Orecchie piccole* a *Orecchie grandi*, flétnovým souborem *Sarabanda* a se Studentským symfonickým orchestrem *Descapoda* ze ZUŠ Ústí nad Orlicí.¹⁴⁹

¹⁴⁷ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁴⁸ ŠTRÉGLOVI, Karel a Eva. *Carmina ve Španělsku na čtvrtém místě*. Rychnovský zpravodaj. Rychnov nad Kněžnou, 2013. roč. 40 (12).

¹⁴⁹ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

Prvního března proběhl jubilejní 20. ples RDS s názvem *Tančírna*, který se nesl v duchu První republiky. Carmina zde předvedla složité pěvecké a taneční vystoupení, na jehož choreografii sbor spolupracoval s taneční mistry Lenkou Milou.¹⁵⁰ V polovině měsíce zavítala Ptáčata A do Prahy jako hosté dětského sborového studia Rolnička. Zúčastnila se a vystoupila zde na festivalu *Rolnickové svátky písní*. Na konci března se uskutečnil již tradiční *Jarní koncert maličkových*. Letošním hostem byl Podorlický dětský pěvecký sbor z Jablonného nad Orlicí.

V dubnu se Carmina podívala již poněkoličké na sborový festival *Je kraj, kde voní tráva* konaný v Sušici. Zde představila svůj nový komponovaný pořad *Svitání nad Keltii*. Pořad zpracovával příběh znesvářených národů Irů, Velšanů a Skotů. Celé vystoupení bylo sestaveno z hudby těchto národů a doplněn o národní kroje a tance. Pořad doprovázela sborová kapela.

Na začátku května se uskutečnil 6. ročník rychnovského sborového festivalu *Bude nás pět*. Tento rok byl festival mezinárodní. Účastníky letošního ročníku byly dětské sbory Rolnička z Prahy, Svitavánek ze ZUŠ Svitavy, a také dětský sbor z polského města Bystrzyca Klodzka. Zbylá místa zaplnila přípravná oddělení Rychnovského dětského sboru. Dětský sbor Rolnička zůstal v rámci reciproční výměny u dětského sboru Ptáčata i po festivalu.

V červnu vystoupila Carmina alta na *Swingovém festivalu Jardy Marčička* v Týništi nad Orlicí. Ročník byl zakončen v polovině června *Posledním koncertem sezóny*, kde vystoupila všechna oddělení RDS.¹⁵¹

V této sezóně Rychnovský dětský vystupoval na 48 koncertech. Hlavní sbor se zúčastnil prestižní soutěže ve španělské Tolose, kde vybojoval 4. místo. Proběhl jubilejní dvacátý ples sboru v duchu První republiky. V tomto ročníku Carmina představuje veřejnosti nový pořad *Svitání nad Keltii*, který je sestaven z hudby Irů, Skotů a Velšanů. Nadále Rychnovský dětský sbor udržoval a rozšiřoval spolupráci a vztahy mezi dětskými sbory po celé České republice prostřednictvím festivalů *Bude nás pět*, *Jarní koncert maličkových* a recipročních výměn se spřátelenými sbory.

¹⁵⁰ Plesový výbor RDS. Ples ve víru První republiky opanoval divadlo. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 6. 3. 2014, 23. ISSN 1802-1050.

¹⁵¹ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

2014–2015

Od 6. do 17. července byla Carmina na zahraničním zájezdu na Britských ostrovech. Procestovala Anglii, Wales a Irsko a navštívila města jako Londýn nebo Dublin. Cílem cesty byla mezinárodní soutěž v Llangollenu – *Llangollen International Musical Eisteddfod*, která je odborníky hodnocena jako prestižní soutěž řady A v Evropě a která se koná od roku 1947. Rychnovský sbor se utkal v kategorii folklor se sbory z Ameriky, Číny, Ruska, Anglie, Holandska Austrálie a dalších zemí. Slovní hodnocení odborné poroty vyzdvihovalo u Carminy doprovodnou instrumentální sborovou kapelu z řad členů sboru, propracované kostýmy českých národních krojů, a především výběr skladeb: *Hořela lípa* v úpravě Jana Sündermanna a *Už sa fašang kráci* v úpravě Miroslava Raichla. V kategorii Folklor nakonec získal sbor z Rychnova nad Kněžnou druhé místo z jedenácti.¹⁵²

Na konci srpna zahájil sezónu RDS tradičně na letním táboře. Hlavním cílem Carminy na soustředění bylo připravit komponovaný pořad *Svítání nad Keltii* na nadcházející sezónu. Hlavní sbor pořad v minulých letech několikrát prováděl, ale hlavní sezóna keltské hudby je právě tato. Druhým úkolem bylo nastudování *Missa jazz* od Jaroslava Hniličky.

Poslední den srpna proběhl v rychnovské Jízdárně koncert Carminy alty s hudební skupinou Oboroh a orchestrem Filharmonie Hradec Králové. Jednalo se již o druhou reprízu koncertu, který měl premiéru před rokem.

Celý říjen a část listopadu Carmina vystupovala s výchovným koncertem *Svítání nad Keltii*. Za toto období provedl sbor deset repríz pořadu. Pořad *Svítání nad Keltii* byl komponovaný pořad určený primárně pro žáky základních a středních škol, ale i pro veřejnost. Zpracovával dva příběhy o lidských vztazích, které pro sbor napsal scénárista Petr Hofmann. První se zabýval lidskými vztahy mezi znesvářenými národy a druhý vztahy mezi chlapcem a dívkou. Celý pořad byl doprovázen keltskou hudbou a pěveckými výstupy. Posluchači mohli spatřit lidové kroje jednotlivých zemí, živou folklorní kapelu a tance nastudované pod vedením odborných lektorů.

Na začátku listopadu Carmina zavítala na domácí zájezd do Nového Jičína. Zúčastnila se sborového festivalu *Porta musicae*, a kromě klasického sborového repertoáru předvedla pořad *Svítání nad Keltii*.

¹⁵² ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Další zahraniční úspěch Carminy. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2014, 41 (9).

V polovině listopadu proběhla v Opočně premiéra jazzové mše Jaroslava Hniličky v podání Carminy, Carminy alty a Mladého týnišťského big bandu. Na konci měsíce proběhla repríza koncertu v kostele Nejsvětější Trojice v Rychnově nad Kněžnou.

V prosinci všechna oddělení RDS vystupovala na řadě vánočních koncertů. Carmina společně s komorním sborem Carmina Alta a Mladým týnišťským big bandem provedla reprízu pořadu *Swingové vánoční hody*. Hlavní sbor ve spolupráci se ZUŠ Týniště nad Orlicí nastudoval *Českou mši vánoční* Jakuba Jana Ryby, kterou společně provedli na dvou koncertech. Carmina v tomto roce provedla mši J. J. Ryby provedla také na čtyřech tradičních koncertech na zámku Kinských v Kostelci nad Orlicí.

Celou druhou polovinu sezóny Carmina vystupovala na mnoha výchovných koncertech s pořadem *Světání nad Keltii*.

7. března proběhl 21. ples RDS s tématem *Golem*. Hlavní sbor návštěvníkům společně s členy dramatického kroužku ZUŠ Rychnov nad Kněžnou předvedl divadelní hru se zpěvy s názvem *Golem*. Scénář ke hře napsal Petr Hofmann. Vystoupení doprovázela židovská hudba v podání sboru a doprovodné kapely.¹⁵³

V polovině dubna proběhl již tradiční *Jarní koncert maličkových*. Celý program byl sestaven z dětských písní a pohádek z knížky a CD s názvem *Jmenovánky*, jejímž společným tématem jsou dívčí a chlapecká jména. Autory knihy jsou pedagogové a zdravotní klauni z improvizčního divadla Ostružiny a Olivy v Olomouci. Koncert provedla přípravná oddělení RDS ve spolupráci se ZUŠ Týniště nad Orlicí.¹⁵⁴

23. dubna Ptáčata B zavítala na *Perníkový festival* v Pardubicích. Účast RDS na tomto sborovém festivalu se stala tradicí.

V polovině května proběhl v Pelclově divadle v Rychnově nad Kněžnou autorský koncert Jiřího Laburdy. Rychnovský dětský sbor společně se Základní uměleckou školou Rychnov nad Kněžnou provedly za účasti autora Laburdovy skladby v podání flétnového souboru I flautti matti, smyčcového souboru Orecchie grandi a sboru Ptáčata a Carmina. Na závěr koncertu Carmina provedla Laburdovu *Ukolébavku*, kterou napsal u příležitosti narození syna Karla, dirigenta Carminy.¹⁵⁵

¹⁵³ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁵⁴ CABALKOVÁ, Lucie. Přijďte se podívat na Jmenovánky. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2015, 42 (4).

¹⁵⁵ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

Následující týden proběhl 7. ročník rychnovského sborového festivalu *Bude nás pět*. Tento rok na festivalu vystoupilo netradičně šest českých sborů: dětský sbor Kvítek z Dačic, Sušický dětský sbor, dětský sbor Domino z Opavy, sbor Canto z Náchoda, Loučňáček z Loučné nad Desnou a rychnovský sbor Carmina. Sušický sbor zůstal později u Carminy na reciproční výměnu.¹⁵⁶

Také během května a června proběhlo množství repríz komponovaného pořadu *Svítání nad Keltii*. Na konci května Carmina pořad předvedla na celostátní přehlídce dětských pěveckých sborů v Uničově.

V červnu kromě keltského pořadu Carmina ve spolupráci s literárně dramatickým oborem ZUŠ Rychnov nad Kněžnou provedla reprízu divadelní hry se zpěvy s názvem *Golem*. Ročník zakončil RDS v polovině června *Posledním koncertem sezóny*, na kterém představil všechna svá oddělení.¹⁵⁷

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 66 koncertech. Carmina reprezentovala Českou republiku na zahraničním zájezdu do Walesu, kde v mezinárodní soutěži získala druhé místo v kategorii Folklor. Zásadní v letošní sezóně byla činnost hudebně-výchovná, při které hlavní sbor provedl svůj komponovaný pořad *Svítání nad Keltii* celkem jednadvacetkrát. Rychnovský dětský sbor spolupracoval s významnými českými hudebními tělesy jako je Filharmonie Hradec Králové, Mladý týništský big band a další.

4.3 Činnost sboru od roku 2015 do roku 2023 2015–2016

V roce 2015 proběhla transformace občanského sdružení RDS na spolek. Předsedkyní spolku se stala sbormistryně hlavního přípravného oddělení Ptáčata Lucie Martinů.

Sezónu zahájil RDS tradičně na letním táboře.¹⁵⁸

Od 3. do 13. září reprezentoval hlavní sbor Českou republiku na zahraničním koncertním zájezdu po Itálii a Francii. Carmina navštívila města jako Lecco, Marseille nebo Avignon a provedla několik koncertů.¹⁵⁹

¹⁵⁶ RDS. Bude nás pět. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2015, 42 (6).

¹⁵⁷ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁵⁸ Tamtéž

¹⁵⁹ PETROVÁ, Diana. Francie: další mise dětského sboru Carmina. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2015, 42 (10).

V listopadu Carmina alta vystupovala na oslavách 70. výročí založení Základní umělecké školy v Rychnově nad Kněžnou a již po několikáté v řadě provedla *Hubertskou mši* v neratovském kostele. Přípravná oddělení RDS podpořila projekt *Green Life* (na záchranu deštných pralesů na Sumatře) natočením písně *Hurá do pralesa*.

V prosinci všechna oddělení RDS vystupovala na řadě vánočních koncertů. V tomto roce připravila Carmina ve spolupráci s herci dramatického oboru ZUŠ Rychnov nad Kněžnou pořad s názvem *Cestou necestou do Betléma jdou*. Jednalo se o humornou úpravu hry s jesličkami, ke které napsal scénář Petr Hofmann. Představení doprovázela lidová hudba, taneční výstupy, lidové kroje a živá kapela. Pořad měl velký úspěch a v tomto roce zazněl na devíti reprízách v Čechách a jednou v polském městě Gorzanow.¹⁶⁰

V březnu se uskutečnil již 22. ples RDS tentokrát s názvem *Puntíkatý ples*. Vystoupení Carminy provázela hudba 60. let, nápadité kostýmy a taneční choreografie, kterou zpěváci nacvičovali s taneční mistry Lenkou Milou. V polovině měsíce se hlavní přípravné oddělení Ptáčata A účastnilo krajského kola soutěže ZUŠ ve sborovém zpěvu a získalo postup do kola celostátního.¹⁶¹

Na začátku dubna proběhl již tradiční *Jarní koncert maličkých*. Hostem tohoto ročníku byl sbor Mezissimo Z Českého Meziříčí. V polovině dubna navštívila Carmina dačický dětský sbor Kvítek v rámci reciproční výměny sborů. V Dačicích představila svůj komponovaný pořad *Svítání nad Keltii*. Později v dubnu proběhl první ročník *Rychnovského swingového festivalu* nesoucí název rychnovského rodáka Jiřího Šlitra. Na festivalu vystoupila Carmina a komorní sbor Carmina alta.

V polovině května se konal 8. ročník festivalu sborů s názvem *Bude nás pět*. V tomto roce byl festival určen pro přípravné sbory. Hosty byly: Dětský pěvecký sbor Čekanky ze Semil a francouzský dětský sbor Tiny Choir Singers of Mornant. 18. května se opakoval úspěšný projekt z minulého roku *Jmenovánky*, který podporuje děti v nemocnicích. Tentokrát koncert proběhl v Týništi nad Orlicí.

¹⁶⁰ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁶¹ Plesový výbor. Ples tentokrát uspořádali ve znamení puntíků. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 15. 3. 2016, 23. ISSN 1802-1050.

22. května se Ptáčata A účastnila celostátního kola soutěže ZUŠ ve sborovém zpěvu, kde se umístila ve zlatém pásmu. To byl v celorepublikové konkurenci pro Ptáčata velký úspěch. Týden na to odjela v rámci reciproční výměny do Semil, kde se účastnila festivalu *Semilský džbáněk*.¹⁶²

10. června Carmina alta ve spolupráci s Rychnovským chrámovým sborem vystoupila v Praze v Katedrále svatého Víta, Václava a Vojtěcha při mši, kterou celebroidal Mons. Dominik Duka. Mše byla provedena u příležitosti 180. výročí poslední korunovace českého krále Ferdinanda. *Missu Solemnis* složil Václav Jan Tomášek. Mše měla reprízu také v Rychnově nad Kněžnou na konci června.¹⁶³

V polovině června odjela obě přípravná oddělení Ptáčata A i B v rámci reciproční výměny do Českého Meziříčí. Celý ročník byl zakončen 21. června *Posledním koncertem sezóny*, kde se představila všechna oddělení Rychnovského dětského sboru.¹⁶⁴

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 45 koncertech. Hlavní sbor na začátku sezóny reprezentoval Českou republiku na zahraničním zájezdu po Itálii a Francii. V předvánočním čase připravila Carmina úspěšný pořad s názvem *Cestou necestou do Betléma jdou*. Ptáčata A se umístila ve zlatém pásmu v celostátním kole soutěže pěveckých sborů. Carmina alta provedla ve spolupráci s Chrámovým sborem *Missu Solemnis* Václava Jana Tomáška v Katedrále svatého Víta v Praze.

2016–2017

V této sezóně ukončil svou činnost v RDS Tomáš Havlín, který zde téměř od založení působil jako klavírista většiny sborových oddělení. Jeho místo zastoupila klavíristka Barbora Čopáková, která doprovázela přípravné oddělení Kořata a koncertní sbor Carmina a Pavla Šmídová, která doprovázela přípravné oddělení Ptáčata A a B a okolní přípravná oddělení.

Sezónu zahájil RDS na letním táboře, kde nově oddělení Ptáčata společně s hlavním sborem Carmina studovaly repertoár na nadcházející rok a stmelovaly kolektiv při celotáborové hře. Do letošního roku probíhalo soustředění Ptáčat a Carminy zvlášť.

¹⁶² Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁶³ ŠTEFANIDESOVÁ, Jana. Rychnovský chrámový sbor vystoupí na Pražském hradě. Rychnovský zpravodaj. Rychnov nad Kněžnou: 2017, 44 (3).

¹⁶⁴ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

V říjnu Carmina alta přijala pozvání sboru Jaromír z Jaroměře a vystoupila s ním na společném koncertu v Chrámu sv. Mikuláše v Jaroměři. Ptáčata A křtila v Pelclově divadle v Rychnově nad Kněžnou kalendář centra Orion.

Listopad zahájila Carmina alta již tradičním provedením *Hubertské mše* v neratovském kostele. V polovině měsíce vystoupila Ptáčata A na festivalu tradic, kultury a kuchyně více než dvaceti národů světa s názvem *Setkání národů* v hradeckém Adalbertinu.

V prosinci všechna oddělení RDS vystupovala na řadě vánočních koncertů. V tomto roce Carmina s orchestrem žáků a učitelů ze Základní umělecké školy v Týništi nad Orlicí provedla na dvou koncertech *Českou mši vánoční* Jakuba Jana Ryby. Nově připravila Carmina ve spolupráci s herci dramatického oboru ZUŠ Rychnov nad Kněžnou pořad s názvem *Cestou necestou tři králové jdou*. Jednalo se o humornou adaptaci hry s jesličkami, k níž napsal scénář Petr Hofmann. Představení doprovázela lidová hudba, taneční výstupy, lidové kroje a živá kapela.¹⁶⁵

V únoru proběhl 23. ročník plesu RDS tentokrát s názvem *Od kolébky do hrobu*. Sjednocujícím prvkem celého plesu byla krajka. Hosté mohli spatřit představení Carminy, která předvedla svůj komponovaný pořad s tancem, lidovými kroji, písněmi a živou kapelou.¹⁶⁶

V polovině dubna proběhl již tradiční *Jarní koncert maličkých*. Jako host v tomto ročníku vystoupil dětský sbor Brumlíci z Českého Krumlova, který po vystoupení zůstal u přípravného sboru Ptáčata v rámci reciproční výměny. Nejmladší oddělení RDS Kořata se účastnila *Perníkového festiválku* v Pardubicích.

Na začátku května byla Ptáčata A přizvána ke zpívání na křtu nové knihy *Cák a Fliček* v Knihovně Hradec Králové. Autorkou těchto písní je PaedDr. Dana Ludvíčková, která si sbor sama vybrala.¹⁶⁷ V polovině měsíce se konal 9. ročník festivalu sborů s názvem *Bude nás pět*. V letošním roce byl festival určen pro hlavní koncertní sbory. Hosty byly: Canto Náchod, Domino Opava, Ko-Ko Ostrava a zahraniční host z Bystrzyce Klodzkej – sbor Noc Grazia. RDS v rámci festivalu zorganizoval tři koncerty v Rychnově nad Kněžnou, v Náchodě a Doudleběch nad Orlicí.¹⁶⁸

¹⁶⁵ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁶⁶ DAMAŠEK, Vladimír. 23. ples Rychnovského dětského sboru opět s překvapením. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou, 2017, 44 (3).

¹⁶⁷ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁶⁸ RDS. ...A bylo nás pět. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2017, 44 (6).

20. května se Carmina alta zúčastnila mše svaté konané v kostele v Liberku, během níž vysvětil kardinál Mons. Dominik Duka místní kříž.

Na začátku června navštívila Ptáčata A v rámci reciproční výměny Český Krumlov a stala se hosty dětského sboru Brumlíci.¹⁶⁹

Od 5. do 18. června Carmina reprezentovala Českou republiku na zahraničním zájezdu v Estonsku, Finsku a Švédsku. Hlavním cílem cesty byla mezinárodní soutěž sborů ve finském Tampere, které se Carmina účastnila již před osmnácti lety. V roce 2017 Carmina navštívila města Tallinn, Lulea, Oulu, Tampere, Helsinky, Stockholm, Uppsalla a Saue a překročila polární kruh. V obrovské konkurenci 54 převážně vysokoškolských sborů získal rychnovský sbor tři stříbrné medaile.¹⁷⁰

Na konci sezóny RDS oslavil 25 let od svého vzniku. Sbor uspořádal slavnostní koncert, na který pozval i bývalé členy. Na konci června komorní sbor Carmina alta hudebně doprovodila dvě vernisáže v Rychnově nad Kněžnou a zpívala na festivalu krajek ve Vamberku.¹⁷¹

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 38 koncertech. Největším úspěchem sezóny byla reprezentace České republiky na zahraničním zájezdu po severských státech a skvělé umístění na mezinárodní soutěži v Tampere. Nadále Rychnovský dětský sbor udržoval a rozšiřoval spolupráci a vztahy mezi dětskými sbory po celé České republice prostřednictvím festivalů *Bude nás pět*, *Jarního koncertu maličkových* a recipročních výměn se spřátelenými sbory.

2017–2018

Od září 2017 rozšířila řady sbormistrů v Rychnovském dětském sboru absolventka Carminy Soňa Förstlová. Stala se sbormistryní okolního přípravného sboru Rolnička, který pravidelně zkouší jednou týdně v Solnici. Novým spolupracovníkem RDS se také v září tohoto roku stal Filip Kolář, který do dnešních dní působí jako korepetitor hlavního sboru Carmina a nejmladší přípravky Kořata.

Sezónu zahájil RDS tradičně na letním táboře.

¹⁶⁹ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁷⁰ ŠTRÉGL, Karel. Putování za stříbrem. Rychnovský zpravodaj. Rychnov nad Kněžnou: 2017, 44 (7-8).

¹⁷¹ MARTINŮ, Lucie. Čtvrtstoletí Rychnovského dětského sboru. Rychnovský zpravodaj. Rychnov nad Kněžnou: 2017. 44 (7-8).

V polovině října se Carmina účastnila oslav 70. narozenin sbormistra prof. Jiřího Skopala v Hradci Králové, na kterém vystoupila se samostatným programem. Na závěr všechny přítomné sbory zazpívaly nastudovanou píseň, která vznikla k příležitosti oslav narozenin.

5. listopadu provedl komorní sbor Carmina alta ve spolupráci s Rychnovským chrámovým sborem *Missu Solemnis* Václava Jana Tomáška v Náchodě. Šlo již o druhou společnou reprízu mše v tomto složení. Ve stejný den již tradičně komorní sbor provedl *Hubertskou mši* v neratovském kostele. Nově tato mše zazněla od Carminy alty o týden později na hradu Pecka.

Úspěch měly jako již tradičně vánoční programy a vystoupení, kterých bylo více než dvacet. Byly to vánoční programy pro školy (provedené v ZŠ Voděrady, ZŠ České Meziříčí), krátká vystoupení přípravných sborů (zámek Potštejn, Výstava betlémů v Rychnově nad Kněžnou, koncert v kostele ve Slatině nad Zdobnicí) a především koncerty hlavního koncertního sboru Carmina a Carmina alta (Kostelec nad Orlicí, Týniště nad Orlicí, Dobruška, Doudleby nad Orlicí). Vánočních programů Carmina nastudovala několik – od výchovného pořadu po *Českou mši vánoční* J. J. Ryby. Novým pořadem, se kterým hlavní sbor v tomto roce vystupoval, a kterým zakončil *Velký vánoční koncert*, bylo humorné představení jesličkových her s názvem *Betlém aneb převeliké klanění sotva narozenému jezulátku* ve spolupráci s herci Divadélka v poschodí. Komponovaný pořad, jehož autorem je Jan Antonín Pitinský, režíroval Petr Hofmann.¹⁷²

V polovině února proběhl 24. ples RDS s názvem *Levandulový*. Ples byl inspirován francouzskou kulturou a zvyky. Při představení Carminy zněla francouzská hudba doprovázející působivé choreografie a tance.¹⁷³

V březnu hlavní sbor navštívil město Opava. Zde se zúčastnil víkendového semináře se světově proslulou izraelskou dirigentkou a skladatelkou Naomi Faran. Pobyt v Opavě a workshopy byly zakončeny nedělním koncertem v kostele sv. Václava.

¹⁷² Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁷³ DAMAŠEK, Vladimír. Symbolem plesu byla levandule. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 20. 2. 2018, 59. ISSN 1214-0996.

Na začátku dubna proběhl tradiční *Jarní koncert maličkůch*, kde se představila všechna přípravná oddělení Rychnovského dětského sboru. V tomto roce se staly hostem koncertu sbory ze Základní umělecké školy z Dolního Újezdu: Dětský sbor Dolnoújezdské hvězdičky a RedBlack. V polovině měsíce vystoupila Carmina alta s hradeckým komorním sborem Tucteto. Na konci dubna již tradičně reprezentovala rychnovský sbor Ptáčata B na *Perníkovém festiválku* v Pardubicích.

V polovině května proběhl již 10. ročník rychnovského festivalu dětských sborů s názvem *Bude nás pět*. V letošním roce byl festival určen pro sborové „přípravky“. Hosty byly dětské sbory Kvítek z Litomyšle a Zpěváčci z Pardubic. Rychnovský sbor zastupovaly přípravky Kořata, Ptáčata B a Ptáčata A.¹⁷⁴

V polovině června se konal koncert k oslavám 760. výročí udělení městských práv městu Rychnov nad Kněžnou. Na koncertě vystoupil smyčcový soubor z místní Základní umělecké školy Orecchie grandi, Rychnovský chrámový sbor, Prausův sbor, dětský sbor Carmina, komorní sbor Carmina alta a komorní sbor X-tet. Na závěr koncertu všechny sbory provedly skladbu Jitky Snížkové *Zvon Kryštof* s textem rychnovského rodáka Rudolfa Zrůbka.¹⁷⁵ Sezónu RDS zakončil *Posledním koncertem sezóny*, kde vystoupila všechna jeho oddělení.

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 44 koncertech. Řady pracovníků RDS se rozrostly o dva nové členy. Carmina v této sezóně připravila ve spolupráci s herci z Divadélka v poschodí nový komponovaný vánoční pořad, se kterým vystupovaly jak ve školách, tak pro veřejnost. Společně s mnoha významnými hudebními tělesy Rychnovský dětský sbor oslavil dvě významná jubilea.

2018–2019

Sezónu zahájil RDS tradičně na letním táboře. Hlavním cílem letního soustředění sboru Carmina byla příprava soutěžního repertoáru na nadcházející zahraniční zájezd do Makedonie.¹⁷⁶

¹⁷⁴ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁷⁵ KULTURA Rychnov. Společné vystoupení rychnovských sborů. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2018. 45 (7-8).

¹⁷⁶ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

Mezi 23. srpnem a 2. zářím hlavní sbor reprezentoval Českou republiku na zahraničním zájezdu v Makedonii, Srbsku a Turecku. Cílem zájezdu byla mezinárodní soutěž v makedonském Ohridu. Na ní získala Carmina zvláštní cenu poroty za nejlepší soutěžní repertoár a zlatou medaili v konkurenci 34 sborů z jedenácti zemí. Kromě soutěže Carmina vystupovala na čtyřech koncertech.¹⁷⁷

Týden po návratu ze zahraničního zájezdu Carmina společně s dětskými sbory Domino a Motýli navštívila město Opava. Zde se zúčastnila víkendového semináře se světově proslulým anglickým skladatelem a dirigentem Bobem Chilcottem. Pobyt v Opavě a workshopy byly zakončeny nedělním koncertem v kostele sv. Václava.¹⁷⁸

4. prosince Carmina vystoupila v Rychnově nad Kněžnou s komorním smyčcovým orchestrem Praga Camerata a s přední českou hudební osobností houslistou Pavlem Šporcem v rámci jeho vánočního turné.¹⁷⁹

V prosinci všechna oddělení RDS vystupovala na řadě vánočních koncertů. Vánočních programů, se kterými vystupoval hlavní sbor bylo hned několik. Novým komponovaným pořadem, který nastudovala Carmina společně s herci Divadélka v poschodí bylo osobité zpracování jesličkových her od scénáristy Petra Hofmanna s názvem *Rychnovské soukenické jesličky*. Posluchači tak mohli spatřit originální pořad s lidovými kroji a doprovodnou kapelou. Již tradičně Carmina provedla na několika vánočních koncertech *Českou mši vánoční* Jakuba Jana Ryby.¹⁸⁰

Na začátku března proběhl 25. ples RDS s tématem *Benátský karneval*. Téma plesu tak volně navazovalo na celotáborovou hru Carminy z posledního letního soustředění. Na úvod plesu návštěvníci mohli zhlédnout vystoupení hlavního sboru plně propracovaných kostýmů a sborového zpěvu.¹⁸¹ V polovině měsíce provedla Carmina alta ve spolupráci s Rychnovským chrámovým sborem již třetí reprízu mše *Missa Solemnis* od Václava Jana Tomáška. Tentokrát zazněla ve Vídni v chrámu sv. Štěpána.

¹⁷⁷ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Další triumf Carminy. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2018, 45 (10).

¹⁷⁸ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁷⁹ KULTURA Rychnov. Pavel Šporcel vyprodal Pelelovo divadlo. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2019, 46 (1).

¹⁸⁰ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁸¹ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Benátský karneval završil 25. plesovou sezónu. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2019, 46 (4).

V dubnu reprezentovala Ptáčata B rychnovský sborový zpěv na *Perníkovém festiválku* v Pardubicích a proběhl již tradičně *Jarní koncert maličkůch*, kde se představila všechna přípravná oddělení RDS. Tento ročník proběhl bez hosta.¹⁸²

V polovině května proběhl již 11. ročník rychnovského festivalu sborů s názvem *Bude nás pět*. V letošním roce byl festival určen pro koncertní sborová oddělení a byl dokonce mezinárodní. Jedenáctého ročníku se zúčastnily dětské sbory: Motýli Šumperk, Canto Náchod, Domino Opava, Zvezdice Leskovac ze Srbska a Boys choir Saue z Estonska. Šumperský dětský sbor a chlapecký sbor z Estonska zůstaly po festivalu hosty u Carminy a Ptáčat v rámci reciproční výměny.¹⁸³

18. května se Carmina alta účastnila rychnovského *Swingového festivalu Jiřího Šlitra* v zámecké jízdárně.

Ročník zakončil Rychnovský dětský sbor v červnu *Posledním koncertem sezóny*, kde se představila všechna jeho oddělení.¹⁸⁴

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 40 koncertech. Carmina v této sezóně připravila ve spolupráci s herci z Divadélka v poschodí nový komponovaný vánoční pořad, se kterým vystupovala jak ve školách, tak pro veřejnost. Carmina reprezentovala Českou republiku na zahraničním zájezdu do Makedonie. Získala zvláštní cenu poroty a zlatou medaili na prestižním mezinárodním sborovém festivalu v Ohridu v obrovské konkurenci. RDS spolupracoval s předními českými hudebními osobnostmi a tělesy.

2019–2020

Sezónu zahájil RDS tradičně na letním táboře. Repertoár, který Carmina na letním soustředění studovala se týkal nadcházejícího předvánočního období.

¹⁸² Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁸³ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. A bylo nás zase pět... *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2019, 46 (6).

¹⁸⁴ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

V prosinci všechna oddělení RDS vystupovala na řadě vánočních koncertů. Nejnovější vánoční představení připravila Carmina společně s Mladým týnišťským big bandem. Jednalo se o unikátní projekt, ve kterém obě tělesa nastudovala swingové aranže vánočních koled evropských národů od aranžéra a skladatele Radka Škeříka. Jednotlivé koledy byly propojeny průvodním slovem, ve kterém se posluchač dozvěděl o vánočních zvycích různých evropských národů. Představení bylo určeno a prováděno jako výchovný koncert pro školy, ale také pro veřejnost.¹⁸⁵

V roce 2020 ukončil svou činnost zakladatel a umělecký vedoucí Rychnovského dětského sboru a sbormistr hlavního sboru Carmina Karel Štrégl. Novou uměleckou vedoucí Rychnovského dětského sboru a sbormistryní hlavního sboru Carmina se stala Lucie Martinů, která v rychnovském sboru působila od roku 2005 nejprve jako pedagožka základů hry na keyboardy a hudební nauky a později jako sbormistryně nejstaršího přípravného oddělení Ptáčata.

Začátek roku zahájilo přípravné oddělení Ptáčata na *Jarním koncertu* v hotelu U Beránka v Náchodě.¹⁸⁶

Na zbytek sezóny měl Rychnovský dětský sbor připraveno množství projektů a koncertů z nichž nejbližší byl 26. ples RDS s názvem *ABBA*. Z důvodu vládních opatření týkajících se epidemie viru SARS-CoV-2 musel RDS všechny koncerty, zkoušky a další akce do konce sezóny zrušit.

Vzhledem k zákazu setkávání nebylo možné pořádat zkoušky a sbormistři byli odkázáni na komunikaci s dětmi pouze prostřednictvím emailů a sociálních sítí. Přesto se snažili udržovat kontakt se zpěváky. Posílali žákům RDS zábavná hlasová cvičení, noty a další materiály.

V průběhu května a června bylo povoleno pro základní umělecké školy setkávat se v menších skupinách. Během těchto dvou měsíců probíhaly krátké hlasové zkoušky jen po dvou až třech dětech se sbormistryní, kde se především utužovaly správné pěvecké návyky a sociální vztahy. Nová sbormistryně se díky krátkým hlasovým zkouškám blíže seznámila se všemi členy hlavního sboru a získala přehled o hlasovém složení Carminy. S další vlnou rozvolnění vládních opatření probíhaly zkoušky sboru po větších skupinách 10 až 15 lidí.

¹⁸⁵ Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

¹⁸⁶ Osobní archiv sbormistryně Lucie Martinů

V červnu mohl celý sbor Carmina uskutečnit zkoušku za podmínky, že bude probíhat mimo zkušebnu pod otevřeným nebem s předepsanými rozestupy. Pro tyto účely posloužila přilehlá venkovní učebna Základní školy Javornická, kterou si Rychnovský dětský sbor pronajal. Sezóna byla zakončena improvizovaným Posledním koncertem sezóny na venkovním pódiu.¹⁸⁷

V této sezóně Rychnovský dětský sbor vystupoval na 27 koncertech. Významný byl nový projekt ve spolupráci s Mladým Týnišťským big bandem pracující s vánočními koledami evropských národů. S rokem 2020 ukončil působení v Rychnovském dětském sboru jeho zakladatel Karel Štrégl a jeho post převzala absolventka Carminy, pedagožka a sbormistryně přípravného oddělení Ptáčata Lucie Martinů. Od března roku 2020 z velké části znemožnila vládní opatření vztahující se k virové epidemii jakoukoliv činnost Rychnovského dětského sboru.

2020–2021

Sezónu zahájil RDS tradičně na letním táboře. Hlavním úkolem Carminy byla příprava na natáčení vánočního CD společně s Mladým týnišťským big bandem.

Během září a října obě tělesa nahrála své party.

1. prosince proběhl křest nového CD Rychnovského dětského sboru a Mladého týnišťského big bandu s názvem *Evropské swingové vánoční hody*, které bylo volným pokračováním CD *Veselé (swingové) vánoční hody* z roku 2012. Aranže pro evropské koledy napsal Radek Škeřík. Zvukovým mistrem byl Václav Vlachý. Mladý týnišťský big band pracoval pod vedením Pavla Plašila a Carmina a Carmina alta pod vedením Karla Štrégl, který se na tento čas vrátil k dirigování hlavního sboru.

Křest CD proběhl pouze formou zveřejněné videonahrávky. Živý křest kompaktního disku a doprovodné koncerty, kterých bylo uvedeno více než deset, byly kvůli přísným vládním opatřením z důvodu pandemie COVID-19 zrušeny.

¹⁸⁷ Záznam rozhovoru Lucie Martinů [mp3]. Osobní archiv autora, 6. dubna 2023

Veškerá výuka na školách se od října přesunula do online prostoru. Stejnou možnost využily i základní umělecké školy. Zkoušky hlavního sboru Carmina probíhaly přes videohovory po skupinách rozdělených podle hlasů. Každý z hlasů (1. soprán, 2. soprán, 1. alt a 2. alt) měl pravidelné hodinové zkoušky se sbormistryní Lucií Martinů. Ta zpěvákům skenovala, posílala noty a při hlasových zkouškách doprovázela na klavír. Výuka v této době byla postavena na samostatnosti a zodpovědnosti každého z žáků, protože sbormistryně neměla zpětnou vazbu o jejich činnosti a nebylo možné, aby zpěváci měli při zkouškách zapnuté mikrofony.

Od května znovu mohla probíhat výuka s jistými omezeními. Sbor se znovu začal setkávat, zkoušet a připravovat repertoár na následující období.¹⁸⁸

V červnu proběhl první a zároveň poslední koncert sezóny. Ten proběhl na zahradě Základní školy Javornická a pod širým nebem se veřejnosti představily Kořata, Ptáčata a Carmina, jenž provedly hodinový program. Na koncertě se vstupným dobrovolným se dokonce vybralo 11 111Kč na pomoc ZUŠ Hodonín, kterou v té době postihla přírodní katastrofa.¹⁸⁹

V sezóně bylo největším úspěchem RDS natočení a vydání *CD Evropské swingové hody* ve spolupráci s Mladým týnišťským big bandem. Celý rok se nesl ve stínu epidemie COVID-19 a Rychnovský dětský sbor se snažil pro sbory nepříjemné situaci přizpůsobit.

2021–2022

Sezónu zahájil RDS tradičně na letním táboře.

První polovina sezóny byla pro činnost sboru velmi náročná. Rychnovský dětský sbor se musel přizpůsobit všem vládním nařízením a ze strany vlády docházelo k častým změnám opatření. Přesto po celé období probíhaly zkoušky jednotlivých oddělení. Zpočátku musely probíhat po menších skupinách s rozestupy a s ochrannými prvky a později musely děti nutně podstupovat před sborovými zkouškami a koncerty antigenní testování.

¹⁸⁸ *Záznam rozhovoru Lucie Martinů* [mp3]. Osobní archiv autora, 6. dubna 2023

¹⁸⁹ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Poslední a současně jediný koncert sezóny pomohl Moravě. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2021, 48 (9).

6. října vystoupil komorní sbor v kapli Proměnění Páně v Rychnově nad Kněžnou v rámci 25. ročníku *Orlicko-kladského varhanního festivalu*. Koncert zahájil významný varhaník Václav Metoděj Uhlíř.¹⁹⁰

V rozmezí 14. až 23. října se Carmina zúčastnila česko-polsko-estonského projektu, který měl proběhnout již na jaře tohoto roku pod finanční záštitou Erasmus+ v polském městě Bystrzyca Klodzka. Hlavní myšlenkou projektu bylo sdílení lidové muziky a kultury svého národa. Akce se zúčastnilo 13 vybraných zástupců sboru Carmina, pěvecký sbor Con Gracia z Polska a lidový soubor z estonské hudební školy v Saku. Náplní deseti dnů byly workshopy, tři koncerty v polských městech a nácvič pět společných lidových písní. Na závěr polskou Bystrzycu navštívila celá Carmina a vystoupila zde na koncertě.¹⁹¹

Listopad byl pro Rychnovský dětský sbor měsícem pečlivých příprav. Carmina a Carmina alta připravovaly s Mladým týnišťským big bandem vánoční pořad. Mladší oddělení Ptáčata a Kořata znovu absolvovala víkendová soustředění.

V prosinci Rychnovský dětský sbor organizoval několik vánočních koncertů. Prvním projektem bylo rozsvícení vánočního stromku před budovou RDS, kde se postupně v několika dnech představila všechna oddělení z Rychnova nad Kněžnou. Dalším byl vánoční pořad Carminy, Carminy alty a Mladého týnišťského big bandu. Jednalo se o koncerty spojené s CD *Evropské swingové vánoční hody*, které tato tělesa vydala v minulém roce. Koncerty proběhly v sále Filharmonie Hradec Králové a byly dvojího charakteru. V první řadě šlo o výchovné koncerty pro základní školy a v té druhé o koncert pro veřejnost. Oba koncerty pojilo průvodní slovo, kde moderátor představil posluchačům vánoční zvyky evropských národů. Třetím projektem bylo provedení *České mše vánoční* Jakuba Jana Ryby v podání Carminy a Carminy alty ve spolupráci se Základní uměleckou školou v Týništi nad Orlicí.

V druhé polovině sezóny odešla sbormistryně hlavního sboru Lucie Martinů na mateřskou dovolenou a vedení sboru se na čas opět ujal jeho zakladatel Karel Štrégl. Jeho zdravotní stav se však v průběhu dubna zhoršil, a proto jistou část tohoto období vedli oba sbormistři společně.

¹⁹⁰ Osobní archiv sbormistryně Lucie Martinů

¹⁹¹ MARTINŮ, Lucie. „ON A FOLK TONE“ – Carmina opět v zahraničí. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2021. 48 (12).

Na konci března proběhl *Jarní koncert maličkových*, který tak navázal na tradici předchozích sezón. V tomto ročníku nebyl na koncert přizván host. Na koncertě se však představil kromě ostatních přípravných oddělení sbor všech okolních „přípravek“ RDS, ve kterém zpívalo rekordních osmdesát dětí.¹⁹²

9. dubna proběhl 26. ples RDS s tématem *ABBA MIA*. Program a téma plesu byl stejný jako u plesu z roku 2020. Ten však kvůli vládním opatřením neproběhl. Ples se nesl v duchu 70. let a návštěvníci zhlédli úvodní představení sborů Carmina a Carmina alta plné dobové hudby, sborového zpěvu a nápadité choreografie.¹⁹³

V květnu proběhl festival dětských sborů s názvem *Bude nás pět*. V tomto roce byl festival určen pro přípravná sborová oddělení. Hosty byly dětské sbory Bambulata z Náchoda, Prostředníček z Nového Města nad Metují a Mezissimo z Českého Meziříčí. Rychnovský dětský sbor reprezentovala přípravná oddělení Kořata a Ptáčata.

Ročník zakončil Rychnovský dětský sbor Posledním koncertem sezóny v Pelclově divadle, kde se představila všechna jeho oddělení.¹⁹⁴

Tato sezóna byla oproti té předchozí o něco pestřejší. Jistá vládní opatření komplikovala běžný chod sboru od zkoušek až po organizaci koncertů. Přesto však Rychnovský dětský sbor využíval všechny dostupné možnosti ke své činnosti. Mezi největší úspěchy patří mezinárodní koncert a setkání v Polsku, které proběhlo v říjnu, vánoční koncerty ve spolupráci s Mladým týnišťským big bandem a několikanásobné provedení *České mše vánoční* Jakuba Jana Ryby. Po odkladech proběhl 26. ročník plesu RDS. Mimo jiné se povedlo udržet tradici rychnovského sborového festivalu *Bude nás pět*. Rychnovský dětský sbor vystupoval na 21 koncertech pro školy i veřejnost a pracoval na obnovení a udržování vztahů mezi českými i zahraničními sbory.

2022–2023

Sezónu zahájil RDS tradičně na letním táboře. Cílem hlavního sboru na letním soustředění byla příprava repertoáru na lednový zahraniční zájezd do Itálie.¹⁹⁵

¹⁹² *Záznam rozhovoru Lucie Martinů* [mp3]. Osobní archiv autora, 6. dubna 2023

¹⁹³ ŠTRÉGLOVÁ, Eva. CARMINA zpívala ABBU. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2022, 49 (4).

¹⁹⁴ Osobní archiv sbormistryně Lucie Martinů

¹⁹⁵ *Záznam rozhovoru Lucie Martinů* [mp3]. Osobní archiv autora, 6. dubna 2023

První koncert 30. sezóny byl pro Rychnovský dětský sbor nečekaný. Na začátku září Carmina zazpívala ve své zkušebně Zdeňku Svěrákovi. Ten zaslechl dětský zpěv z rychnovského náměstí, kde se procházel před svým vystoupením a nechal se vést jeho zvukem až do zkušebny RDS, kde mu sbor zazpíval několik jeho vlastních písní.¹⁹⁶

Během listopadu se jednotlivá oddělení Rychnovského dětského sboru připravovala na nadcházející řadu vánočních koncertů. Na začátku listopadu již tradičně zpívala Carmina alta na *Svatohubertské mši* v neratovském kostele. Zde vystoupila společně s trubačským souborem Markazíni. Na konci listopadu reprezentovala Ptáčata rychnovský sborový zpěv v Loučné nad Desnou u dětského sboru Loučňáček. Společně vystoupili na sborovém festivalu Hřejivé tóny.

Během prosince vystoupila všechna oddělení RDS na řadě vánočních koncertů. Jednalo se o koncerty při rozsvěcení stromečků v Rychnově nad Kněžnou a přilehlých obcích, na výstavě betlémů a koncerty okolních přípravných oddělení, která vystoupila v obci své působnosti. Všechna oddělení zpívala na *Velkém vánočním koncertu* v Pelclově divadle v Rychnově nad Kněžnou.¹⁹⁷ V tomto roce několikrát vystoupila Carmina, Carmina alta a Mladý týnišťský big band s pořadem *Swingové Vánoce evropských národů*, ve kterém návštěvníci slyšeli evropské koledy ve swingových úpravách Radka Škeříka a dozvěděli se o některých vánočních zvycích evropských národů.¹⁹⁸ Carmina a Carmina alta ve spolupráci s orchestrem žáků a učitelů ze Základní umělecké školy v Týništi nad Orlicí provedla hned několikrát *Českou mši vánoční* Jakuba Jana Ryby.

8. ledna vystoupila Carmina a komorní sbor Carmina alta v Týništi nad Orlicí s Mladým týnišťským big bandem na jeho novoročních koncertech v kulturním domě.

Mezi 14. a 20. únorem reprezentovala Carmina Českou republiku na zahraničním koncertním zájezdu po Německu a Itálii. Jednalo se o první zahraniční zájezd od roku 2018. Sbor ujel přes 3500 kilometrů a navštívil Regensburg, Benátky, Varese, Florencii a mnoho dalších významných kulturních center. Společně se sborem odjelo do Itálie smyčcové trio složené z absolventů Základní umělecké školy Rychnov nad Kněžnou, které se sborem vystupovalo a doprovázelo jej na koncertech.

¹⁹⁶ RDS. První zkouška Carminy se Zdeňkem Svěrákem. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2022, 49 (10).

¹⁹⁷ Osobní archiv sbormistryně Lucie Martinů

¹⁹⁸ DAMAŠEK, Vladimír. Carmina, MTB a Vánoce. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2023, 50 (1).

21. února se Rychnovský dětský sbor podílel na masopustním průvodu v Rychnově nad Kněžnou, který organizovala místní Základní umělecká škola. Průvodu se účastnilo 150 žáků ZUŠ a bylo na něm k vidění množství propracovaných masek a převleků, živá hudba a tanec.

25. března proběhl 27. ples RDS s názvem *Na chmelu*. Návštěvníci mohli spatřit představení hlavního sboru. Jednalo se o krátký muzikál, plný sborové hudby a nápaditých kostýmů, na jehož choreografii sbor poprvé spolupracoval s Kateřinou Talavaškovou. Na konci března se nejstarší přípravné oddělení Ptáčata účastnilo Krajské soutěže sborů ZUŠ. Ve velké konkurenci sbor získalo stříbrnou medaili.

V polovině dubna proběhl již tradičně *Jarní koncert maličkůch*, na kterém se představila všechna přípravná oddělení Rychnovského dětského sboru.¹⁹⁹

Na květen chystá RDS 13. ročník rychnovského sborového festivalu *Bude nás pět*. V tomto roce bude festival určen pro hlavní sbory. Ročníku se zúčastní dětské sbory Loučňáček z Loučné nad Desnou, Lilium z Litomyšle a Zpěváčci z Pardubic. Rychnovský sborový zpěv zde bude reprezentovat Carmina.

Na konci května provede v rámci celostátního festivalu základních uměleckých škol *ZUŠ OPEN* v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Neratově Carmina s orchestrem absolventů a učitelů rychnovské ZUŠ Gloria Antonia Vivaldiho. Toto Vivaldiho dílo provedla Carmina s třemi absolventy rychnovské ZUŠ již na zahraničním zájezdu v Itálii v tomto roce.

Na začátku června se chystá hlavní sbor do Senátu Parlamentu České republiky v Praze. Opět v rámci festivalu *ZUŠ OPEN* vystoupí společně 250 zpěváků ve Valdštejnské zahradě, kde společně s orchestrem provedou premiérově dvě kantáty současných skladatelů. Vrcholem koncertu bude provedení kantáty *Otvírání studánek* Bohuslava Martinů.

30. sezonu plánuje RDS zakončit v jízdárně Kolowratského zámku v Rychnově nad Kněžnou Posledním koncertem sezóny, na kterém hodlá oslavit kulaté výročí svého založení.²⁰⁰

¹⁹⁹ Osobní archiv sbormistryně Lucie Martinů

²⁰⁰ *Záznam rozhovoru Lucie Martinů* [mp3]. Osobní archiv autora, 6. dubna 2023

V této sezóně Rychnovský dětský sbor prozatím vystupoval na 38 koncertech, mezi které patřily koncerty pro seniory, firemní akce, vernisáže a výchovné koncerty. Sbor spolupracoval s dětskými sbory napříč Českou republikou a s hudebníky a hudebními soubory v okolí. Mezi velké úspěchy se řadí reprezentace České republiky na zahraničním zájezdu v Itálii. Na následující období plánuje sbor dalších sedm koncertů, mezi které se řadí například výstup v Senátu PČR nebo oslava 30. výročí od založení. I v budoucnu plánuje být RDS aktivní ve spolupráci a navazování kontaktů s českými dětskými sbory prostřednictvím festivalu *Bude nás pět* a recipročních výměn.

Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo podat ucelené informace o činnosti a vývoji Rychnovského dětského sboru od roku 2006 do současnosti.

V České republice existuje mnoho dětských pěveckých sborů. Některé z nich se řadí mezi evropské a světové špičky a své kvality dokazují na koncertech, soutěžích a zájezdech po celém světě. Není náhodou, že takové sbory často vznikají v krajských a jiných velkých městech, kde je mnoho zájemců o dětský sborový zpěv. Díky tomu si sbory mohou nastavit zvýšené požadavky na přijetí nových členů a účast na koncertech a zahraničních zájezdech je podmíněná tvrdou prací a pravidelnou docházkou na zkoušky. Samotné členství ve sboru a přítomnost na významnějších akcích je pro takové děti motivací. O to úctyhodnější jsou potom sbory, které vznikají v menších městech a okolních obcích a které se kvalitou těmto sborům dokážou rovnat.

Rychnovský dětský sbor za třicet let své existence získal velkou prestiž a řadí se mezi přední české dětské sbory. Na jeho vysoké úrovni mají největší podíl vynikající sbormistři a další pracovníci sboru. Významná je také podpora Základní umělecké školy v Rychnově nad Kněžnou.

Sbor každým rokem vystupoval v průměru na více než 50 koncertech v tuzemsku i zahraničí a podílel se na tvorbě aktivní kultury v regionu. Před koronavirovou pandemií v roce 2020 hlavní sbor téměř každý rok provedl zahraniční koncertní turné, kde reprezentoval Českou republiku a spolupracoval zde s místními sbory. Jednou z jeho cest byl zájezd do USA.

Od roku 2006 se hlavní sbor účastnil několika mezinárodních evropských soutěží kategorie A a získal v nich cenné kovy a další specifická ocenění. Spolupracoval s předními českými umělci a hudebními soubory a připravoval společně s nimi unikátní projekty. Za posledních 18 let sbor natočil další dvě oficiální CD, a tím tak zvýšil jejich celkový počet na pět.

Za unikátní a inovativní činnost lze považovat jeho komponované pořady a výchovné koncerty, díky nimž motivoval děti ke sborovému zpěvu a vzdělával žáky ve školách i širokou veřejnost. Motivace ke sborovému zpěvu je patrná z počtu dětí, které každoročně sbor navštěvují. Jen okolní přípravná oddělení v letošním roce navštěvuje osmdesát zpěváků. Velká část zaměstnanců sboru, která zde za posledních 18 let působila, jsou absolventi RDS.

Význam RDS tkví také ve spolupráci s českými i zahraničními sbory. Aktivně se účastní a organizuje reciproční výměny hlavních i přípravných oddělení sborů. Dvakrát se podílel na organizaci Celostátní přehlídky pěveckých sborů. Založil v Rychnově nad Kněžnou mezinárodní festival dětských pěveckých sborů, jehož třináctý ročník proběhne v letošním roce.

Rychnovský dětský sbor je i v dnešní době velmi aktivní a těší se vysokému počtu členů. V budoucích letech plánuje tvořit další zajímavé hudební projekty a každý rok reprezentovat Českou republiku na koncertních turné v zahraničí a držet si vysokou úroveň. V následujícím desetiletí by sbor chtěl navštívit také asijské země.

Seznam literatury

BAHNÍK, Josef. Carmině v USA tekla adrenalin proudem. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 18. 12. 2007, 48. ISSN 1214-0996.

BERANOVÁ, Karolína. *České hudební spolky v Rychnově nad Kněžnou od 2. poloviny 19. století do poloviny 20. století*. Hradec Králové, 2015. Diplomová práce. Univerzita Hradec králové. Pedagogická Fakulta. 74 s.

BLÁHA, Zdeněk. *Osobnosti královéhradeckých kancionálů: erby a podobizny mecenášů a tvůrců iluminovaných církevních zpěvníků ze šestnáctého a počátku sedmnáctého století*. Hradec Králové: Muzeum východních Čech, 2005. ISBN 80-85031-61-2.

CABALKOVÁ, Lída. Ptáčata vylétla do Německa. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2013, 40 (9).

CABALKOVÁ, Lucie. Přijďte se podívat na Jmenovánky. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2015, 42 (4).

Carmina. *CARMINA Rychnovský dětský sbor* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: <http://www.carminarychnov.cz/cs/carmina>

Co je to ZUŠ Open. *ZUŠ OPEN* [online]. ZUŠ Open: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: <https://www.zusopen.cz/zus-open/>

Český hudební slovník. *Český hudební slovník* [online]. Brno: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_print&tmpl=component&id=1003245

ČIŽINSKÁ, Kateřina. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 7. prosince 2022 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

ČIŽINSKÁ, Klára. *Tradice a současnost hudebních souborů v Rychnově nad Kněžnou*. Praha, 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. 55 s.

DAMAŠEK, Vladimír. 23. ples Rychnovského dětského sboru opět s překvapením. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou, 2017, 44 (3).

DAMAŠEK, Vladimír. Carmina, MTB a Vánoce. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2023, 50 (1).

DAMAŠEK, Vladimír. Kleopatra a faraón na plese v Rychnově. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 9. 3. 2007, 48. ISSN 1214-0996.

DAMAŠEK, Vladimír. Symbolem plesu byla levandule. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 20. 2. 2018, 59. ISSN 1214-0996.

DAMAŠEK, Vladimír. Ve stylu Járy Cimrmana. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 2013, 54 (20). ISSN 1214-0996.

DOSTÁLEK, Miloslav. Carmina se v sobotu vrátí do newyorského metra. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 2008, 17 (49). ISSN 1802-1050.

DOSTÁLEK, Miloslav. Dvacet vánočních koncertů, tak vypadá vytížení Carminy. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 9. 12. 2008, 17. ISSN 1802-1050.

DOSTÁLEK, Miloslav. Ema Hubáčková: „Carmina má nádherný hudební projev“. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 29. 5. 2009, 18. ISSN 1802-1050.

DOSTÁLEK, Miloslav. Kdo chtěl na ples Carminy, musel zaplatit výkupné. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 15. 3. 2010, 19. ISSN 1802-1050.

DOSTÁLEK, Miloslav. Po New Yorku si Rychnovský dětský sbor vybral Balkán. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 27. 2. 2009, 18. ISSN 1802-1050.

DOSTÁLEK, Miloslav. Sedmnáct nejlepších školních sborů z ČR zazpívalo v divadle. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 2. 6. 2009, 18. ISSN 1802-1050.

DOSTÁLEK, Miloslav. Ve sněmovně zrentgenovali Carmině také klavír. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 2007, 16 (100). ISSN 1802-1050.

Dvě ceny Města Rychnova nad Kněžnou za rok 2013. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2014, 41 (8)

FÖRSTLOVÁ, Soňa. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 8. dubna 2023 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

HANZALOVÁ, Pavla. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 21. prosince 2022 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

HOFMANN, Miroslav. S Dirigentskou taktovkou. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2019, 46 (1).

I FLAUTI MATTI. *Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023]. Dostupné z: <http://zusrk.cz/vyucovane-obory/hudebni-obor/i-flauti-matti>

IMLAUF, Lubomír. *Rychnov nad Kněžnou 1258-2008: 750 let od první písemné zmínky*. Nové Město nad Metují: Pro Kulturu Rychnov nad Kněžnou s.r.o. vydal Fotoateliér Imlauf, 2008.

Informace o městě. *Město Rychnov nad Kněžnou* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: <https://www.rychnov-city.cz/mesto-rychnov-nad-kneznou/ds-50/p1=19795>

JIRÁSEK, Jan. *Vzdušné zámky: Skladba pro jednoho hráče na bicí nástroje* [partitura]. Praha: Český rozhlas, 2006.

KÁŠ, Svatopluk. *Kocourkovští učitelé, jejich historie a tvorba*. Praha: Dokořán, 2008.

Kocourkovští učitelé se zpovídají, aneb, Chudí hoši, kteří se proslavili. Praha: Českomoravský Kompas, 1939. Umělci o sobě a o všem (Českomoravský Kompas).

KOLÁŘ GRUNDOVÁ, Michaela. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 12. dubna 2023 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

KOLÁŘ, Filip. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 21. prosince 2022 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

KOSOVÁ, Kateřina. *Pěvecké spolky v Rychnově nad Kněžnou od poloviny 19. století do současnosti*. Brno, 2019. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. 44 s.

Kořata. *CARMINA Rychnovský dětský sbor* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: <http://www.carminarychnov.cz/cs/kotata>

KOUŘIL, Tomáš. *Dějiny Rychnova nad Kněžnou*. Rychnov n. Kn., 1928.

KRÁM, Josef. Prausův sbor slavil úctyhodné výročí. *Orlický týdeník*. [online]. Rychnov nad Kněžnou: 12.1.2018 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <http://www.orlickytydenik.cz/prausuv-sbor-slavil-uctyhodne-vyroci/>

KRÁM, Josef. Rychnováci se dočkali prestižního ocenění. *Orlický týdeník*. [online]. Rychnov nad Kněžnou: 5.10.2013 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <http://www.orlickytydenik.cz/rychnovaci-se-dockali-prestizniho-oceneni/>

KULTURA Rychnov. Pavel Šporcl vyprodal Pelcovo divadlo. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2019. 46 (1).

KULTURA Rychnov. Společné vystoupení rychnovských sborů. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2018. 45 (7-8).

MARTINŮ, Lucie. „ON A FOLK TONE“ – Carmina opět v zahraničí. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2021. 48 (12).

MARTINŮ, Lucie. Čtvrtstoletí Rychnovského dětského sboru. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2017. 44 (7-8).

MARTINŮ, Lucie. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 31. prosince 2022 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

MATĚJŮ, Zbyněk. *Imagine that: Suita z baletu Krabat* [partitura]. Praha: Český rozhlas, 2013.

O škole. *Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <http://www.zusrk.cz/home/o-skole>

Orecchie Piccole. *Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023]. Dostupné z: <http://zusrk.cz/vyucovane-obory/hudebni-obor/orecchie-piccole>

Osobní archiv sbormistra Karla Štrégla

Osobní archiv sbormistryně Lucie Martinů

PETROVÁ, Diana. Francie: další mise dětského sboru Carmina. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2015. 42 (10).

PIVEC, Ivan. Hradišťan s Carminou pokřtil divadlo. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 2008, 49 (12). ISSN 1214-0996.

PIVEC, Ivan. Nejsou křtiny jako křtiny. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 2012, 53 (87). ISSN 1214-0996.

Plesový výbor RDS. Ples ve víru První republiky opanoval divadlo. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 6. 3. 2014, 23. ISSN 1802-1050.

Plesový výbor. Ples tentokrát uspořádali ve znamení puntíků. *Rychnovský deník*. Rychnov nad Kněžnou: 15. 3. 2016, 23. ISSN 1802-1050.

POLÍVKOVÁ, Radka. 65 let hudební školy v Rychnově. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2010, 37 (12).

PŘIBYLOVÁ Kateřina. *Z historie regionu Rychnov nad Kněžnou*. Brno, 2015. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Pedagogická fakulta. 95 s.

Ptáčata. *CARMINA Rychnovský dětský sbor* [online]. Rychnov nad Kněžnou: 2023 [cit. 29.04.2023] Dostupné z: <http://www.carminarychnov.cz/cs/ptacata-a>

RDS. ...A bylo nás pět. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2017, 44 (6).

RDS. Bude nás pět. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2015, 42 (6).

RDS. První zkouška Carminy se Zdeňkem Svěrákem. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2022, 49 (10).

RUFFER, Josef. *Padesát let orchestrálního sdružení Osvětové besedy v Rychnově nad Kněžnou*. Orlické hory a Podorlicko 4: Přírodou, dějinami, současností. Rychnov nad Kněžnou: Okresní archiv a Museum Orlických hor, 1971.

Soubor. *Rychnovský chrámový sbor* [online]. Rychnovský chrámový sbor: 2023 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.rychsbor.cz/soubor/>

Státní okresní archiv Rychnov nad Kněžnou, kronika města Rychnova nad Kněžnou, rok 1956, Vývoj hudebních sborů v RK

SYNKOVÁ, Kateřina. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 27. ledna 2023 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace

ŠTEFANIDESOVÁ, Jana. Rychnovský chrámový sbor vystoupí na Pražském hradě. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2017, 44 (3).

ŠTRÉGL, Karel. Putování za stříbrem. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2017, 44 (7-8).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. „Bude nás pět“. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2012, 39 (6).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. ...A BYLO NÁS PĚT.... *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2011, 38 (6).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. A bylo nás zase pět... *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2019, 46 (6).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Autorský koncert Přemysla Kočího. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2012, 39 (9).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Benátský karneval završil 25. plesovou sezónu. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2019, 46 (4).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Carmina dobyla Balkán. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2011, 38 (10).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. CARMINA zpívala ABBU. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2022, 49 (4).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Další triumf Carminy. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2018, 45 (10).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Další zahraniční úspěch Carminy. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2014, 41 (9).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Divadlo ovládli Keltové. *Orlický týdeník*. Rychnov nad Kněžnou: 22. 3. 2011, 52. ISSN 1214-0996.

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Malované na skle jako ochutnávka. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2012, 39 (4).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Poslední a současně jediný koncert sezóny pomohl Moravě. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2021, 48 (9).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Rozezpíváný Rychnov. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2010, 37 (7-8).

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. *Rychnovský dětský sbor*. Hradec Králové, 2007. Diplomová práce. Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta. 59 s.

ŠTRÉGLOVÁ, Eva. Tradiční Jarní koncert maličkých netradičně. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2011, 38 (5).

ŠTRÉGLOVI, Karel a Eva. Carmina ve Španělsku na čtvrtém místě. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2013, 40 (12).

- TYDLITÁT, Jan. *Rychnovské pohledy*. Rychnov nad Kněžnou: Městský národní výbor, 1988.
- Vděční rodiče a plesový výbor RDS. Dojaté publikum na hudebních narozeninách. *Rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 2012, 39 (11).
- Vývoj hudebního života v Rychnově n. Kn. za posledních 100 let. *Jubilejní rychnovský zpravodaj*. Rychnov nad Kněžnou: 1958, 4 (7).
- Významné osobnosti okresu Rychnov nad Kněžnou*. 2. dopl., rozš. a upr. vyd. Rychnov nad Kněžnou: Okresní úřad, 2001.
- X-tet. *České sbory.cz* [online]. Unie českých pěveckých sborů, 2003 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.ceskesbory.cz/02-01-detail.php?id=1386>
- Základní umělecká škola Rychnov nad Kněžnou 55 let*. Společnost přátel ZUŠ Rychnov n. Kn. Rychnov nad Kněžnou, 2000.
- Záznam rozhovoru Eva Štréglová* [mp3]. Osobní archiv autora, 22. dubna 2023
- Záznam rozhovoru Karel Štrégl* [mp3]. Osobní archiv autora, 17. února 2023
- Záznam rozhovoru Lucie Martinů* [mp3]. Osobní archiv autora, 6. dubna 2023
- ZEMÁNKOVÁ, Dagmar. Re: Diplomová práce – RDS [elektronická pošta]. Message to: Karel Štrégl. 27. ledna 2023 [cit. 23.04.2023]. Osobní komunikace
- ZRŮBEK, R. O literátském cechu v Rychnově nad Kněžnou. *Opus musicum*. Brno: 1969, 1 (9). ISSN 0862-8505

Seznam příloh

- I. Činnost jednotlivých sborových oddělení a jejich sbormistři
- II. Manažeři a organizační pracovníci Rychnovského dětského sboru
- III. Plesy RDS a jejich témata
- IV. Zahraňiční zájezdy hlavního sboru Carmina:
- V. Vozidlo RDS
- VI. CD Rychnovský dětský sbor + Mladý týňišťský big band (2012)
Veselé (Swingové) váňoční hody
- VII. CD Rychnovský dětský sbor + Mladý týňišťský big band (2020)
Evropské swingové váňoční hody
- VIII. Vstupenka – 20. výročí RDS (21.10.2012)
- IX. Diplom, Ptáčata A (RDS): Ústřední kolo soutěžňí přehlídky ve sborovém zpěvu žáků základňích uměleckých škol 2015/2016
- X. Diplom, Carmina (RDS): Sborový festival ve finském Tampereen, 2017
- XI. Diplom, Carmina (RDS): Sborový festival v makedonském Ohridu, 2018
- XII. Carmina (RDS) na zájezdu v USA, prosinec 2007
- XIII. Carmina (RDS), soutěž ve waleském Llangollenu, červenec 2014
- XIV. Carmina (RDS), komponovaný pořad *Balkáňská svatba*, kroje a sborová kapela
- XV. Carmina (RDS), koncert s hudebně-tanečňím souborem Hradišťan, únor 2008

Příloha I.

Činnost jednotlivých sborových oddělení a jejich sbormistři

Okolní přípravná oddělení:

Zvoneček – Skuhrov nad Bělou

1994–1998	Karel Štrégl
1999–2007	spojeno s Rolničkou (Solnice)
2008–2011	Michaela Grundová
2012–2013	činnost přerušena
2014	Tereza Myšáková
2015–2023	Kateřina Synková

Sluníčko – Vamberk / Doudleby nad Orlicí

1994–2002	Karel Štrégl
2003	Dagmar Brandejsová
2004–2005	Kateřina Čížinská
2006	Petra Štěpánková
2007–2023	Kateřina Čížinská

Rolnička – Solnice

1994–2007	Karel Štrégl
2008–2015	Lucie Cabalková
2016	Kateřina Synková
2017–2023	Soňa Förstlová

Písnička – Javornice

1994	Karel Štrégl
1995–1997	Dagmar Brandejsová
1998	Eva Štréglová
1999–2002	Dagmar Brandejsová
2002–2005	Karel Štréglová
2006–2007	činnost přerušena
2008	Michaela Grundová
2009	činnost přerušena
2010–2012	Michaela Grundová
2013–2014	činnost přerušena
2015–2023	Kateřina Synková

Vamberata – Vamberk

2013–2014	Karel Štrégl
-----------	--------------

Přípravná oddělení RDS v Rychnově nad Kněžnou:

Vrabčáci

1994–1997 Karel Štrégl
1998 spojeno s oddělením Kořata

Kořata

1993–1994 Karel Štrégl
1995–1996 Kamila Hájková
1997 Dagmar Brandejsová
1998 Jana Chmelařová
1999–2001 Kamila Hájková
2002–2004 Dagmar Brandejsová
2005–2023 Kamila Hájková

Ptáčata B

1992–2007 Karel Štrégl
2008–2010 Michaela Grundová
2011–2015 Lucie Cabalková
2016–2018 Kateřina Synková
2019–2023 spojeno s Ptáčaty A – Kateřina Synková

Ptáčata A

1992–2007 Karel Štrégl
2008–2018 Lucie Cabalková
2019–2023 spojeno s Ptáčaty B – Kateřina Synková

Hlavní sbor Carmina

1992–2019 Karel Štrégl
2020–2023 Lucie Martinů (roz. Cabalková)

Komorní sbor Carmina alta

2009–2023 Karel Štrégl

Příloha II.

Manažeri a organizační pracovníci Rychnovského dětského sboru

1994–1995	Jitka Šprincová
1995–1996	Vladana Maulerová
1997–1999	Jana Musilová
1999–2023	Eva Štréglová
2011–2015	Tereza Myšáková
2015–2022	Jarmila Dvořáková
2022–2023	Kateřina Kosová

Příloha III.

Plesy RDS a jejich témata

1. ples	1995	30. léta 20. století
2. ples	1996	Tmavomodrý svět
3. ples	1997	Muzikál
4. ples	1998	Staročeský
5. ples	1999	Karneval
6. ples	2000	Divoký západ
7. ples	2001	Afrika
8. ples	2002	Červená karkulka
9. ples	2003	Renesanční, Rudolf II.
10. ples	2004	Tibet
11. ples	2005	Černobílý, Beatles
12. ples	2006	Vepřové hody
13. ples	2007	Egypt
14. ples	2008	Newyorské město
15. ples	2009	Řecká svatba
16. ples	2010	Loupežnická trdlovačka
17. ples	2011	Keltský svátek BELTINE
18. ples	2012	Na skle malované
19. ples	2013	Dobytí severního pólu
20. ples	2014	Tančírna
21. ples	2015	Golem
22. ples	2016	Puntíkatý
23. ples	2017	Krajkový
24. ples	2018	Levandulový
25. ples	2019	Benátky
26. ples	2022	ABBA MIA
27. ples	2023	Na chmelu

Příloha IV.

Zahraniční zájezdy hlavního sboru Carmina:

13.–23.6. 1994	Polsko (Grudziadz), Lotyšsko (Riga), Estonsko (Tartu), Litva (Saugos)
14.–24.4. 1995	Švýcarsko (Sargans, Ipsach), Německo (Insel Minau)
10.–15.12. 1995	Holandsko (Oudewater), Německo (Langgoens)
4.–11.12. 1996	Slovensko (Vranov n.T.), Ukrajina (Užhorod)
18.–25.4. 1997	Holandsko (Oudewater), Belgie (Hasselt)
4.–17.7. 1997	Itálie (Lecco, Calolziocorte)
12.7.–19.7. 1998	Itálie (Bergamo, Como, Lecco, Calolziocorte)
5.–23.6. 1999	Velká severská cesta: Dánsko (Kodaň), Švédsko (Stockholm, Lulea), Finsko (Kempele, Tampere, Helsinky), Rusko (Petrodvorce), Estonsko (Kuressaare, Tartu, Elva)
22.10.–6.11. 2000	Švýcarsko (Effretikon), Francie (Mornant), Španělsko (Tolosa, Tafalla), Itálie (Foppenico)
28.4.–2.5. 2002	Holandsko (Oudewater)
7.4.–19.4. 2003	Francie (Brive, Rocamadour, Port-Vendres, Mornant, St. Moris)
30.9.–3.10. 2004	Německo (Marburg, Eisenach)
4.–8.5. 2005	Německo (Halle)
11.–26.6. 2005	Francie (Nantes, Brive, Turenne, Collioure, Mornant, St. Moris)
1.–11.2. 2006	Francie (Kanton, Landiras, Bordeaux, Brive, Rocamadour)
6.–11.9. 2007	Holandsko (Oudewater)
26.11.–8.12. 2007	USA: Massachusetts (Boston, Salem, Amherst), New York (City od New York)
3.–4.10. 2008	Polsko (Bystrzyca Klodzka, Polanica Zdroj)
9.–20.4. 2010	Francie (Lyon, Béziers, Angaïs, Bordeaux, Paříž)
23.8.–4.9. 2011	Balkánské turné: Srbsko (Leskovac), Makedonie (Ohrid), Řecko (Soluň), Turecko (Istanbul), Bulharsko (Varna), Maďarsko (Budapešť)
15.–23.9. 2012	Holandsko (Linschoten, Alkmaar, Haag)
22.10.–6.11. 2013	Španělsko (Eibar, Zizur Mayor, Getxo, Huarte, Tolosa, Ansoáin)
6.–17.7. 2014	Britské ostrovy: Anglie (Londýn), Wales (Llangollen), Irsko (Croagh, Dublin)
3.–13.9. 2015	Itálie (Garlate), Monako, Francie (Nice, Cannes, Antibes, Saint Tropez, Marseille, Collioure, Mornant)

- 5.–18.6. 2017 Lotyšsko (Riga), Estonsko (Tallin) , Finsko (Oulu, Tampere, Helsinky), Švédsko (Stockholm, Lulea)
- 23.8.–2.9. 2018 Srbsko (Leskovac), Makedonie (Ohrid), Řecko (Soluň), Srbsko, Turecko (Istanbul), Bulharsko (Dragoman)
- 14.–23.10. 2021 Polsko (Bystrzyca Klodzka)
- 14.–20.2. 2023 Německo (Regensburg), Itálie (Benátky, Varese, Florencie)

Příloha V.

Vozidlo RDS

Příloha VII.

CD Rychnovský dětský sbor + Mladý týništský big band (2020)

Evropské swingové vánoční hody

Mladý týništský big band Carmina Carmina alta

Evropské swingové vánoční hody

1. DING DONG (England)	český text: Petr M. Lelka	04:00
2. A LA NANTA NANTA (Spain)		04:01
3. DECK THE HALLS (Wales)	český text: Pavel Svoboda	04:29
4. RIU RIU CHIU (Spain)	český text: Pavel Svoboda	05:35
5. ADESTE FIDELES (Portugal)		03:58
6. LES ANGES DANS NOS CAMPAGNE (France)		04:52
7. ŠČEDRYK (Ukraine)		03:44
8. STILLE NACHT (Austria)		03:08
9. MADRE EN LA PUERTA HAY UN NIÑO (Spain)		04:01
10. AGIUS VASILUS (Greece)		04:03
11. IL EST NE LE DIVIN ENFANT (France)		03:54
12. HARK! THE HERALD ANGELS SING (England)		04:09
13. IN NOTTE PLACIDA (Italy)	český text: Daniel Henrych	03:58
14. PRZYBIEŻLI DO BIELEJEM (Poland)	český text: Pavel Svoboda	03:45
15. GOOD KING WENCESLAS (England)		04:12
total time: 00:00		

www.carminaorchester.cz
www.mbb.cz
Made in Czech Republic 2020

conductors: Pavel Pláčil a Karel Štrágl arrangement: Radek Škeřtek

instrumental soloists: Václav Hloušek - trumpet (3, 4, 9, 10, 11, 12), Karel Koldínský - piano (6, 9, 11), Jan Přeček - trombone (3, 6), Ondřej Matička - tenor sax (3, 4), Martin Gregor - guitar (9, 10), Jan Píška - trombone (4), Lukáš Dolžal - percussion (9), Pavel Pláčil - clarinet (10), Tereza Mýšáková - flute (11), Jan Matička - alt sax (12), Eliška Milá - soprano sax (13)

vocal soloists: Klára Tomášová a Michala Juristová (9), Kateřina Sýnková (11), Adam Koráb (15), Anna Martinová a Karolína Hermanová (15 - solo rap)

Mladý týništský big band Carmina Carmina alta

Evropské swingové vánoční hody

Evropské swingové vánoční hody

Mladý týništský big band Carmina Carmina alta

DDD
DIGITAL AUDIO
DISC
DIGITAL AUDIO

Made in Czech Republic 2020

Příloha VIII.

Vstupenka – 20. výročí RDS (21.10.2012)

Příloha IX.

Diplom, Ptáčata A (RDS):

Ústřední kolo soutěžní přehlídky ve sborovém zpěvu žáků základních uměleckých škol 2015/2016

Ústřední kolo soutěžní přehlídky ve sborovém zpěvu žáků základních uměleckých škol České republiky
vyhlášené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR pro školní rok 2015/2016.
Organizátor: Základní umělecká škola Bedřicha Smetany Litomyšl

Diplom

Zlaté pásmo

Soutěžní kategorie: B Velké sbory - od 17 členů

Věková kategorie: Kategorie 1

Ptáčata A, Rychnovský dětský sbor

ZUŠ, Rychnov nad Kněžnou, Panská 1492

V Litomyšli, 21. 5. 2016

Eva Šejnerová, předseda poroty

Příloha X.

Diplom, Carmina (RDS): Sborový festival ve finském Tampereen, 2017

Пříloha XI.

Diplom, Carmina (RDS): Sborový festival v makedonském Ohridu, 2018

Příloha XII.

Carmina (RDS) na zájezdu v USA, prosinec 2007

Příloha XIII.

Carmina (RDS), soutěž ve waleském Llangollenu, červenec 2014

Příloha XIV.

Carmina (RDS), komponovaný pořad *Balkánská svatba*,
kroje a sborová kapela

Příloha XV.

**Carmina (RDS), koncert s hudebně-tanečním souborem Hradišťan,
únor 2008**

